

**សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ
និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច**

សារណាមញ្ញប័ត្រការសិក្សា

**ដំណើរការវិវត្តន៍នៃរបបសន្តិសុខសង្គម
នៅប្រទេសកម្ពុជា**

ស្រាវជ្រាវពីថ្ងៃទី២៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២១ ដល់ថ្ងៃទី២៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១

ពាក់តែងឡើង
និស្សិតឈ្មោះ: **ស៊ីម លក្ខណា**

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ
លោកស្រី ឡុង ម៉ារីឌី

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ គ្រប់គ្រងធុរកិច្ច

ចូលសិក្សា ២០១៧

ជំនាន់ទី៥

ឆ្នាំសរសេរសារណា ២០២១

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ជាបឋម ក្នុងនាមយើងខ្ញុំជានិស្សិតឈ្មោះ **ស៊ីវ លក្ខណា** ដែលជានិស្សិតកំពុងសិក្សាឆ្នាំទី៤ ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រគ្រប់គ្រងធុរកិច្ច នៃសាកលវិទ្យាល័យ **ភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច** សូមធ្វើការគោរពថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅជូនចំពោះ៖

លោកឪពុក អ្នកម្តាយ ដែលលោកទាំងពីរជាអ្នកមានគុណ ដែលបានផ្តល់កំណើត ចិញ្ចឹមបី បាច់ថែរក្សាកូនអស់ពីកម្លាំងកាយចិត្ត លោកបានខិតខំពុះពារគ្រប់ឧបសគ្គទាំងអស់ដើម្បីកូន ផ្តល់ភាព កក់ក្តៅក្នុងគ្រួសារ ជាពិសេសផ្តល់នូវដំបូន្មានប្រៀបប្រដៅល្អៗដែលប្រកបដោយព្រហ្មវិហារធម៌ដែលជា កត្តាជំរុញឱ្យកូនក្លាយជា កូនល្អ សិស្សល្អ មិត្តល្អ និងជាបុគ្គលល្អក្នុងសង្គមជាតិ។ លើសពីនេះលោក បានផ្គត់ផ្គង់រាល់ការចំណាយ ទៅលើសម្ភារៈ ព្រមទាំងថវិកា និងឱកាសឱ្យកូនបានសិក្សារៀនសូត្រ ដើម្បីក្រេបជញ្ជក់យកចំណេះដឹង ចំណេះធ្វើ ដើម្បីមានឱកាសក្លាយជា បុគ្គលដែលមានតម្លៃសម្រាប់ ខ្លួនឯង គ្រួសារ និងសង្គមជាតិ។

ឯកឧត្តមសាកលវិទ្យាធិការ លោកលោកស្រី សាកលវិទ្យាធិការរង ព្រីទ្ធិបុរស ព្រីទ្ធិបុរសរង ដែលបានអនុញ្ញាត និងផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យយើងខ្ញុំបានទទួលឱកាសក្នុងការចូលសិក្សានៅក្នុងសាកល វិទ្យាល័យ **ភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច** ។ លោក លោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ ព្រម ទាំងបុគ្គលិកទាំងអស់នៃសាកលវិទ្យាល័យ **ភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច** ដែល បានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃ អស់ពីកម្លាំងកាយ និងកម្លាំងចិត្ត ព្រមទាំងបានផ្តល់នូវដំបូន្មាន ពាក្យពេជរអប់រំប្រដៅ និងទស្សនៈទាន ជាច្រើនសម្រាប់ការសិក្សា និងការអភិវឌ្ឍន៍ខ្លួនក្លាយជាបុគ្គល ដែលមានសមត្ថភាពមួយរូបក្នុងសង្គម។

ជាពិសេស លោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ **ឡុង ម៉ារីឌី** ដែលបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃ ក្នុងការណែនាំផ្តល់ជាយោបល់ល្អៗ និង ជួយកែសម្រួលនូវរបាយការណ៍ចុះកម្មសិក្សាមួយនេះចាប់ពី ផ្តើម រហូតដល់បញ្ចប់បេសកកម្មនៃសៀវភៅមួយក្បាលនេះបានយ៉ាងជោគជ័យ។

ឯកឧត្តមអគ្គនាយក **អ៊ុក សមវិទ្យា** ជាអគ្គនាយកដ្ឋាននៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម និង លោកប្រធាននាយកដ្ឋានបញ្ជីកា និងភាគទាន ព្រមទាំងមន្ត្រីរាជការបុគ្គលិកទាំងអស់នៃអគ្គនាយក ដ្ឋានបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ក្នុងទីស្នាក់ការកណ្តាលនៃអគ្គនាយកដ្ឋានដែលបានអនុញ្ញាតឱ្យយើង ខ្ញុំបានចុះកម្មសិក្សា ព្រមទាំងផ្តល់ព័ត៌មាននិង ឯកសារផ្សេងៗដែលពាក់ព័ន្ធដល់យើងខ្ញុំ។ មន្ត្រីរាជការ បុគ្គលិកទាំងអស់បានជួយជម្រុញ ជ្រោមជ្រែង លើកទឹកចិត្ត និងផ្តល់ជាគំនិតល្អៗ ក៏ដូចជាផ្តល់នូវ ភាពងាយស្រួលក្នុងកំឡុងពេលដែលយើងខ្ញុំបាននឹងកំពុងធ្វើការស្រាវជ្រាវ។

វៀមច្បង ជំនាន់មុនដែលបានបន្សល់ទុកនូវស្នាដៃល្អៗ ដែលជាឯកសារសម្រាប់និស្សិតជំនាន់ ក្រោយយកមកធ្វើជាគម្រូ និងសម្រាប់ធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ។

ជាចុងក្រោយយើងខ្ញុំសូមធ្វើការដឹងគុណពីសំណាក់មាតាបិតា ឯកឧត្តមសាកលវិទ្យាធិការ លោកសាកលវិទ្យាធិការរង ឯកឧត្តមអគ្គនាយក លោកប្រធាននាយកដ្ឋាន លោក លោកស្រី សាស្ត្រាចារ្យ ព្រមទាំងបុគ្គលិកទាំងអស់ដែលបម្រើការ នៅក្នុងសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និង

វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ក៏ដូចជាមន្ត្រីរាជការ បុគ្គលិកនៅក្នុងបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ទាំងអស់ជួប
ប្រទះនូវសេចក្តីសុខ សេចក្តីចម្រើន ព្រមទាំងពុទ្ធពរទាំង បួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈកុំបី
ឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

អារម្ភកថា

ផ្ដើមចេញពីទិដ្ឋភាពសង្គមនៃបណ្ដាប្រទេសនានា ក្នុងពិភពលោកក្នុងពេលបច្ចុប្បន្នបាន បង្ហាញឱ្យថាសេដ្ឋកិច្ចបានកំពុងតែវិវត្តន៍ឥតឈប់ឈរនូវចរន្តសេដ្ឋកិច្ចយ៉ាងខ្លាំងខ្លា ដោយប្រទេស នីមួយៗបានកំពុងអភិវឌ្ឍខ្លួន ដើម្បីសក្តានុពល និងមានភាពរីកចម្រើនកាន់ខ្លាំងនឹងជឿនលឿន។ ជាក់ ស្ដែងប្រទេសកម្ពុជា ដែលជាសមាជិកនៅក្នុងតំបន់អាស៊ានទាំងមូលបានរួមបញ្ចូលគ្នាដោយធ្វើសមា ហរណកម្មកាលពីចុងឆ្នាំ២០១៥ ដែលធ្វើសមាហរណកម្មនេះបានបើកឱកាសយ៉ាងទូលំទូលាយក្នុង ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិផងដែរ។ ការរួមបញ្ចូលនូវសេដ្ឋកិច្ចជាមួយបណ្ដាប្រទេស នៅអាស៊ានរបស់ ប្រទេសកម្ពុជា ក៏ទាមទារឱ្យប្រទេសធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍ នូវវិស័យមួយចំនួនដូចជា វិស័យច្បាប់ផ្សេងៗ វិស័យអប់រំ វិស័យឧស្សាហកម្ម ព្រមទាំងប្រព័ន្ធហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្សេងៗ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍នូវវិស័យ ផ្សេងៗដទៃទៀតក្នុងប្រទេសជាតិ។ យ៉ាងណាមិញ ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសឱ្យមានការរីកចម្រើននោះ គឺនយោបាយជាតិគាំពារសង្គមនៃរបបសន្តិសុខសង្គម ក៏ជាកត្តាសំខាន់សម្រាប់ការជួយជម្រុញការ អភិវឌ្ឍន៍ គម្លាតអ្នកមាននឹងអ្នកក្រ ព្រមទាំងរួមចំណែកក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យសុខាភិបាលរបស់ ប្រទេសឱ្យមានការរីកចម្រើនក្របកដោយដំណើរល្អប្រសើរផងដែរ។

យ៉ាងណាមិញ ក្នុងការអភិវឌ្ឍឱ្យមានការរីកចម្រើនទៅបាននោះ កត្តាគាំពារសង្គមពិតជាបាន ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់។ ដោយឡែកនយោបាយជាតិគាំពារសង្គម គឺជាវិធីសាស្ត្រក្នុងការកសាង ប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមមួយដែលមានប្រសិទ្ធភាព និងចីរភាពហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីបម្រើដល់គោលនយោបាយ កាត់បន្ថយ និងទប់ស្កាត់ភាពក្រីក្រ ភាពងាយរងគ្រោះ និងវិសមភាព ហើយរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍ និងគាំពារធនធានមនុស្សឱ្យកាន់វីងមាំ និងទូលំទូលាយ ព្រមទាំងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។ ជា ទូទៅគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គមត្រូវបានបែងចែកជាពីរគឺប្រព័ន្ធជំនួយសង្គម និងរបបសន្តិ សុខសង្គម តែកត្តាដែលសំខាន់ដែលជម្រុញ និងធានានិរន្តរភាពនៃជីវភាពប្រជាជនក្នុងនោះរបបសន្តិ សុខសង្គមពិតជាមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការជម្រុញឱ្យ ប្រជាជនគ្រប់រូបចូលរួមសន្សំប្រាប់(ភាគ ទាន) ក្នុងមូលនិធិមួយដែលត្រូវប្រសិទ្ធភាពជាបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ដើម្បីការពារហានិភ័យពីការ ធ្លាក់ចូលក្នុងភាពក្រីក្រនៅពេលចាស់ជរា និងពេលមានតម្រូវការលើសវាថែទាំសុខភាព ព្រមទាំងហា និភ័យផ្សេងៗទៀត ក្នុងកំឡុងពេលបម្រើការងារនូវគ្រឹះស្ថានសហគ្រាសឬ បម្រើការក្នុងស្ថាប័ន សាធារណៈទាំងអស់ទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

លើសពីនេះយើងបានសម្លឹងឃើញថា របបសន្តិសុខសង្គមនៅកម្ពុជាពិតជាមានការរីកចម្រើន គួរឱ្យកត់សម្គាល់ទើប យើងខ្ញុំសម្រេចចិត្តធ្វើការស្រាវជ្រាវដោយចុះកម្មសិក្សាដោយផ្ទាល់នៅក្នុងអគ្គ នាយកដ្ឋានបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ក្រោមប្រធានបទមួយដែលស្ដីពី **“ដំណើរការវិវត្តន៍នៃ របបសន្តិសុខសង្គមនៅប្រទេសកម្ពុជា”** ដែលជាប្រធានបទមួយដែលអាចធ្វើការប្រៀបធៀប កំណើននៃការយល់ដឹងរបស់ប្រជាជនកម្ពុជាលើវិស័យមួយនេះ។

ជាចុងក្រោយ យើងខ្ញុំសង្ឃឹមជឿជាក់ថាសារណាបញ្ចប់ច្បាប់នេះ និងផ្តល់ជាសំណេរ ក៏ដូចជា គំនិតល្អៗ ដើម្បីបានជាឯកសារដែលមានប្រយោជន៍មួយជំនួយស្មារតីដល់សង្គមជាតិទាំងមូល ដើម្បី

ស្វែងយល់ឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅបន្ថែមទៀតជាប្រធានបទដែល យើងខ្ញុំបានសិក្សាស្រាវជ្រាវច្បាប់នេះ ឡើង និងផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់បណ្តានិស្សិតជំនាន់ក្រោយ ទុកជាឯកសារសម្រាប់ស្រាវជ្រាវបន្ត ទៀត។ ទោះបីជាឆ្លងកាត់ការត្រួតពិនិត្យ និងកែសម្រួលជាច្រើន ដំណាក់កាលយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មិន អាចចៀសផុតពីកំហុសឆ្គងនូវកង្វះខាត និងកំហុសខុសឆ្គងទាំងអត្ថន័យ និងអក្ខរាវិរុទ្ធដោយជៀសមិន ផុតឡើយ។ ដូចនេះយើងខ្ញុំនឹងរងចាំទទួលការរិះគន់ ក្នុងន័យស្ថាបនាពីសំណាក់សាស្ត្រាចារ្យ មិត្ត និស្សិតគ្រប់រូប គ្រប់ជំនាន់ ដើម្បីបំពេញនូវកង្វះខាតទាំងឡាយ ដើម្បីកែលម្អបន្ថែមឆ្ពោះទៅរកការ បង្កើនគុណភាព និងសុក្រឹតភាពនៃសារណាច្បាប់នេះ។

មាតិកា

បញ្ជីជ្រាបក្រោម ----- vi
បញ្ជីរូបភាព -----vii
បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ -----viii

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ----- ១
២. ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ----- ៣
៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ ----- ៤
៤. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ----- ៤
៥. សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ----- ៤-៥
៦. វិធីសាស្ត្រវិភាគនៃការស្រាវជ្រាវ ----- ៥
៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ----- ៦

**ជំពូកទី១
លើកទ្រឹស្តី**

១.១. និយមន័យ ----- ៨
 ១.១.១. ការវិវត្តន៍----- ៨
 ១.១.២. បច្ចេកទេស ----- ៨
 ១.១.៣. សេវាកម្ម----- ៨
 ១.១.៤. ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ ----- ៨
 ១.១.៤. យុទ្ធសាស្ត្រ ----- ៨
១.២. ការប្រែប្រួល----- ៩
 ១.២.១. ការប្រែប្រួលនៃរបបសន្តិសុខសង្គមតាមបែបឌីជីថល----- ៩
 ១.២.២. ការប្រែប្រួលនៃអត្រាភាគទាន ----- ៩
 ១.២.៣. ការប្រែប្រួលកត្តាប្រជាសាស្ត្រ----- ៩
១.៣. ប្រភេទនៃរបបសន្តិសុខសង្គម ----- ១០
 ១.៣.១. សេវាកម្មនៃរបបសោធន ----- ១០
 ១.៣.២. សេវាកម្មនៃផ្នែកថែទាំសុខភាព----- ១០
 ១.៣.៣. សេវាកម្មនៃផ្នែកហានិភ័យការងារ----- ១០
 ១.៣.៤. សេវាកម្មនៃនិកម្មភាពការងារ ----- ១០
 ១.៣.៥. ការគ្រប់គ្រងលើហិរញ្ញវត្ថុ(ភាគទាន)----- ១១
១.៤.កម្មវត្ថុនៃរបបសន្តិសុខសង្គម ----- ១១
 ១.៤.១.វដ្តនៃរបបសន្តិសុខសង្គម----- ១១

១.៤.២. គោលបំណងរបស់របបសន្តិសុខសង្គម	១១
១.៤.៣. ចក្ខុវិស័យរបស់របបសន្តិសុខសង្គម	១១
១.៤.៤. បេសកកម្មរបស់របបសន្តិសុខសង្គម	១១

ជំពូកទី២

ស្ថានភាពទូទៅរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

២.១. ប្រវត្តិនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម	១២
២.១.១. ប្រវត្តិនៃការកើតបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម	១៣
២.១.២. ទីតាំងនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម	១៣
២.១.៣. ស្លាកសញ្ញា និងអត្ថន័យនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម	១៣
២.១.៤. ចក្ខុវិស័យ គោលបំណងរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម	១៥
២.១.៤.១. ចក្ខុវិស័យរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម	១៥
២.១.៤.២. គោលបំណងរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម	១៥
២.២. បេសកកម្មរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម	១៥
២.៣. រចនាសម្ព័ន្ធ និងតួនាទីនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម	១៦
២.៤. ដំណើរនៃការប្រតិបត្តិរបបសន្តិសុខសង្គម	១៦
២.៤.១. ដំណើរវិវត្តន៍នៃផ្នែកហានិភ័យការងារ	១៦
២.៤.២. ដំណើរការវិវត្តន៍នៃផ្នែកថែទាំសុខភាព	១៧
២.៤.៣. ការជំរុញនិងពន្លឿននៃផ្នែកសោធននិវត្តន៍	១៧

ជំពូកទី៣

ប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់បេឡាសន្តិសុខសង្គម

៣.១. យន្តការនៃការអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គមនៅកម្ពុជា	១៨
៣.១.១. ការគ្រោងនឹងដំណើរការរបបសោធនក្នុងពេលខាងមុខ	១៨
៣.១.២. របបថែទាំសុខភាពដែលបានដំណើរការ	១៨
៣.១.២.១. របបថែទាំសុខភាព	១៨
៣.១.២.២. ដំណើរការអនុវត្តរបបថែទាំសុខភាព	១៨
៣.១.៣. របបហានិភ័យការងារ	១៩
៣.១.៣.១. គ្រោះថ្នាក់ពេលធ្វើការ	១៩
៣.១.៣.២. គ្រោះថ្នាក់ពេលធ្វើដំណើរ	១៩
៣.១.៣.៣. ជំងឺវិជ្ជាជីវៈ	២០
៣.២. នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីការសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន និងសមាជិក	២០
៣.២.១. ការចុះបញ្ជីការសហគ្រាស	២០
៣.២.២. ការចុះបញ្ជីការសមាជិក	២១

៣.២.២.១. ការចុះបញ្ជីការកម្មករនិយោជិកក្នុងប្រព័ន្ធ	-----	២១
៣.២.២.២. ការចុះបញ្ជីការមន្ត្រីរាជការ និងអតីតមន្ត្រីរាជការនិងអតីតយុទ្ធជន	-----	២២
៣.២.២.៣. ផ្តល់វិញ្ញាបនប័ត្រជូនសហគ្រាសគ្រឹះស្ថាន	-----	២២
៣.២.២.៤. ការផ្តល់បណ្ណាជនសមាជិក	-----	២៣
៣.៣. នីតិវិធីនៃការបង់ភាគទានសម្រាប់សមាជិក	-----	២៣
៣.៣.១. អត្រាភាគទានសម្រាប់សមាជិកវិស័យឯកជន	-----	២៣
៣.៣.២. អត្រាភាគទានសម្រាប់សមាជិកវិស័យសាធារណៈ	-----	២៣
៣.៣.៣. ការអនុវត្តរបបសន្តិសុខសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការនិងអតីតយុទ្ធជន	-----	២៤
៣.៣.៤. បែបបទនៃការបង់ភាគទាន	-----	២៤
៣.៣.៥. បែបបទនៃការប្រកាសរបាយការណ៍កម្មករនិយោជិក	-----	២៥
៣.៣.៦. ទោស និងការពិន័យចំពោះការយឺតយ៉ាវ	-----	២៥
៣.៤. មូលដ្ឋានសុខាភិបាលសាធារណៈនិងឯកជនដែលបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀង	-----	២៦
៣.៤.១. ភាគពួកកិច្ចមូលដ្ឋានសុខាភិបាល	-----	២៦
៣.៤.២. មូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀង	-----	២៦
៣.៥. បែបបទនៃការប្រើប្រាស់ និងទទួលបានការវិភាគ	-----	២៦
៣.៥.១. របបសោធន៍និវត្តន៍	-----	២៧
៣.៥.១.១. លក្ខខណ្ឌទទួលបានការវិភាគសោធន៍និវត្តន៍	-----	២៨
៣.៥.១.១.១. លក្ខខណ្ឌទទួលបានការវិភាគសោធន៍ជរាភាព	-----	២៨
៣.៥.១.១.៣. លក្ខខណ្ឌទទួលបានការវិភាគសោធន៍ទុព្វភាព	-----	២៨
៣.៥.១.១.៤. លក្ខខណ្ឌទទួលបានការវិភាគសោធន៍ឧត្តរជីវី	-----	២៨
៣.៥.១.១.៥. លក្ខខណ្ឌទទួលបានការវិភាគសោធន៍តាមរបបស្ម័គ្រចិត្ត	-----	២៨
៣.៥.១.១.៦. លក្ខខណ្ឌទទួលបានការវិភាគសោធន៍អយ្យកប្បញ្ញត្តិ	-----	២៩
៣.៥.២. របបថែទាំសុខភាព	-----	២៩
៣.៥.២.១. លក្ខខណ្ឌទទួលបានការវិភាគនិងការប្រើប្រាស់របបថែទាំសុខភាព	-----	២៩
៣.៣.១.២.១. លក្ខខណ្ឌក្នុងការប្រើប្រាស់សេវា	-----	២៩
៣.៣.១.២.២. មូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលភ្នាក់ងារ ប.ស.ស.ប្រចាំការ	-----	៣០
៣.៣.១.២.៣. មូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលគ្មានភ្នាក់ងារ ប.ស.ស. ការប្រចាំការ បូករួមទាំងមន្ទីរពេទ្យឯកជន	-----	៣០
៣.៥.២.៣. កំណត់ប្រភេទសេវាសម្រាប់សមាជិកក្នុងវិស័យឯកជន	-----	៣១
៣.៥.២.៣.១. ការផ្តល់កញ្ចប់សម្រាប់សមាជិក ប.ស.ស.	-----	៣១
៣.៥.២.៣.២. សេវាដែលមិនរាប់បញ្ចូលក្នុងសេវាវេជ្ជសាស្ត្រ	-----	៣១

៣.៥.២.៣.៣. ការកំណត់ប្រភេទជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ	៣២
៣.៥.២.៣.៤. សេវាព្យាបាល និងថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រ	៣៣
៣.៥.២.៣.៥. សេវាបញ្ជូនអ្នកជំងឺ ឬជនរងគ្រោះ និងសេវាបញ្ជូនសព	៣៤
៣.៥.២.៣.៦. សេវាបង្ការសុខភាព	៣៤
៣.៥.២.៣.៧. ការលើកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីរាជសាធារណៈ	៣៥
៣.៥.២.៣.៨. សេវាស្តារនីតិសម្បទា	៣៥
៣.៥.២.៣.៩. ប្រាក់បំណាច់ប្រចាំថ្ងៃសម្រាប់សមាជិកក្នុងវិស័យឯកជន	៣៥
៣.៥.២.៣.១០. ប្រាក់បំណាច់ពេលសម្រាប់មាតុភាពក្នុងវិស័យឯកជន	៣៥
៣.៥.២.៣.១១. ប្រាក់ឧបត្ថម្ភរាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងវិស័យឯកជន	៣៦
៣.៥.២.៤. យន្តទូទាត់ថ្លៃថែទាំសុខភាព	៣៧
៣.៥.២.៤.១. ការទូទាត់តាមប្រភេទករណី	៣៨
៣.៥.២.៤.២. ការទូទាត់ថ្លៃសេវាផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីរាជការសាធារណៈ	៣៩
៣.៥.៣. របបហានិភ័យការងារ	៣៩
៣.៥.១. សេវាកម្មផ្នែកហានិភ័យការងារ	៣៩
៣.៥.២. លក្ខខណ្ឌក្នុងការប្រើប្រាស់សេវាហានិភ័យការងារ	៣៩
៣.៥.៣. ការផ្តល់ព័ត៌មានហានិភ័យការងារទៅកាន់ប.ស.ស.	៤០
៣.៥.៤. ការអង្កេតហានិភ័យការងារ	៤០
៣.៥.៥. ការទាមទារការកាលិក	៤០
៣.៥.១. ផ្តល់ការទូទាត់ត្រឡប់ទៅវិញសម្រាប់ករណីសង្គ្រោះបន្ទាន់	៤១
៣.៥.២. ការផ្តល់ការថែទាំ និងការព្យាបាលវេជ្ជសាស្ត្រ	៤១
៣.៥.៣. ការផ្តល់ប្រាក់ចំណាច់ជនរងគ្រោះ	៤២
៣.៥.៤. ការផ្តល់ការកាលិកអចិន្ត្រៃយ៍	៤៤
៣.៥.៥. ការផ្តល់ការកាលិកគ្រោះថ្នាក់ការងាររហូតដល់បង់ជីវិត	៤៥

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	៤៨
២. ការផ្តល់អនុសាសន៍	៤៩

ឯកសារយោង

ឧបសម្ព័ន្ធ

បញ្ជីអក្សរកាត់

ក.ក.ជ	ក្រុមប្រឹក្សាស្តារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និងជនបទ	Council for Agricultural and Rural Development
ប.ស.ស.	បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម	National Social security Fund
ប.ជ.ស	បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម សម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល	National Social security Fund for Civil Servants
ILO	អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ	International Labor Origination
បស	ប្រាក់ឈ្នួលសរុប	
បឈម	ប្រាក់ឈ្នួលមធ្យមជាប់ភាគទាន	

បញ្ជីតារាង

តារាងទី ១៖ ទីតាំងបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

តារាងទី ២៖ ឈ្មោះ និង និមិត្តសញ្ញារបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

បញ្ជីរូបភាព

រូបភាពទី ១៖ និមិត្តិសញ្ញារបស់បេឡាជាតិសុខសង្គម

រូបភាពទី ២៖ វដ្តនៃដំណើរការរបស់របបនេះ

បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១៖ ក្រុមបច្ចេកទេសនៃបេឡាសន្តិសុខសង្គម

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២៖ ក្រុមបច្ចេកទេសនៃការគ្រប់គ្រងមូលនិធិសន្តិសុខសង្គម

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៣៖ យន្តការផ្សព្វផ្សាយ និង បង្ការ

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៤៖ កម្រងសំណួរ

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ជាក់

ផ្ដើមចេញពីភាពជោគជ័យនៃ ការអនុវត្តនូវគោលនយោបាយ “ឈ្នះ ឈ្នះ” របស់ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក្នុងនោះបាន សមបង្ហាញឱ្យឃើញថា ប្រទេសជាតិទាំងមូលទទួលបានសន្តិភាពពេញលេញ ប្រកបដោយភាពឯកភាពជាតិ និងឯកភាពទឹកដីបានទាំងស្រុងចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៨មកម៉្លេះ។ ដែលធ្វើឱ្យមានការកែប្រែមុខមាត់ថ្មីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានបង្ហាញឱ្យឃើញថាកម្ពុជាបាននឹង កំពុងបន្តបោះជំហានឥតឈប់ក្នុងនាការអន្តរជាតិដែលបានសម្រេចនឹងនូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ និងស្ថេរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ក្នុងបរិការណ៍អតិផរណាទាប និងអត្រាប្តូរប្រាក់មានស្ថេរភាពទាំងអស់បានឱ្យឃើញថានេះ ជាចំណុចមួយដែលទាក់ទងវិនិយោគទុនជាតិ និងអន្តរជាតិមកវិនិយោគទុនជាច្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដែលជាចំណុចធ្វើឱ្យប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលបាន នឹងបន្តការយកចិត្តទុកដាក់លើមន្ត្រីរាជការសាធារណៈ និងកម្មករនិយោជិកគ្រប់ទាំងវិស័យទាំងអស់នូវកម្ពុជា ចំពោះកិច្ចការគាំពារសង្គមដល់ប្រជាពលរដ្ឋខ្លួនតាមរយៈគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គមដែល ក្នុងមានពីរប្រព័ន្ធគឺ ប្រព័ន្ធដំនួយសង្គម និងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម។ដោយប្រើការបង្កើតច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមនូវកម្ពុជាដោយស្ថាប័នប្រតិបត្តិនោះគឺបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម។

បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមដែលហៅកាត់ថា ប.ស.ស. គឺជាស្ថាប័នប្រតិបត្តិករតែមួយគត់ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការលើរបបសន្តិសុខសង្គម ដូចមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។ ប.ស.ស. ជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលដែលត្រូវបង្កើតឡើងដោយព្រះរាជក្រឹត្យ ស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលបច្ចេកទេសនៃក្រសួងការងារបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈទទួលបន្ទុកវិស័យរបបសន្តិសុខសង្គម និងស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលហិរញ្ញវត្ថុនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ។^១ ដើម្បីធានាបាននូវការយន្តទូទាត់សំណង និងសមភាពការងារផ្សេងៗដែលបានកើតឡើងចំពោះកម្មករនិយោជិកនៅឆ្នាំ ១៩៥៥ កម្ពុជាបានបង្កើតឱ្យមានរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ធានាឱ្យបាន នូវសុខុមាលភាពចំពោះកម្មករនិយោជិកនាសម័យនោះ ប៉ុន្តែរឿងដែលគួរឱ្យសោកស្តាយរបបទាំងនេះត្រូវបាន បំផ្លិចបំផ្លាញចោលទាំងស្រុងក្នុងរបបដ៏ខ្មៅងងឹតនោះគឺរបបប្រល័យពូជសាសន៍ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៩។ ប្រជាពលរដ្ឋទទួលបានសេវាសុខាភិបាលដោយឥតគិតថ្លៃពីរដ្ឋ ហើយក្រោយពីការបោះឆ្នោតក្នុងកំឡុងឆ្នាំ១៩៩៣ នាយកដ្ឋានសន្តិសុខសង្គមត្រូវបានបង្កើតឡើងជាថ្មីម្តងទៀត។ ដោយនាយកដ្ឋានមួយនេះមានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវអនុវត្តកិច្ចការគាំពារសង្គម ដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងវិស័យឯកជន។ ដោយមានការយកចិត្តទុករបស់ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទើបរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចបង្កើតឡើងច្បាប់ស្តីពី របបសន្តិសុខសង្គម សម្រាប់ជនទាំងឡាយណាដែលស្ថិតក្រោមបទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារតាមរយៈច្បាប់នេះឈានដល់ការបង្កើតគ្រឹះស្ថានសាធារណៈមួយនេះឡើងនៅថ្ងៃទី០២ ខែមីនា ឆ្នាំ

^១ អនុក្រឹត្យស្តីពីការបង្កើតបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម,លេខ១៦ អនក្រ.បក,០២ មីនា ២០០៧, មាត្រា១។

២០០៧ ដោយអនុក្រឹត្យលេខ១៦ អនក្រ.កប ស្តីពីការបង្កើតបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម និងលេចចេញជារូបរាងជាផ្លូវការនៅថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៨។

ប៉ុន្តែដោយឃើញថាវិវត្តន៍ឥតឈប់នៃស្ថាប័នមួយនេះដែលស្របតាមរបបគាំពារសង្គមនៅកម្ពុជា ការមានវិកចម្រើនឥតឈប់ឈរ ហើយបានបំពេញមុខងារជូនសមាជិកកាន់តែមានប្រសិទ្ធិភាព ប្រកបដោយភាពស័ក្តិសម ទើបប្រមុខរដ្ឋាភិបាលបានបន្ថែមទៅការទទួលខុសត្រូវបន្ថែមទៀតទៅលើមន្ត្រីរាជការសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន។ ដូច្នេះហើយទើបប្រមុខរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចចិត្ត ធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ចាស់ក្នុងកំឡុងឆ្នាំ២០០២(យោងតាមមាត្រា១០៦ នៃច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម)ដែលច្បាប់នេះត្រូវប្រកាសចេញឱ្យប្រើប្រាស់ ជាផ្លូវការ នៅថ្ងៃទី០២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ ដោយព្រះរាជក្រមលេខ ០១៨ នស/រកម/១១១៩ ច្បាប់ស្តីពី របបសន្តិសុខសង្គម និងព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ៥៨២ នស/រកត/០៥២០ ស្តីពីការបង្កើតគ្រឹះស្ថានរដ្ឋបាលដែលបានប្រកាសឱ្យប្រើថ្ងៃទី ៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០ ដែលប្តូរផ្លាស់ពីនាយកដ្ឋានបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម ទៅជាអគ្គនាយកដ្ឋានបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមវិញ។ ក្នុងអនុវត្តនេះពិតជាបានរួមចំណែក ព្រមទាំងជួយសម្រាលបន្ទុកភាពក្រីក្រយ៉ាងសកម្មដល់កម្មករនិយោជិក និងសមាជិកទាំងអស់ពីភាពងាយធ្លាក់ចូលទៅក្នុងហានិភ័យនៃភាពក្រីក្រដែលងើបមិនរួច របស់សមាជិកទាំងអស់ផងដែរ។

លើសពីក្នុងស្ថានភាពបែបនេះបានជួយជម្រុញ នូវភាពវិកចម្រើនយ៉ាងខ្លាំងខ្លាំងនៃផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ដើម្បីធានាឱ្យបានលើផ្នែកសន្តិសុខសង្គមរបស់ប្រជាជន ដែលជាសមាជិកទាំងអស់របស់ ប.ស.ស. ព្រមទាំងរួមចំណែកដល់ការចែករំលែកលើការកាត់បន្ថយបន្ទុកនៃភាពក្រីក្រ និងសាមគ្គីធម៌របស់សង្គមទៀតផង។ បើទោះបីជាបេឡាជាតិសន្តិសង្គមមានតួនាទីយ៉ាងនេះហើយ ក៏មានការសហការពីគ្រឹះស្ថានសហគ្រាសសាធារណៈ និងឯកជនទាំងអស់មិនគួរគេចវេចពីការចុះបញ្ជីការ និងបង់ភាគទានមកកាន់ ប.ស.ស. ដោយសហគ្រាសគ្រឹះស្ថានទាំងនោះមិនចង់មានការចំណាយក្នុងការបង់ភាគទាន និងទាន់មានការយល់ដឹងច្បាប់ពី អត្ថប្រយោជន៍ក្នុងការចូលជាមួយសមាជិក ប.ស.ស. ពោលគឺពុំមានទំនុកចិត្តនៅឡើយ។ ចំណែកសមាជិកជាបុគ្គលិក ឬមន្ត្រីរាជការស៊ីវិលទាំងអស់មិនទាន់យល់ដឹងច្បាស់ពីការទទួលបានការតវ៉ាលិកហានិភ័យការងារ ថែទាំសុខភាព និងការព្យាបាលតាមបែបវេជ្ជសាស្ត្រនោះទេដែល ជាហេតុធ្វើឱ្យសមាជិកទាំងអស់នេះមានការខាតបង់ប្រយោជន៍ដែលទទួលបានការផ្តល់នូវតវ៉ាលិកជាច្រើនពីសំណាក់ ប.ស.ស.។

ជាក់ស្តែង បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ជាស្ថាប័នដែលបម្រើ និងគ្រប់ដណ្តប់លើការគ្រប់គ្រងនៃរបបសន្តិសុខសង្គមនូវកម្ពុជាដែលផ្តល់ដល់ការជួយទៅ ការព្យាបាលជំងឺដោយឥតគិតថ្លៃទៅលើទៅសមាជិកដែលបានទទួលរងគ្រោះដោយគ្រោះថ្នាក់ស្តីពីការងារ នៅពេលដែលខ្លួនធ្វើដំណើរទៅធ្វើដោយគ្រង់ទៅកន្លែងធ្វើការ ឬគ្រោះថ្នាក់ចៃដន្យនៅពេលដែលកំពុងនឹងបម្រើការងារជូនស្ថាប័នខ្លួនផ្នែកហានិភ័យការងារបាននឹងដំណើរតាំងពីឆ្នាំ២០០៨មកម្ល៉េះ។ លើសពីស្ថាប័នមួយនេះបាននឹងបន្តគ្រប់គ្រងលើរបបថែទាំសុខភាពដែលសមាជិកបានអាចពិគ្រោះ នឹងព្យាបាលដោយឥតគិតថ្លៃនៅពេល

ដែលសមាជិករូបនោះមានជំងឺឬមានអាការៈណាមួយ នឹងកំពុងតែជំរុញនឹងដាក់ឱ្យដំណើរនៅរបបប្រាក់សោធន ពេលដែលសមាជិកបានចុះបញ្ជីកាតាមមួយនឹងរបបនេះហើយបាននឹងដែលកំណត់គ្រប់លក្ខខណ្ឌអាចប្រាក់សោធន នៅពេលដែលខ្លួនចូលនិវត្តន៍។ ដោយមានដំណើរវិវត្តន៍នៃឈប់នៃរបបសន្តិសុខសង្គមនៅកម្ពុជា បានចូលរួមចំណែកដល់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រយ៉ាងច្រើនគួរសម ព្រមទាំងពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ស្ថាប័នដើម្បីផ្តល់នូវសេវាកម្មយ៉ាងល្អដែលមានគុណភាព តម្លាភាពជូនសមាជិកខ្លួន និងជួយសម្រេចគោលដៅរបស់ស្ថាប័នប្រតិបត្តិកម្មនេះ។

២. ចំណោទបញ្ញត្តិការស្រាវជ្រាវ

បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមគឺជាចំណែកមួយដែលបានចូលរួមក្នុងការ ពង្រីកសក្តានុពលយ៉ាងខ្លាំងខ្លាដោយយោងតាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ដោយភាពបត់បែន និងច្នៃប្រឌិតខ្ពស់របស់ថ្នាក់ដឹកនាំគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់របស់ ប.ស.ស. បាននឹងបន្តការផ្តល់ជាប្រយោជន៍ដល់សមាជិកខ្លួនដោយឥតឈប់ឈរជាងមួយសត្វរក្សន៍មកហើយ។ ការកើនឡើងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំនៃសមាជិកបានធ្វើ ប.ស.ស. បានបោះជំហានទៅមុខក្នុងការធានាឱ្យបាននូវនិរន្តភាពការប្រើប្រាស់របស់សេវារបស់សមាជិកខ្លួនទើបមាន ការចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមូលដ្ឋានសុខាភិបាលរដ្ឋ និងឯកជនជាច្រើនក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ កាលណាប្រទេសជាតិបាននឹងកំពុងរីកចម្រើនក្នុងវិស័យនេះបានធ្វើឱ្យមានការកត្តាជំរុញដល់ វិស័យសុខាភិបាលនៅក្នុងប្រទេសមួយនេះឱ្យកាន់តែមានការរីកចម្រើនជឿនលឿនទៅតាមនោះដែល។ ដែលនេះហើយបាននាំឱ្យមានជាបញ្ហាចោទជាសំណួរជាច្រើនទាក់ទងទៅ នឹងការវិវត្តន៍របស់បេឡាសន្តិសុខសង្គមនូវកម្ពុជា។ ក្នុងនោះផងដែលក្រុមយើងខ្ញុំបានយកសំណួរ ៣សំណួរមកធ្វើការចោលសួរ៖

- ❖ តើរបបសន្តិសុខសង្គមនូវកម្ពុជាបានបន្តផ្តល់គុណប្រយោជន៍អ្វីខ្លះ ទៅលើប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជានាពេលបច្ចុប្បន្ន?
- ❖ តើបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមបានបន្តដំណើរការវិវត្តន៍ខ្លួនយ៉ាងដូចម្តេច ដែលបម្រើឱ្យសាធារណៈជនដែលជាសមាជិកអស់ទាំងអស់របស់ខ្លួននាពេល១ទសវត្សរ៍ចុងក្រោយ?
- ❖ តើបេឡាជាតិសុខសង្គមបានជួបនូវបញ្ហាប្រឈម និងមានដំណោះស្រាយអ្វីខ្លះ ដើម្បីបំពេញជាប្រយោជន៍របស់សាធារណៈជនដែលជាសមាជិករបស់ខ្លួន?

៣. គោលបំណងនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

- គោលបំណងនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះមាន៖
- ស្វែងយល់អំពីតួនាទីយ៉ាងលំអិតពីនៃប្រតិបត្តិការរបស់ ប.ស.ស.
- ស្វែងយល់ពីភាពបត់បែននៃការដំណើរនៃបច្ចេកទេសរបស់របបនេះ
- ស្វែងយល់ពីស្ថានភាពនៃដំណើរនៃការប្រតិបត្តិ នៃរបបនេះដើម្បីធានាបាននូវស្ថេរភាពដល់សមាជិក

- ស្វែងយល់ពីបញ្ហាប្រឈមរបស់ស្ថាប័នប្រតិបត្តិការនេះ នៃរបបនេះដើម្បីធានានូវស្ថេរភាពរបស់សមាជិក ដើម្បីបញ្ចៀសឱ្យបាននូវការបាត់បង់អត្ថប្រយោជន៍របស់ពួកគេ

៤. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ

ផ្ដើមចេញពីការសិក្សាដ៏ស៊ីជម្រៅមួយជាក់លាក់ ការកំណត់ពីកម្រិតនៃព្រំដែនដើម្បីធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ គឺពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់។ ក្នុងទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះជាសម័យកាលដែលមានការរីកចម្រើនខ្លាំងនៃសេដ្ឋកិច្ចនានា ដែលនាំឱ្យបណ្តាប្រទេសនានាលើសកលដែលមានការហ៊ុំព័ទ្ធនៅដោយការកើនឡើងខ្លាំងទំនិញ ដែលជាចំណុចសមបង្ហាញឱ្យថាសេដ្ឋកិច្ចលើបណ្តាប្រទេសនានាមានការរីកចម្រើនឥតឈប់ឈរដែល ជាហេតុធ្វើឱ្យមានគម្លាតអ្នកមាននិងអ្នកក្រពិតជាមានការខុសគ្នាឆ្ងាយណាស់។ លើសនេះ ការគាំពារសន្តិសុខសង្គមលើបណ្តាប្រទេសមួយពិតជាមានសារៈសំខាន់ដែលជួយធានានូវនិរន្តរភាពសេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារមិនថាបុគ្គលនូវវិស័យឯកជន ឬ បុគ្គលដែលជាមន្ត្រីរាជការសាធារណៈក៏ពិតត្រូវការ ការគាំពារនៃរបបសន្តិសុខសង្គមទៅសេវាថែទាំសុខភាព និងហានិភ័យការងារហើយក៏ពិតជាមានសារៈប្រយោជន៍ខ្លាំងណាស់ដែលជាហេតុនាំឱ្យ ក្រុមយើងខ្ញុំធ្វើការសម្រេចចិត្តលើកយកការសិក្សាស្រាវជ្រាវស្តីពីប្រធានបទ៖ **“ដំណើរការវិវត្តន៍នៃរបបសន្តិសុខសង្គមនៅប្រទេសកម្ពុជា”**។ ដូចដែលបានដឹងស្រាប់ហើយថាបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមគឺជា ប្រភេទគ្រឹះស្ថានរដ្ឋបាលសាធារណៈដែលមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់លើគ្រប់វិស័យ និង ការគាំពារឱ្យមានរបបសន្តិសុខសង្គមនូវកម្ពុជា។ តួយ៉ាងការប្រែប្រួលបទបញ្ញត្តិនិងកំណែទម្រង់នីតិវិធីរដ្ឋបាលផ្សេងៗ។ល។ ក្នុងសម័យកាលដែលសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសមានការប្រែប្រួលឥតឈប់ឈរនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងនយោបាយប្រទេសតម្រូវឱ្យមានការលេចឡើងនូវបញ្ហាជាច្រើនដែលអាចនាំឱ្យមានកិច្ចគាំពារសង្គមផ្សេងៗ ទៅវិស័យឯកជននិងវិស័យសាធារណៈទៅលើការគាំពារសុខភាពសាធារណៈដែលចំណុចដែលមិនអាចខ្វះបាននោះឡើយ នូវរបបសន្តិសុខសង្គម ដែលក្រោមការដឹកនាំរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមគ្រប់ជាន់ថ្នាក់។ ប៉ុន្តែអ្វីដែលយើងត្រូវបានកំណត់នូវដែនកំណត់នូវការសិក្សាស្រាវជ្រាវនោះមកត្រឹមតែ **“ដំណើរការវិវត្តន៍នៃរបបសន្តិសុខសង្គមនៅប្រទេសកម្ពុជាក្នុងកំឡុង ឆ្នាំ២០១១ដល់ឆ្នាំ២០១៨”** តែប៉ុណ្ណោះ។

៥. សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ

ជាការពិតណាស់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវមួយ បើសិនមិនអាចស្វែងរកឃើញពីសារៈសំខាន់បាននោះទេ វាហាក់បីដូចជាឥតន័យខ្លឹមសារទាល់តែសោះ។ ដូច្នេះក្រោយពីយើងខ្ញុំបានសិក្សាស្រាវជ្រាវហើយ យើងខ្ញុំបានរំពឹងទុកនឹងអាចយកនូវដំណើរ និងប្រតិបត្តិការយ៉ាងណាស់ទៅលើការទាញយកនូវបច្ចេកទេសមកប្រើប្រាស់ទៅលើមុខងារនៃប្រតិបត្តិបច្ចេកទេសមួយបានយ៉ាងច្បាស់លាស់។ ម្យ៉ាងវិញទៀតក្តីសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំជាងនេះទៅទៀតនោះ គឺការអាចប្រែក្លាយជាដឹងច្បាស់ពីលោងចាប់ឱកាសដែលបានមកពីបច្ចេកទេសរបស់ ប.ស.ស. ផងដែរ។ក្រៅពីនេះទៀតយើងបានរំពឹងដែលថានឹងអាច៖

📌 ចំពោះស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ

- អាចជួយដល់ស្ថាប័នដែលចាប់អារម្មណ៍ទៅលើ ប.ស.ស. អាចសិក្សាស្វែងយល់បានយ៉ាងស៊ីជម្រៅបន្ថែមទៀតទៅលើដំណាក់កាលនីមួយៗប្រតិបត្តិការរបស់ ប.ស.ស. កំពុងប្រើប្រាស់
- អាចស្វែងយល់ពីដំណើរនៃបទពិសោធន៍នៃទទួលបាននូវបច្ចេកទេសដែល ប.ស.ស. ធ្លាប់បានឆ្លងកាត់ជាច្រើនឆ្នាំមកនេះ
- អាចស្វែងយល់ពីផល
- វិជ្ជមាន និងផលអវិជ្ជមាន នៃការប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសរបស់ ប.ស.ស.
- អាចស្វែងយល់ពីរបៀបដោះស្រាយបញ្ហាក្នុង ប.ស.ស. ជាបច្ចេកទេស។

📌 ចំពោះខ្លួនឯង

- ពង្រឹងសមត្ថភាពនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវជាលក្ខណៈផ្លូវការបន្ថែមមួយកម្រិតទៀត
- ស្គាល់ពីវិសាលភាព និងសេវាកម្មដែលមានភ្ជាប់ដោយបច្ចេកទេសទំនើបៗជាងមុនបន្ថែម
- យល់ដឹងពីស្ថាប័នចម្រុះគាំពារសង្គមដែលមានលក្ខណៈស្តង់ដារដូចជា ប.ស.ស.
- ស្គាល់ពីប្រតិបត្តិការ ការគ្រប់គ្រង និងការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មគាំពារសង្គមដោយបច្ចេកទេសរបស់ ប.ស.ស. ។

📌 ចំពោះនិស្សិត មិត្តអ្នកអាន និងអ្នកស្រាវជ្រាវដទៃទៀត

- បង្កើនឯកសារឱ្យរឹតតែសម្បូរបែបបន្ថែមទៀត
- អាចឱ្យនិស្សិតជំនាន់ក្រោយធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវបន្តទៀតដោយមានភាពងាយស្រួល។

៦. វិធីសាស្ត្រនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

ក. ប្រភេទនៃវិធីសាស្ត្រក្នុងការស្រាវជ្រាវ

វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវរបស់អត្ថបទសិក្សាស្រាវជ្រាវមួយនេះ គឺប្រើប្រាស់ស្រាវជ្រាវតាមបែបគុណភាព (Qualitative Research Approach)។ វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវបែបគុណភាព គឺជាប្រភេទការស្រាវជ្រាវតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រសង្គមដោយត្រូវការ និងធ្វើការប្រមូលទិន្នន័យដែលមិនមែនជាលេខ (Non numerical Data)។ ហើយវិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវមួយនេះមានគោលបំណងព្យាយាមស្រាយអត្ថន័យចេញពីក្នុងសង្គមតាមរយៈការសិក្សាទៅលើប្រជាជនឬទីកន្លែងដែលជ្រើសរើសក្នុងការស្រាវជ្រាវ។

ការជ្រើសរើសយកវិធីសាស្ត្របែបគុណភាពនេះ ក៏ដោយសារតែប្រធានបទទាមទារឱ្យមានការបកស្រាយច្បាស់លាស់ទៅលើបាតុភូត ឬស្ថានភាពដែលកើតមានឡើងនៅក្នុងការសម្រេចចិត្តហើយត្រូវការវិភាគយ៉ាងស៊ីជម្រៅទៅលើបញ្ហាដែលបានកើតឡើង ដែលបញ្ហាទាំងអស់នោះមិនអាចយកនូវតួលេខបាន។ ជាងនេះទៅទៀត ទើបយើងខ្ញុំមានគោលបំណងចង់ដឹងឱ្យកាន់តែច្បាស់លាស់អំពីហេតុផល គំនិត និងការជម្រុញផ្សេងៗនៃបញ្ហា ឬបាតុភូត។ ដូច្នេះហើយការប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវតាមបែបគុណភាពមានភាពសុក្រឹត្យនឹងត្រឹមដោយយើងខ្ញុំអាចយក អត្ថបទនានា សៀវភៅ ឬស្រង់ទិន្នន័យតាមអ៊ីនធើណែតដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប្រធានបទយកលំអិតទិន្នន័យដែលមិនអាចក្លែងបាន។

ខ. ការប្រមូលទិន្នន័យ

ចំពោះទិន្នន័យដែលយើងលើកយកមកធ្វើការស្រាវជ្រាវនេះ គឺមិនត្រឹមតែជា ទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ (Secondary Data) មួយប្រភេទតែប៉ុណ្ណោះដែលបានត្រូវគេស្គាល់ថាជាវិធីសាស្ត្របន្ទាប់បន្សំនៃការប្រមូលទិន្នន័យ (Secondary methods of data collection) ដែលជាទិន្នន័យប្រមូលដោយនរណាម្នាក់មុន ហើយមិនមានការពាក់ព័ន្ធជាមួយ នឹងអត្ថបទសិក្សាស្រាវជ្រាវដែលប្រើប្រាស់ទិន្នន័យទាំងនោះ ដោយបានប្រមូលទិន្នន័យទាំងនេះត្រូវបាន អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវផ្សេងទៀតយកប្រើប្រាស់ក្លាយទៅជាទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំដោយវាខុសគ្នាពី ទិន្នន័យចម្បង(Primary Data) ដែលជាទិន្នន័យទាំងឡាយដែលទទួលបានដល់ដៃអ្នកស្រាវជ្រាវដំបូងដោយខ្លួនគាត់ផ្ទាល់(Ajayi 2017)។

ការប្រមូលទិន្នន័យរបស់អត្ថបទស្រាវជ្រាវមួយនេះត្រូវបានប្រមូលចេញពីសៀវភៅ អត្ថបទសិក្សាស្រាវជ្រាវករណីសិក្សាផ្សេងៗ ក្នុងទម្រង់ជាឯកសារជាបាយការណ៍១០ឆ្នាំចុងក្រោយរបស់ប.ស.ស. សៀវភៅដែលនិយាយពីគោលនយោបាយគាំពារសង្គម ច្បាប់នៃស្តីការងារ ច្បាប់នៃរបបសន្តិសុខសង្គម(ផ្នែកសោធន ផ្នែកថែទាំសុខភាព និងហានិភ័យការងារ) ឯកសារផ្សេងៗតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណេត។ យ៉ាងណាម៉ិញនៅក្នុងការជ្រើសរើសនូវទិន្នន័យយកមកប្រើប្រាស់នៅអត្ថបទសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ គឺត្រូវបានឆ្លងកាត់ការចម្រាញ់ជាច្រើនលើក ដោយធ្វើការជ្រើសរើសតែទិន្នន័យ ឬអត្ថបទដែលពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយណាដែលមានតម្លៃប្រយោជន៍ខ្ពស់នៅក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវមួយនេះប៉ុណ្ណោះ។

គ. វិធីសាស្ត្រវិភាគទិន្នន័យ

ទិន្នន័យដែលប្រមូលបានគឺ តាមរយៈការស្រាវជ្រាវតាមបណ្តាឯកសារនានា និងតាមរយៈការស្រាវជ្រាវនៅតាមបណ្តាញអ៊ីនធឺណេត ដោយផ្ដោតទៅលើការវិភាគអំពីប្រព័ន្ធទូទៅនៃដំណើរវិវត្តន៍របបសន្តិសុខសង្គម ដែលនៅក្នុងវិស័យឱ្យគាំពារសង្គមនូវក្នុងកម្ពុជា។ ជាមូលដ្ឋានក្នុងការវិភាគដឹកញែក និងផ្តល់ជាសេចក្តីសន្និដ្ឋានឡើងគឺ តាមរយៈការប្រើប្រាស់ក្នុងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមដែលកំពុងអនុវត្តនៅប្រទេសកម្ពុជា ដែលអាចផ្តល់ជាទិន្នន័យគ្រប់គ្រាន់ ហើយបន្ទាប់មកក៏ធ្វើការបង្ហាញថាទិន្នន័យ និងតារាងដែលបានទាញយកមកដាក់ក្នុងខ្លឹមសារនៃអត្ថបទសិក្សានេះ ហើយដែលអាចផ្តល់ជាការអធិប្បាយអំពីលទ្ធផលនីមួយៗបាន។

៧. បេសាសម្ព័ន្ធនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

នៅក្នុងសារណាបញ្ចប់ការសិក្សានេះគឺ យើងបានបែងចែកជាបួនជំពូកសំខាន់ៗរួមមានដូចខាងក្រោម៖

ជំពូកទី ១៖ នៅជំពូកនេះគឺយើងផ្ដោតសំខាន់ទៅលើវិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ ព្រមទាំងរៀបរាប់លម្អិតអំពីប្រភេទនៃរបបមួយចំនួន ការប្រែប្រួលនៃស្ថាប័នប្រតិបត្តិការ និងដំណើរការវិវត្តន៍របស់ប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមដោយក្នុងនោះយើងបានយកទាំងគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិមួយចំនួនមកធ្វើការបកស្រាយផងដែរ។

ជំពូកទី ២: គឺយើងសិក្សាទៅលើស្ថានភាពទូទៅរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ដំណើរវិវត្តន៍របស់បេឡាជាតិមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ចក្ខុវិស័យ បេសកកម្មរបស់បេឡាជាតិ គុណតម្លៃ និងសិក្សាទៅលើទីតាំងនានាក្នុងរាជធានីខេត្តរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

ជំពូកទី ៣: នៅក្នុងជំពូកនេះគឺ យើងបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅប្រតិបត្តិការ ការប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសនានា របស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ឥទ្ធិពលនៃបច្ចេកទេសនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាទៅលើបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ដែលក្នុងនោះក៏មានចេញនូវលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវទាំងបញ្ហាប្រឈម និងអត្ថបទប្រយោជន៍ដែលកើតចេញពីបច្ចេកទេសលើប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមផងដែរ។

ជំពូកទី១ រំលឹកទ្រឹស្តី

១.១. និយមន័យ

១.១.១. ការវិនិច្ឆ័យ

គឺជារបៀបដែលការរស់រានរស់ប្តូរ និងអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងរយៈពេលវែង ដែលជាដំណើរការផ្លាស់ប្តូរ ព្រមទាំងអភិវឌ្ឍន៍បន្តិចម្តងៗ។

១.១.២. បច្ចេកទេស

គឺជាការអនុវត្តជាក់ស្តែងជាពិសេស ឧស្សាហកម្ម ការប្រើប្រាស់ការរកឃើញវិទ្យាសាស្ត្រ។ ទាក់ទងនឹងចំណេះដឹងម៉ាស៊ីន ឬវិធីសាស្ត្រដែលប្រើក្នុង វិទ្យាសាស្ត្រ និង ឧស្សាហកម្ម។

១.១.៣. សេវាកម្ម

គឺជាប្រព័ន្ធរដ្ឋាភិបាល ឬអង្គការឯកជនដែលទទួលខុសត្រូវ ចំពោះប្រភេទសកម្មភាពជាក់លាក់ មួយឬសម្រាប់ការផ្តល់អ្វីដែលមនុស្សត្រូវការ។²

១.១.៤. ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ

ច្បាប់ គឺជាបទបញ្ញត្តិដែលកំណត់ដោយរដ្ឋ ដែលមានភាពទៀងទាត់ត្រឹមត្រូវសម្រាប់ឲ្យពលរដ្ឋ ក្នុងសង្គមនីមួយៗត្រូវតែគោរពតាម និងជាបណ្តាវិធាន គតិយុត្តសម្រាប់គ្រប់គ្រង និងដឹកនាំប្រទេស។ ច្បាប់នៃសង្គមនីមួយៗ អាចមានភាពផ្សេងៗគ្នាទៅតាមភាពជាក់ស្តែងរបស់សង្គមនោះ។

បទប្បញ្ញត្តិ គឺជាការកំណត់តួនាទីរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធនឹងរបបថែទាំសុខភាពសង្គម កំណត់នីតិវិធី នៃការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ ប្រភពហិរញ្ញវត្ថុនិងអត្រាភាគទាន នីតិវិធីសម្រាប់កំណត់កញ្ចប់អត្ថប្រយោជន៍ និងកិច្ចការពារអតិថិជន ជាដើម។³

១.១.៥. យុទ្ធសាស្ត្រ

យុទ្ធសាស្ត្រគោលដៅគឺ ជាកត្តាចម្បងក្នុងការបង្កើតប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យដែលមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ ដើម្បីកំណត់ឱ្យច្បាស់ដើម្បីត្រៀមខ្លួនក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយនានា នឹងកើតឡើងជាបន្តបន្ទាប់ ព្រមទាំងតភ្ជាប់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង នឹងចុះបញ្ជីជាមួយសម្រាប់គ្រួសារក្រីក្រនិង ងាយរងគ្រោះ។⁴

² គេហទំព័រ [A process for mastering security evolution in the development lifecycle | SpringerLink](#) ថ្ងៃទី០៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥
³ ក្នុងជំពូកទី៣ នៃប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមនៃសៀវភៅគ្រប់គ្រងគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គម (២០១៦ដល់ឆ្នាំ២០២៥) ឯកសារ ទទួលបានពីទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ក្នុងសម័យប្រជុំពេញអង្គនាថ្ងៃទី២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៧។
⁴ ក្នុងជំពូកទី៣ នៃប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមនៃសៀវភៅគ្រប់គ្រងគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គម (២០១៦ដល់ឆ្នាំ២០២៥) ឯកសារ ទទួលបានពីទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ក្នុងសម័យប្រជុំពេញអង្គនាថ្ងៃទី២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៧។

១.២. ការប្រែប្រួល

១.២.១. ការប្រែប្រួលនៃរបបសន្តិសុខសង្គមតាមបែបឌីជីថល

ប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមធ្វើការឆ្លើយតបនៃការស្ទង់មតិទាក់ទងនឹង ការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះ ផលប៉ះពាល់នៃសេដ្ឋកិច្ចឌីជីថលទៅលើសង្គមប្រព័ន្ធសន្តិសុខនៅអាមេរិក។ នៅទូទាំងទ្វីបអាមេរិក មិនច្បាស់ទេថាជាអ្វីផលប៉ះពាល់នៃការបង្កើនស្វ័យប្រវត្តិកម្មនិងមនុស្សយន្ត នឹងមានសម្រាប់តំបន់ ផ្សេងៗគ្នាទីផ្សារការងារ។ ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយហានិភ័យនៃការបង្កប់ទ្រង់ទ្រាយទីផ្សារការងារគឺពិត ប្រាកដ។ ទាក់ទងនឹងផលប៉ះពាល់ខាងក្រៅលទ្ធផលបង្ហាញថាការផ្លាស់ប្តូរទីផ្សារការងារនិងការកើន ឡើងនៃទម្រង់ការងារដែលមិនមានស្តង់ដារអាចបំផ្លាញមូលដ្ឋានហិរញ្ញប្បទាននៃការរួមចំណែកសន្តិ សុខសង្គមកម្មវិធី។ ក្នុងន័យនេះកម្មវិធីសន្តិសុខសង្គមជាច្រើននៅក្នុងតំបន់នឹងបន្តពឹងផ្អែកយ៉ាងខ្លាំង លើធនធានសារពើពន្ធ។ វាត្រូវបានគេរំពឹងទុកថាតម្រូវការនិងការរំពឹងទុករបស់បុគ្គលធានារ៉ាប់រងនិង អ្នកទទួលបានផលនឹងផ្លាស់ប្តូរ។ ជាការឆ្លើយតបកម្មវិធី សន្តិសុខសង្គមត្រូវតែវិវត្ត។ ទាក់ទងទៅនឹងផលប៉ះ ពាល់ផ្ទៃក្នុងនៃសេដ្ឋកិច្ចឌីជីថលទៅលើរដ្ឋបាលសន្តិសុខសង្គម។ បញ្ហាប្រឈមអាទិភាពគឺតម្រូវការធ្វើ ស្វ័យប្រវត្តិកម្មដំណើរការអាជីវកម្ម។ អាទិភាពផ្សេងទៀតគឺ អភិវឌ្ឍន៍ សមត្ថភាពធនធានមនុស្សដើម្បី ឆ្លើយតបទៅនឹងការផ្លាស់ប្តូរតម្រូវការការងារ រកអនុម័តគំរូនៃការផ្តល់សេវាកម្មថ្មីនិងការកំណត់អត្ត សញ្ញាណនិងការវិនិយោគលើបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ និងប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការ។⁵

១.២.២. ការប្រែប្រួលនៃអត្រាភាគទាន

ការប្រែប្រួលនៃអត្រាភាគទានសម្រាប់របបសន្តិសុខសង្គមទាំងអស់ ត្រូវសិក្សាផ្អែកទៅលើផ្នែក មួយដែលដាក់ឱ្យដំណើរមុនគេដើម្បីយកមកពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈ ដើម្បីទទួលបានការគាំទ្រ ពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋានទាំងអស់ ទាំងស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល តំណាងនិយោជក តំណាងនិយោជិត និង តំណាងប្រជាជនទូទៅ ដើម្បីកំណត់យកភាពជាក់លាក់នៃអត្រាភាគទាននេះឬធ្វើការតម្លើងអត្រាភាគ ទានដោយកំណត់លើប្រាក់ចំណូលរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលមានសមត្ថភាពអាចបម្រើការងារបាន។⁶

១.២.៣. ការប្រែប្រួលកត្តាប្រជាសាស្ត្រ

សមិទ្ធផលទាំងនេះបានទទួលបានក្នុងបរិបទនៃស្ថិរភាពនយោបាយ និងសង្គម និងឆ្លុះបញ្ចាំងពី ភាពជោគជ័យនៃគោលនយោបាយកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ដោយអនុវត្តលើយន្តការ សេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារ ការទាញយកឧត្តមភាពប្រៀបពីការប្រកួតប្រជែង និងតាមរយៈពេលកាតាបត្តិកម្មវិជ្ជា អំណោយផលសម្រាប់ការវិនិយោគ។

⁵ សៀវភៅ TEN GLOBAL CHALLENGES FOR SOCIAL SECURITY ប្រទេស AMERICAS ឆ្នាំ២០១៧ ជំពូកសេចក្តីផ្តើម

⁶ ក្នុងជំពូកទី៣ នៃប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមនៃសៀវភៅក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គម (២០១៦ដល់ឆ្នាំ២០២៥) ឯកសារ ទទួលបានពីទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ក្នុងសម័យប្រជុំពេញអង្គនាថ្ងៃទី២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៧ ដែលយកទិន្នន័យមកសម្រាប់សន្តិសុខ សង្គមនៅតំបន់អាស៊ាន។

ការធ្លាក់ចុះនៃអត្រាក្រីក្រ និងមេគុណវិសមភាពនៃការប្រើប្រាស់ជាក់ស្តែងឡើង ទន្ទឹមនឹងការរីកចម្រើននៃទីផ្សារការងារនៃសកលលោក។ ការរីកចម្រើននៃវិស័យឯកជន និងពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ចបានស្រូបយកកម្លាំងពលកម្មកាន់តែច្រើនឡើងជាលំដាប់ចេញពីវិស័យផលិតកម្មប្រពៃណី ជាពិសេសវិស័យកសិកម្ម ទៅកាន់វិស័យកម្មន្តសាលកម្ម ឧស្សាហកម្ម និងសេវាកម្មសាកល។

១.៣. ប្រភេទនៃរបបសន្តិសុខសង្គម

បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គមគឺ ជាទីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាលប្រទេសទាំងមូលដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះការប្រមូលភាគទានការរក្សាសុវត្ថិភាពការវិនិយោគប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ និងការបែងចែកប្រាក់ចូលនិវត្តន៍របស់និយោជិតទាំងផ្នែកផ្លូវការនិង ក្រៅផ្លូវការនៃសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសមួយដែលជា ការចូលរួមទាំងនិយោជកនិងនិយោជិតគឺជាកាតព្វកិច្ចក្នុងបង្កភាគទាន។ មូលនិធិនេះគឺជាមូលនិធិសោធននិវត្តន៍និងមូលនិធិទ្រទ្រង់ក្នុងការថែរក្សាសុខភាពព្រមទាំងសុខាមាភាពគ្រួសារ។⁷

១.៣.១. សេវាកម្មនៃរបបសោធន

របបប្រាក់សោធននិវត្តន៍ជាតិ (NPS) គឺជាប្រព័ន្ធប្រាក់សោធននិវត្តន៍ដែលបានកំណត់ដោយស្ម័គ្រចិត្តគ្រប់គ្រងនិងគ្រប់គ្រងដោយអាជ្ញាធរបញ្ញត្តិកម្មនិងអភិវឌ្ឍន៍ (Development) មូលនិធិសោធននិវត្តន៍ (PFRDA) ដែលបង្កើតឡើងដោយច្បាប់រដ្ឋសភារបស់ប្រទេសមួយ។⁸

១.៣.២. សេវាកម្មនៃផ្នែកថែទាំសុខភាព

របបថែទាំសុខភាព គឺជាការរៀបចំរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល និងធនធានដែលផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពដើម្បីបំពេញតម្រូវការពិនិត្យ និងពិគ្រោះសុខភាពរបស់ប្រជាជនគោលដៅ។⁹

១.៣.៣. សេវាកម្មនៃផ្នែកហានិភ័យការងារ

របបថែទាំសុខភាព គឺជាការរៀបចំរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល និងធនធានដែលផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពដើម្បីបំពេញតម្រូវការពិនិត្យ និងពិគ្រោះសុខភាពរបស់ប្រជាជនគោលដៅ។¹⁰

១.៣.៤. សេវាកម្មនៃនិកម្មភាពការងារ

របបនិកម្មភាពការងារ គឺសំដៅដល់វេលាបុគ្គលជាសមាជិក ប.ស.ស. មិនមានសកម្មភាពការងារដែលមានប្រាក់ចំណូលឬទំនេរពីការងារដោយសសារការបញ្ចប់កិច្ចសន្យា ហើយសាមីជនបានស្វែងរកការងាររយៈពេលមួយស្របតាមការកំណត់នៃច្បាប់ឬបទប្បញ្ញត្តិបន្ទាប់ពីនិកម្មភាព។¹¹

⁷ ដកស្រង់ចេញគេហទំព័រ [https://en.wikipedia.org/wiki/National_Social_Security_Fund_\(Kenya\)#History](https://en.wikipedia.org/wiki/National_Social_Security_Fund_(Kenya)#History) ប្រទេស Kenya កែប្រែនៅថ្ងៃទី១៣ ខែមេសា ២០២១
⁸ ដកស្រង់ចេញគេហទំព័រ https://en.wikipedia.org/wiki/Pension_fund ប្រទេសអាមេរិកកែប្រែនៅថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២១
⁹ ដកស្រង់ចេញគេហទំព័រ https://en.wikipedia.org/wiki/Health_system កែប្រែនៅថ្ងៃទី២៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២១
¹⁰ ដកស្រង់ចេញគេហទំព័រ https://en.wikipedia.org/wiki/Health_system កែប្រែនៅថ្ងៃទី២៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២១
¹¹ ក្នុងជំពូកទី៣ នៃប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមនៃ សៀវភៅក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គម (២០១៦ដល់ឆ្នាំ២០២៥) ឯកសារទទួលបានពីទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ក្នុងសម័យប្រជុំពេញអង្គនៅថ្ងៃទី២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៧។

១.៣.៥. ការគ្រប់គ្រងលើហិរញ្ញវត្ថុ (ភាគទាន)

ហិរញ្ញវត្ថុ គឺជាសាខានៃសេដ្ឋកិច្ចដែលសិក្សាពីសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចរបស់ស្ថាប័នមួយឬ ច្រើន ដែលអនុវត្តដោយបុគ្គលក្រុមហ៊ុនអង្គការឬអង្គការសាធារណៈ។¹²

១.៤. កម្មវត្ថុនៃរបបសន្តិសុខសង្គម¹³

១.៤.១. វដ្តនៃរបបសន្តិសុខសង្គម

កម្រិតនៃសកលលោកបាន ការការពារសន្តិសុខសង្គមនៅកម្រិតខ្ពស់គ្រប់ពេលវេលា និងការ ធានារ៉ាប់រងបានបន្តកើនឡើងជាលំដាប់។ ផ្អែកលើការប្តេជ្ញាចិត្តផ្នែកនយោបាយដ៏ល្អនិង ឧត្តមភាព នៅក្នុងរដ្ឋបាលសន្តិសុខសង្គមកំពុងផ្លាស់ប្តូរជីវិតនិង បង្កើតសង្គមទាំងមូលក្នុងតំបន់នៃពិភពលោក។

១.៤.២. គោលដៅរបបសន្តិសុខសង្គម

សហគមន៍សាកល នៃអ្នកជំនាញផ្នែកសន្តិសុខសង្គម ដែលបង្កើតឡើងសមាជិកនៃសមាគម សន្តិសុខសង្គមអន្តរជាតិ (ISSA) ប្តេជ្ញាចិត្តទ្រទ្រង់និង ពង្រីកការការពារសន្តិសុខសង្គមបន្ថែមទៀត ស្របតាមគោលបំណងនៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព របស់អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ ឆ្នាំ ២០៣០ គោលបំណងដែលមានមហិច្ឆតាយើងត្រូវស្វែងយល់ឱ្យបានច្បាស់អំពីបញ្ហាប្រឈមដែល យើងជួបនិងអភិវឌ្ឍន៍។

១.៤.៣. បក្ខវិស័យរបបសន្តិសុខសង្គម

ធានាផ្នែកសន្តិសុខសង្គម ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព សម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោម បទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ។

១.៤.៤. បេសកកម្មរបបសន្តិសុខសង្គម

ផ្តល់សេវាកម្មផ្នែកសន្តិសុខសង្គម ប្រកបដោយតម្លាភាព គណនេយ្យភាព និងទាន់ពេលវេលា វេលា សម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ក្នុងគោលដៅជួយ សម្រាលការលំបាកនានា នៅពេលជរាភាព ទុព្វលភាព មរណភាព ហានិភ័យការងារ ឬពេលជួប ប្រទះយថាភាពផ្សេងៗទៀត ដូចជាជំងឺ និងមាតុភាពជាដើម។

¹² ដកស្រង់ចេញគេហទំព័រ <https://km.wikipedia.org/wiki> កែប្រែនៅថ្ងៃសុក្រ ទី១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧

¹³ សៀវភៅ TEN GLOBAL CHALLENGES FOR SOCIAL SECURITY ប្រទេស AMERICAS ឆ្នាំ២០១៧ ជំពូកទី១

ជំពូកទី២

ស្ថានភាពទូទៅរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

២.១. ប្រវត្តិនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

២.១.១. ប្រវត្តិនៃការកកើតបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

សន្តិសុខសង្គមត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងប្រទេសកម្ពុជានៅឆ្នាំ១៩៥៥ យោងតាមព្រះរាជក្រឹត្យលេខ៥៥ និង៣០៦ តែគួរឲ្យសោកស្តាយកំឡុងពេលរបប ប្រល័យ ពូជសាសន៍ (១៩៧៥-១៩៧៩) សន្តិសុខសង្គមនេះត្រូវបានបំផ្លាញចោលទាំងស្រុង។ ពីឆ្នាំ១៩៧៩ ដល់ ១៩៩៣ ប្រជាជនបានទទួលសេវាថែទាំសុខភាពដោយ ឥតគិតថ្លៃ។ បន្ទាប់ពីការបោះឆ្នោតឆ្នាំ១៩៩៣ នាយកដ្ឋានសន្តិសុខសង្គមត្រូវបានបង្កើតឡើង។ នាយកដ្ឋាននេះទទួលខុសត្រូវការរៀបចំទាំងអស់នៃប្រកាសសម្រាប់ ការអនុវត្តកិច្ចគាំពារសន្តិសុខសង្គមដល់ប្រជាជនដែលធ្វើការក្នុងវិស័យឯកជន។ ជាលទ្ធផលការកែប្រែបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីច្បាប់ការងារឆ្នាំ១៩៩២ ដែលជាច្បាប់ការងារ កម្ពុជា បច្ចុប្បន្នដែលអនុម័តក្នុងឆ្នាំ១៩៩៧ ត្រូវបានអនុវត្តដោយនាយកដ្ឋានការងារ(ថ្មីនេះប្តូរទៅជាអគ្គនាយកដ្ឋានការងារ)។ បន្ទាប់ពីនោះមក ច្បាប់សន្តិសុខសង្គម ត្រូវបានអនុម័តដោយសភា នៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០២ ដែលថ្មីត្រូវបានគេស្គាល់ថាច្បាប់របបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃ ច្បាប់ស្តីពីការងារ។ អនុក្រឹត្យស្តីពីការបង្កើតបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គមត្រូវបានអនុម័ត នៅឆ្នាំ២០០៧ ដែលបង្កើតឡើងដើម្បីជំនួសនាយកដ្ឋានសន្តិសុខសង្គម។ ប.ស.ស. ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីគ្រប់គ្រងផ្នែកកិច្ចគាំពារសន្តិសុខសង្គមឱ្យស្របទៅតាមច្បាប់សន្តិសុខសង្គមជាតិ និង បទប្បញ្ញត្តិសន្តិសុខសង្គមអនុលោមតាមអនុក្រឹត្យ។ ក្រោយពីការរៀបចំដំឡើងនេះ ប.ស.ស. ត្រូវបានដំណើរការនៅចុងឆ្នាំ ២០០៨ ។

អនុលោមតាមច្បាប់ផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ស្ថានភាពរីកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងការធ្វើសមាហរណកម្មក្នុងតំបន់ បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម បាននិងកំពុងត្រៀមខ្លួនតាមរយៈការរៀបចំពង្រីក ពង្រឹង និងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនបន្ថែមទៀត ដោយបានរៀបចំនូវផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេលប្រាំឆ្នាំនេះឡើង ដែលមានចក្ខុវិស័យ និងបេសកកម្មដ៏ច្បាស់លាស់ ក្នុងការអនុវត្តផ្នែកសន្តិសុខសង្គម ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព តម្លាភាព គណនេយ្យភាព និងទាន់ពេលវេលាសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារឱ្យទទួលបាននូវសេវាសន្តិសុខសង្គម នៅពេលដែលពួកគាត់ជួបប្រទះនូវវិបត្តិភាពផ្សេងៗ មានជាអាទិ៍ ជរាភាព ទុព្វលភាព មរណភាព ហានិភ័យការងារ ឬពេលជួបប្រទះវិបត្តិភាពផ្សេងៗទៀតដូចជាជំងឺ និងមាតុភាពជាដើម។

ក្នុងស្ថានភាពដែលប្រទេសកម្ពុជាមានការរីកចម្រើនលឿនគ្រប់វិស័យ ការធានាផ្នែកសន្តិសុខសង្គមមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ ដោយបានផ្តល់នូវការគាំពារចំពោះប្រជាជនកម្ពុជានិយាយជាភូមិ និងនិយាយដោយឡែកសម្រាប់កម្មករនិយោជិត ដែលបម្រើការងារនៅតាមសហគ្រាស គ្រឹះស្ថានដោយផ្អែកលើទស្សនាទាននៃការចែករំលែក និងគោលការណ៍សាមគ្គីធម៌ក្នុងសង្គមធានាបាននូវសន្តិ

សុខ ប្រាក់ចំណូល ពេលគឺមានន័យថា តាមរយៈការធានាផ្នែកសន្តិសុខសង្គម គ្មានសមាជិកសង្គមណាម្នាក់ធ្លាក់ទៅក្នុងហានិភ័យនៃភាពក្រីក្រ ដោយមិនអាចងើបរួចបានឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀតគោលនយោបាយសន្តិសុខសង្គម ក៏រួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ដល់គោល នយោបាយកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា តាមរយៈគោលការណ៍នៃការចែករំលែកប្រាក់ចំណូល តាមខ្សែទទឹង និងខ្សែបណ្តោយ គឺមានន័យថា អ្នកមានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ជួយដល់អ្នកមានប្រាក់ចំណូលទាប អ្នកមានសុខភាពល្អ ជួយដល់អ្នកមានជំងឺ ជនពិការ ឬ អ្នកដែលទទួលរងនូវគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗ ជនមានវ័យក្មេងជួយដល់ជនចាស់ជរា ដែលការនេះធ្វើឲ្យមនុស្សក្នុងសង្គមទាំងមូល ទទួលបាននូវភាពកក់ក្តៅក្នុងជីវភាពរស់នៅ ធានារក្សាបានស្ថិរភាព និងភាពសុខដុមរមនានៅក្នុងសង្គម។

ដើម្បីលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពសង្គម ដោយការធានាឱ្យបាននូវសន្តិសុខប្រាក់ចំណូលរួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ លើកកម្ពស់ស្ថិរភាពសង្គម ប.ស.ស បានអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងាររួមមាន៖ ផ្នែកហានិភ័យការងារ ផ្នែកថែទាំសុខភាព និងផ្នែកប្រាក់សោធនគ្រោងអនុវត្តនៅពេលឆាប់ៗខាងមុខនេះ។ ឈរលើការអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកហានិភ័យការងារ និងផ្នែកថែទាំសុខភាពប្រកបដោយ ជោគជ័យ និងធានាឱ្យមានភាពសង្គតិភាពក្នុងការគាំពារសង្គមទាំងវិស័យឯកជន និងមន្ត្រីរាជការ ក្នុងវិស័យសាធារណៈ រាជរដ្ឋាភិបាលបានប្រគល់ភារកិច្ចឱ្យប.ស.ស ជាអ្នករៀបចំ និងគ្រប់គ្រងការដាក់ឱ្យដំណើរការរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកហានិភ័យការងារ សម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ និងផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជនចាប់ពី ឆ្នាំ២០១៧តទៅ។¹⁴

២.១.២. ទីតាំងនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមមានទីទាំងស្ថិតនៅ ភូមិ បន្ទាស្ថិត សង្កាត់យូញ ខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ និងមានសាខានៅតាមខេត្តក្រុងខណ្ឌតាមការចាំបាច់។¹⁵

២.១.៣. ស្ថាភិបាល និងអត្ថន័យនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

ស្ថាភិបាលសម្គាល់នេះមានខ្លឹមសារ និងអត្ថន័យដូចខាងក្រោម៖

- ❖ មានរាងមូល រាងមូល ព័ទ្ធជោយក្បូរស្រូវរាងស្នែងក្របីពណ៌ទឹកមាស រូបរាងខាងក្នុងមានរូបមនុស្សប្រុស-ស្រី នៅខាងក្នុងកងចក្រ និងគម្របពណ៌ទឹកសមុទ្ររាងជាពាក់កណ្តាលរង្វង់។ នៅលើផ្ទៃគម្របកងចក្រមានអក្សរ“ប.ស.ស.” និង“NSSF”។ ព័ន្ធជុំវិញកងចក្រមានផ្តុំអក្សររាងជារង្វង់ដាក់ថា “បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម” និង “National Social Security Fund”

¹⁴ ដកស្រង់ចេញពី Website (<http://www.nssf.gov.kh/default/>) របបបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ឆ្នាំ២០១៩ (ភ្នំពេញ)
¹⁵ អនុក្រឹត្យលេខ ០១អនក្រ.កបចុះថ្ងៃទី០៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការបង្កើតរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ

❖ ក្នុងស្រុកពណ៌ទឹកមានសមាន ៩ថ្នាក់ តំណាងនូវការកាត់ទាំងប្រាំបួន ដែលចែងក្នុងបទដ្ឋានអន្តរជាតិស្តីពីសន្តិសុខសង្គម

❖ អក្សរបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម និង National Social Security Fund ពណ៌ទឹកសមុទ្ររាងជារង្វង់ តំណាងឈ្មោះគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលដែលមានបេសកកម្មក្នុងការគ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់បុគ្គលនៃវិស័យសាធារណៈ និងបុគ្គលទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ដោយរួមបញ្ចូលបុគ្គលិកធ្វើការតាមផ្លូវអាកាស និងនាវាសមុទ្រព្រមទាំងអ្នកបម្រើក្នុងផ្ទះ

❖ ពាក់កណ្តាលរង្វង់គ្របកងចក្រពណ៌ទឹកសមុទ្រ ដែលមានអក្សរ ប.ស.ស. និង NSSF ពណ៌ស តំណាងនូវការការពារហានិភ័យសង្គម ចំពោះបុគ្គលនៃវិស័យសាធារណៈ និងបុគ្គលទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ដោយរួមបញ្ចូលបុគ្គលិកធ្វើការតាមផ្លូវអាកាស និងនាវាសមុទ្រព្រមទាំងអ្នកបម្រើក្នុងផ្ទះ

❖ រូបកងចក្ររាងពាក់កណ្តាលរង្វង់ពណ៌ទឹកសមុទ្រ តំណាងនូវការចូលរួមនៃវិស័យសាធារណៈ និងវិស័យឯកជន រីឯកាំកងចក្រចំនួន១១ តំណាងនូវសមាសភាពក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមទាំង១១រូប

❖ រូបមនុស្សប្រុស ស្រីស្ថិតនៅក្នុងកងចក្រតំណាងនូវបុគ្គលនៃវិស័យសាធារណៈ និងបុគ្គលទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ដោយរួមបញ្ចូលបុគ្គលិកធ្វើការតាមផ្លូវអាកាស និងនាវាសមុទ្រព្រមទាំងអ្នកបម្រើក្នុងផ្ទះដែលត្រូវទទួលបានការការពារពីរបបសន្តិសុខសង្គមតាមច្បាប់។¹⁶

¹⁶ ប្រកាសលេខ ២១៦/២០ ក.ប/ប្រ.ក.ប.ស.ស. ស្តីពី ការអនុញ្ញាត្យប្រើប្រាស់និមិត្តសញ្ញាសម្គាល់ប.ស.ស. ចុះថ្ងៃទី១ ខែកក្កដាឆ្នាំ២០២០

២.១.៤. ចក្ខុវិស័យ គោលបំណងរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម¹⁷

២.១.៤.១. ចក្ខុវិស័យរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

ចក្ខុវិស័យរបស់ ប.ស.ស. គឺដើម្បីក្លាយជាអង្គការនាំមុខគេ ក្នុងការផ្តល់ឱ្យនូវសេវាសន្តិសុខសង្គម។

២.១.៤.២. គោលបំណងរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

- ❖ រៀបចំ និង គ្រប់គ្រងរបបសន្តិសុខសង្គមយោងតាមបទប្បញ្ញត្តិ នៃច្បាប់ដែលបានបង្កើតរបបសន្តិសុខសង្គមនេះសម្រាប់ជនទាំងឡាយ ដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ។
- ❖ ធានាការផ្តល់ការកាត់បន្ថយសមាជិកប.ស.ស (ជនដែលបានធានារ៉ាប់រង) ក្នុងគោលបំណងផ្តល់ឱ្យសមាជិកនូវសន្តិសុខប្រាក់ចំណូលក្នុងករណីដែលសមាជិករូបនោះ មានយថាភាពមួយចំនួនដូចជា៖ ជរាភាព ទុព្វលភាព មរណភាព ហានិភ័យការងារ និងគ្រោះថ្នាក់មួយចំនួនទៀត។

- ❖ ប្រមូលភាគទានពីសមាជិក និងនិយោជកទាំងអស់។
- ❖ ជួយសម្រួល និងរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិនៃសេវាសង្គម និងសុខភាពជូនសមាជិកទាំងអស់។
- ❖ សហប្រតិបត្តិការជាមួយអង្គការនានាដែលទាក់ទងទៅនឹង៖
 - អប់រំ និងផ្សព្វផ្សាយយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការការពារហានិភ័យការងារ
 - និង ផ្សព្វផ្សាយវិធានការស្តីពីសុខភាព និងសុវត្ថិភាពនៅកន្លែងធ្វើការ។
 - សហប្រតិបត្តិការជាមួយនឹងអង្គការពាក់ព័ន្ធដើម្បីសិក្សា និងស៊ើបអង្កេតជំងឺវិជ្ជាជីវៈ។
 - គ្រប់គ្រងការវិនិយោគនៃមូលនិធិសន្តិសុខសង្គម។¹⁸

២.២. បេសកកម្មរបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម

បេសកកម្មរបស់ប.ស.ស គឺដើម្បីបម្រើសេវាកម្មផ្នែកហានិភ័យការងារ ផ្នែកថែទាំសុខភាពដល់សមាជិកទាំងអស់ដែលបានចុះបញ្ជីកាត់ទាន់ពេលវេលាដើម្បីជួយបន្តបន្ថយបន្ទុកក្នុងសង្គម និងជួយលើកកម្ពស់ស្ថិរភាពសង្គម។

❖ ការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់យើង

- ការផ្តល់ជូននូវសន្តិសុខសង្គមជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ប្រជាជនទាំងអស់ដែលកំពុងធ្វើការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។
- បំណាស់ប្តូរនៃការសន្សំសំចៃក្នុងស្រុកសម្រាប់អភិវឌ្ឍជាតិ។
- លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈអំពីសារៈប្រយោជន៍នៃសន្តិសុខសង្គម។

¹⁷ ព្រះរាជក្រម នស/រកម/១១១៩/០១៨ ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម ចុះថ្ងៃទី០២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ ជំពូកទី១

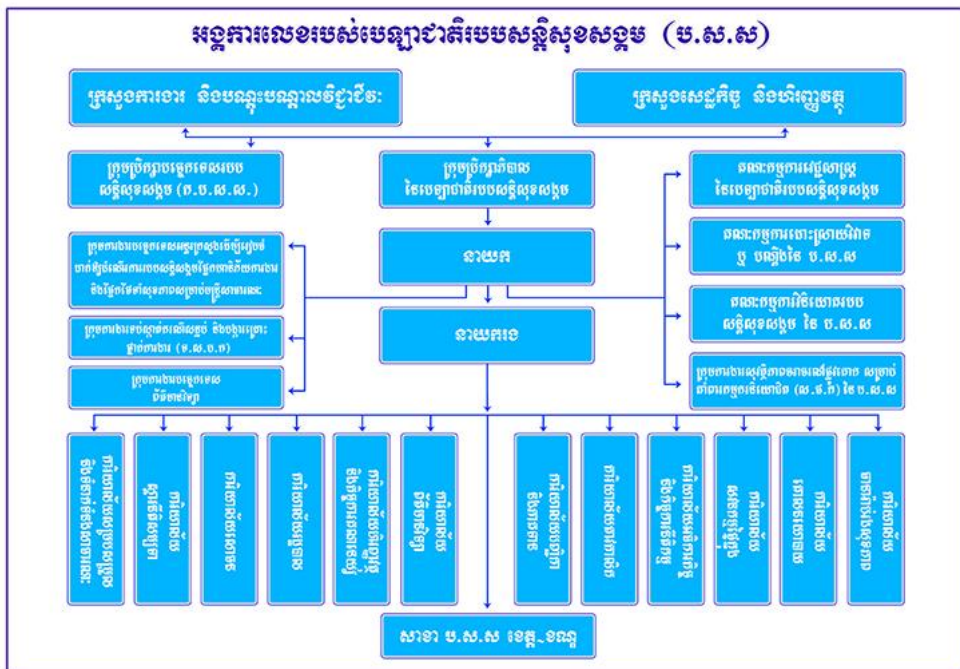
- លើកកម្ពស់ការទទួលខុសត្រូវជាសមូហភាព។

❖ **តម្លៃស្នូល**

- សុច្ឆន្ទៈភាព
- តម្លាភាព
- ប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផល។

២.៣. របបសន្តិសុខសង្គម និងគ្រួសារនៃបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម¹⁹

បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម (ប.ស.ស) គឺជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល និង ជានិតិបុគ្គលសាធារណៈ មានស្វ័យភាពផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ដែលមានបេសកកម្ម បម្រើសេវាផ្នែកសាធារណៈរដ្ឋបាល មានលក្ខណៈសង្គមស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលបច្ចេកទេសនៃក្រសួងការងារ និង បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និង អាណាព្យាបាល ហិរញ្ញវត្ថុនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។ ប.ស.ស ដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុក្រឹត្យលេខ ១៦ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ០២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៧ ស្តីពីការបង្កើត ប.ស.ស ក៏ស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃ ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ។

២.៤. ដំណើរនៃការប្រតិបត្តិនៃរបបសន្តិសុខសង្គម

២.៤.១. ដំណើរនៃការប្រតិបត្តិនៃផ្នែកហានិភ័យការងារ

អនុលោមតាម ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ រាជរដ្ឋាភិបាលបានចេញអនុក្រឹត្យលេខ១៦ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី០២ ខែមីនា

¹⁹ ដកស្រង់ចេញពី Website (<http://www.nssf.gov.kh/default/>) របស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ឆ្នាំ២០១៩ (ភ្នំពេញ)

ឆ្នាំ២០០៧ ស្តីពីការបង្កើត ប.ស.ស. ទង្វើនឹងនេះ ការអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គម ផ្នែកហានិភ័យ ការងារ ដែលជាជំហានទី១ ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តតាំងពីខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៨ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន នេះ បាននិងកំពុងចូលរួមចំណែកលើកកម្ពស់សុវត្ថិភាព និងសុខភាពនៅកន្លែងការងារ។

២.៤.២. ដំណើរការវិនិច្ឆ័យនៃផ្នែកថែទាំសុខភាព

ការអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គម ផ្នែកថែទាំសុខភាពនេះ ជាការអនុវត្តជំហានទី២ ត្រូវបានដាក់ ចេញនៅក្នុង យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៣ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ហើយត្រូវបង្កើតឡើង ដោយអនុក្រឹត្យលេខ០១ អនក្រ.បកចុះថ្ងៃទី០៦ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការបង្កើតរបបសន្តិសុខសង្គម ផ្នែកថែទាំ សុខភាពសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅ ក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ។ ការ អនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គម ផ្នែកហានិភ័យការងារ និងផ្នែកថែទាំសុខភាព គឺជា យន្តការពីរដែលត្រូវ មានសង្គតិភាពនឹងគ្នា ដោយសារសុខភាពរបស់កម្មករនិយោជិតមិនអាចទទួលត្រឹមតែការគាំពារផ្នែក ជំងឺ ឬគ្រោះថ្នាក់ដែលបណ្តាលមកពី ការងារប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែត្រូវមានការគាំពារចំពោះជំងឺ ឬគ្រោះថ្នាក់ ទូទៅដែលមិនមានពាក់ព័ន្ធនឹងការងារផងដែរ។ ភាពផ្សារភ្ជាប់នៃការអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គម ទាំងពីរ ផ្នែកនេះជាទំនាក់ទំនងដែលមានឥទ្ធិពលទៅវិញទៅមក និងផ្តល់នូវភាពពេញលេញក្នុងការគាំពារសុខ ភាពកម្មករនិយោជិត។ ផ្នែកនេះបាននិងកំពុង ចូលរួមចំណែកលើកកម្ពស់សុខភាពកម្មករនិយោជិត និងផ្តល់ការបង្ការជំងឺទូទៅ។

២.៤.៣. ការជំរុញនីតិវិធីនៃផ្នែកសោធននិវត្តន៍

ក្រៅពីការកែទម្រង់របបសោធនសាធារណៈ រដ្ឋាភិបាល នឹងសិក្សាអំពីលទ្ធភាពក្នុងការរៀបចំ ដាក់ឱ្យដំណើរការរបបសោធនសម្រាប់វិស័យឯកជន ដែលស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ស្តីពីការងារ។ របបនេះ បាននឹងត្រូវធ្វើសមាហរណកម្មឱ្យស្ថិតនៅក្រោមប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងរួម និងមានសង្គតិភាពជាប្រព័ន្ធសោធន សាធារណៈ។ រាជរដ្ឋាភិបាល នឹងធ្វើការប្រឹក្សាយោបល់ជាមួយតំណាងនិយោជក និងតំណាង និយោជិត ដើម្បីកំណត់អត្រាភាគទាន និងតារាងលក្ខណៈសមស្រប និងអាចទទួលយក បាន។²⁰

20

ជំពូកទី៣

ប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់បេឡាសន្តិសុខសង្គម

៣.១. បេឡាសន្តិសុខសង្គមរបស់បេឡាសន្តិសុខសង្គមនៅកម្ពុជា

៣.១.១. ការគ្រោងនឹងដំណើរការរបស់បេឡាសន្តិសុខសង្គម

បេឡាសន្តិសុខសង្គម គឺសំដៅដល់កម្មករនិយោបជិកឬ មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល ដែលធ្លាក់ចូលក្នុងជម្រកភាព ទុព្វលភាព ឬមរណៈភាពរបស់មេត្តសារដែលទទួលបានប្រៀបធៀបនៅពេលដែលខ្លួនពុំមានលទ្ធភាព ប្រកបការងារ មានអាយុលើសពី៦០ឆ្នាំ។ដែលក្នុងត្រូវបែងចែកជា ប្រាំផ្នែក មានដូចជា បេឡាសន្តិសុខសង្គម ជម្រកភាព បេឡាសន្តិសុខសង្គម បេឡាសន្តិសុខសង្គម បេឡាសន្តិសុខសង្គម បេឡាសន្តិសុខសង្គម បេឡាសន្តិសុខសង្គម ហើយបេឡាសន្តិសុខសង្គមនឹងដាក់ដំណើរការក្នុងឆ្នាំ២០២១ ប៉ុន្តែដោយសារស្ថានភាពរីករាល ដាលដោយកូវីតទើបត្រូវមានការពន្យារពេល។

៣.១.២. របបថែទាំសុខភាពដែលបានដំណើរការ

៣.១.២.១. របបថែទាំសុខភាព

ថែទាំសុខភាព គឺជាបេឡាសន្តិសុខសង្គមដែលធានារ៉ាប់រងចំពោះសមាជិក ប.ស.ស ដែល មានបញ្ហាសុខភាព ឬគ្រោះថ្នាក់ដែលមិនពាក់ព័ន្ធនឹងហានិភ័យការងារ នឹងត្រូវផ្តល់សេវាបង្ការសុខ ភាព តារកាលិកព្យាបាល និងថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រ និងទទួលបានប្រាក់ដំណាច់ប្រចាំថ្ងៃសម្រាប់រយៈ ពេលនៃការផ្អាកការងារដោយការព្យាបាលជំងឺ ឬ ការសម្រាកមាតុភាពសម្រាប់កម្មវិនិយោគី។

៣.១.២.២. ដំណើរការអនុវត្តនៃរបបថែទាំសុខភាព

បេឡាសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាពបានចាប់ផ្តើមអនុវត្តពីថ្ងៃទី ០១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ ចំពោះកម្មករនិយោជិត នៃសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ដែលបានចុះបញ្ជីក្នុងផ្នែកថែទាំសុខភាព និងត្រូវ បានអនុវត្តតាមដំណាក់កាល។ ក្នុងដំណាក់ដំបូងអនុវត្តចំពោះសមាជិកប.ស.ស.ដែលបានចុះបញ្ជីក្នុង ផ្នែកថែទាំសុខភាព ជនរងគ្រោះថ្នាក់ការងារដែលបាត់បង់សមត្ថភាពអចិន្ត្រៃយ៍ និងខ្ពស់ជាង (ប្រពន្ធ ឬ ប្តី) និងកូននៅក្នុងបន្ទុកផ្ទាល់ នៃសមាជិកសមាជិក ប.ស.ស ដែលទទួលបានមរណភាពដោយហានិ ភ័យការងារ។ បន្ទាប់មកត្រូវអនុវត្តចំពោះអ្នកនៅក្នុងបន្ទុកនៃសមាជិក ប.ស.ស ដែលរួមមានប្រពន្ធ ឬ ប្តី និងកូន។²¹ ការអនុវត្តរបបនេះត្រូវចាប់ផ្តើមចេញពី សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ដែលស្ថិតនៅក្នុង ភូមិសាស្ត្រ រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តកណ្តាល ខេត្តកំពង់ស្ពឺ។ ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្នរបបនេះបានពង្រីកដែនអនុវត្ត របស់ខ្លួនមកតាមបណ្តាលខេត្តមួយចំនួនបន្ថែមទៀតមាន ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្ត បន្ទាយមានជ័យ ខេត្ត សៀមរាប ខេត្ត ព្រះសីហនុ និងខេត្ត ស្វាយរៀង។ ចំពោះសហគ្រាស គ្រឹះស្ថានដែល ប.ស.ស. ពុំទាន់បានចុះបញ្ជីក្នុងផ្នែកថែទាំសុខភាព ត្រូវបន្តអនុវត្តអនុសញ្ញារួមទម្រង់ផ្ទៃក្នុងស្របតាមបទ

²¹ ប្រកាសស្តីពី ការកំណត់ដំណាក់កាល និងកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាព,លេខ ០៩៣/១៩ ក.ប/ប្រ.ក, ០៧ មីនា ២០១៦, ប្រការ ៥។

បុព្វត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ រហូតដល់មានការចុះបញ្ជីជាផ្លូវការពីបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម។ ចំណែករបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់កម្មករនិយោជិតក្រៅប្រព័ន្ធវិញ គឺប.ស.ស មានតួនាទីគ្រប់គ្រង និងចុះបញ្ជីកម្មករនិយោជិត និងបើកប្រាក់ឧបត្ថម្ភបន្ថែមពេលសម្រាលកូនជូន ដល់កម្មករនិយោជិតក្រៅប្រព័ន្ធតែប៉ុណ្ណោះ²²។ ចំណែកការកាត់ថែទាំសុខភាពសម្រាប់ពួកគាត់ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសុខាភិបាល និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ²³។ ចំពោះរបបថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីរាជការសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីត យុទ្ធជន (មានចែងក្នុងមាត្រា ៣នៃព្រះរាជក្រឹត្យលេខ០៧៨ នស/រកត/០២១៧) ប.ស.ស បានដាក់ ដំណើរការជាផ្លូវការនៅថ្ងៃ ទី ១១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៧ ដោយព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ០៧៨ នស/រកត/ ០២១៧ ស្តីពីការបង្កើតរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកហានិភ័យការងារសម្រាប់មន្ត្រីរាជការសាធារណៈ និង ផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ និងអតីតយុទ្ធជន។

៣.១.៣. របបហានិភ័យការងារ

សន្តិសុខសង្គមផ្នែកនិភ័យការងារ គឺជាបឋមធានារ៉ាប់រងចំពោះសមាជិក ប.ស.ស ដែលជួប គ្រោះថ្នាក់ការងារ ។ គ្រោះថ្នាក់ការងារ សំដៅដល់គ្រោះថ្នាក់ដែលរួមមាន គ្រោះថ្នាក់ពេលធ្វើការ គ្រោះ ថ្នាក់ពេលធ្វើដំណើរ និងជំងឺវិជ្ជាជីវៈ។²⁴

៣.១.៣.១. គ្រោះថ្នាក់ពេលធ្វើការ

ត្រូវចាត់ទុកជាហានិភ័យការងារ សំដៅដល់គ្រោះថ្នាក់កើតឡើងដោយចៃដន្យ និងភ្លាមៗក្នុង ពេលធ្វើការងារ ដោយធ្វើការងារ ឬនៅកន្លែងធ្វើការងារដោយមូលហេតុទាក់ទង នឹងកំហុសជនរង គ្រោះ ឬគ្មានកំហុសក៏ដោយដែលបណ្តាលឱ្យជនរងគ្រោះទទួលរងរបួសស្នាមដោយថាហេតុ។²⁵

៣.១.៣.២. គ្រោះថ្នាក់ពេលធ្វើដំណើរ

ត្រូវចាត់ទុកជាហានិភ័យការងារ សំដៅទៅដល់គ្រោះថ្នាក់កើតឡើងពេលធ្វើដំណើរនៅលើ កំណាត់ផ្លូវត្រង់រវាងលំនៅឋាន និងកន្លែងធ្វើការងារក្នុងចរាចរណ៍សមស្រប។ អធិការសន្តិសុខសង្គម

²² ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពី ការអនុវត្តថែទាំសុខភាពតាមប្រព័ន្ធមូលនិធិសមធម៌សុខាភិបាលសម្រាប់កម្មករនិយោជិតក្រៅប្រព័ន្ធ និងការផ្តល់ប្រាក់ ឧបត្ថម្ភបន្ថែមសម្រាប់កម្មករនិយោជិតជាស្រ្តីនៅពេលសម្រាលកូន, លេខ ៤០៤ ក.ប/ប្រ.ក.ប.ស.ស,១១ តុលា ២០១៧, ប្រការ ៥ ។

²³ ប្រកាសដដែល,ប្រការ ៦ ។

²⁴ ច្បាប់ស្តីពីការងារ, លេខ០១ ជស/រកម/០៣៩៧, ១៣ មីនា ១៩៩៧, មាត្រា ២៤៨។

²⁵ ច្បាប់ស្តីរបបសន្តិសុខសង្គម (ឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមនិយមន័យនៃវាក្យសព្ទដែលប្រើនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម), លេខ ០១៨ នស/រកម/១១១៩, ០២ វិច្ឆិកា ២០១៩, ទំព័រ ២។

មានឆន្ទានុសិទ្ធិក្នុងការចាត់ទុកគ្រោះថ្នាក់ពេលធ្វើដំណើរជាហានិភ័យការងារ ដោយផ្អែកលើហេតុផលជាក់ស្តែងដែលទទួលបានពីការអង្កេតលើករណីគ្រោះថ្នាក់នីមួយៗ។²⁶

៣.១.៣.៣. ជំងឺវិជ្ជាជីវៈ

ត្រូវចាត់ទុកជាហានិភ័យការងារ សំដៅដល់សភាពនៃរោគសម្បជាន ឬការកើតរោគដែល ពាក់ព័ន្ធ នឹងការអនុវត្តការងារក្នុងមុខរបរណាមួយជាក់លាក់ ពេល គឺរោគ ឬជំងឺដែលមានទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ជាមួយនឹងកត្តានានានៃការងារមានជាអាទិ៍ កំលុងពេលធ្វើការងារ កន្លែងធ្វើការងារ របៀបធ្វើការងារ សារធាតុ ឬវត្ថុធាតុប្រើប្រាស់ក្នុងផលិតកម្ម បរិយាកាសនៃកន្លែងធ្វើការជាដើម ដែលអាចធ្វើឱ្យកើតរោគ ឬជំងឺ ទោះបីក្នុងកំលុងពេលធ្វើដែលសាមីជនកំពុងបំពេញការងារ ឬមុខរបរ ឬក្រោយកំលុងពេលដែលលែងបំពេញការងារ ឬមុខរបរទាំងនោះក្តី។ ជំងឺទូទៅទោះបីកើតនៅកន្លែងធ្វើការក៏ដោយ ក៏មិនត្រូវបានចាត់ទុកជាហានិភ័យការងារទេ។²⁷

៣.២. នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីការសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន និងសហគិក

៣.២.១ ការចុះបញ្ជីការសហគ្រាស

និយោជក ឬម្ចាស់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ដែលនៅក្នុងដែនអនុវត្តនៃច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ត្រូវមានកាតព្វកិច្ចមកចុះបញ្ជីកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន របស់ខ្លួននៅក្នុងបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម។ ការចុះបញ្ជីកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន និយោជក ឬអ្នកតំណាងអាចទៅចុះបញ្ជីកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន របស់ខ្លួននៅស្នាក់ការកណ្តាល ប.ស.ស (រាជធានីភ្នំពេញ) ឬតាមសាខាខេត្ត/ខណ្ឌ។ សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ដែលកំពុងដំណើរការ និងមិនទាន់បានចុះបញ្ជីកានៅ ប.ស.ស ត្រូវមានកាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជីការងារពេលយ៉ាងយូរ ៣០ ថ្ងៃ។ ចំណែកសហគ្រាស គ្រឹះស្ថានដែលបើកដំណើរការថ្មីត្រូវមានកាតព្វកិច្ចមកចុះបញ្ជីកានៅ ប.ស.ស យ៉ាងយូរ ៣០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចាប់ផ្តើមបើកសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន។²⁸

- ទម្រង់ “បញ្ជីកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន” ឬហៅថាទម្រង់ “១.០១”
- វិញ្ញាបនបត្របញ្ជីកាពាណិជ្ជកម្មដែលចេញដោយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
- ប័ណ្ណប៉ាតង់
- លិខិតតុបករណ៍គតិយុត្តសមមូល

²⁶ ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម (ឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមនិយមន័យនៃវាក្យសព្ទដែលប្រើនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម), លេខ ០១៨ នស/រកម/១១១៩, ០២ វិច្ឆិកា ២០១៩, ទំព័រ ៣។

²⁷ ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម (ឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមនិយមន័យនៃវាក្យសព្ទដែលប្រើនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម), លេខ នស/រកម/១១១៩/០១៨, ០២ វិច្ឆិកា ២០១៩, ទំព័រ ៣ និងទំព័រ៤។

²⁸ ប្រកាសស្តីពីបញ្ជីកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន និងកម្មករនិយោជកក្នុងបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ, លេខ ៤៤៨ ក.ប/ប្រ.ក.ប.ស.ស, ១០ វិច្ឆិកា ២០១៧, ប្រការ ៥។

- របាយការណ៍ស្តីពីចំនួនកម្មករនិយោជិត
- អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែនរបស់និយោជក និងអ្នកតំណាង²⁹
- ប្លង់ទីតាំងសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ។

៣.២.២. ការចុះបញ្ជីការសមាជិក

៣.២.២.១. ការចុះបញ្ជីការកម្មករនិយោជិតក្នុងប្រព័ន្ធ

និយោជក ឬម្ចាស់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ត្រូវមានកាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជីការកម្មករនិយោជិតរបស់ខ្លួនមកក្នុង ប.ស.ស. យ៉ាងយូររយៈពេល ៣ (បី) ថ្ងៃបន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទអនុញ្ញាតឱ្យចូលធ្វើការ³⁰ ។ ការចុះបញ្ជីការកម្មករនិយោជិតនេះនិយោជកអាចចុះបញ្ជីតាមរយៈ: Offline Registration និងតាមរយៈ: Online Registration។ ការចុះបញ្ជីតាមរយៈ: Offline Registration គឺ ប.ស.ស. បានចាត់ចែងក្រុមការងាររបស់ខ្លួន ចុះទៅធ្វើប័ណ្ណ ប.ស.ស ជូនពួកគាត់ដល់សហគ្រាស តាមរយៈការស្នើសុំរបស់និយោជកដើម្បីជួយសម្រួលដល់សង្វាក់ផលិតកម្មរបស់សហគ្រាស។ ចំណែកឯការចុះបញ្ជីតាមរយៈ: Online Registration គឺនិយោជកត្រូវបញ្ជូនកម្មករនិយោជិតរបស់ខ្លួនមកធ្វើប័ណ្ណប.ស.ស នៅស្នាក់ការកណ្តាលប.ស.ស (រាជធានីភ្នំពេញ) ឬសាខាខេត្ត/ខណ្ឌ។ ម៉្យាងទៀតចំពោះកម្មករនិយោជិតដែលធ្លាប់បានធ្វើប័ណ្ណ ប.ស.ស រួចហើយ ដោយមិនចាំបាច់មកចុះបញ្ជីកម្មករទៀតនោះទេ គឺពួកគាត់គ្រាន់តែយកប័ណ្ណប្រគល់ឱ្យខាងរដ្ឋបាល សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ដែលខ្លួនចូលបម្រើការងារដើម្បីឱ្យរដ្ឋបាលបញ្ជូលលេខអត្តសញ្ញាណ១៥ខ្ទង់ របស់កម្មករនិយោជិតចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ឬហៅថា (ទម្រង់ E-form) ដើម្បីបង់ភាគទានមក ប.ស.ស។

❖ បែបបទ និងនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីការកម្មករនិយោជិតនៅ ប.ស.ស រួមមាន៖

- ទម្រង់សលាបត្រព័ត៌មានកម្មករនិយោជិត ឬហៅថាទម្រង់ “១.០២”
- បំពេញសលាបត្រព័ត៌មានកម្មករនិយោជិត
- អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ
- លិខិតឆ្លងដែនសម្រាប់តែកម្មករនិយោជិតបរទេស
- បន្ទាប់មកកម្មករនិយោជិតត្រូវយកសំណុះឯកសារទៅជួបមន្ត្រី ឬបុគ្គលិកចុះបញ្ជីការ
- មន្ត្រី ឬបុគ្គលិក ចុះបញ្ជីការពិនិត្យមើលលើសំណុះឯកសាររួចហើយ វាយបញ្ជូលទិន្នន័យរបស់កម្មករនិយោជិតចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីការ ដើម្បីផ្តល់លេខអត្តសញ្ញាណ ១៥ ខ្ទង់ ដែលជាលេខសម្គាល់របស់កម្មករនិយោជិតម្នាក់ៗ បន្ទាប់មកមានការស្តុកស្តម្រមេដៃ និងថតរូប។

²⁹ ប្រកាសស្តីពីបញ្ជីការសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន និងកម្មករនិយោជិតក្នុងបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ,លេខ ៤៤៨ ក.ប/ប្រ.ក.ប.ស.ស, ១០ វិច្ឆិកា ២០១៧, ប្រការ ៦។

³⁰ប្រកាសដដែល, ប្រការ ៧។

ក្នុងករណីបំណុលសមាជិក ប.ស.ស ខូចឬបាត់ ម្ចាស់បំណុលត្រូវមកស្នើសុំចេញបំណុលថ្មី (ទុតិយតា) នៅស្នាក់ការ ប.ស.ស ឬសហគ្រាសខេត្ត/ខណ្ឌ។ ម៉្យាងទៀតប្រសិនបើកម្មករនិយោជិតបាន ធ្លាប់ខ្ចីឯកសារគ្នា (សំបុត្រកំណើត ឬអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ) និង ប.ស.ស បានចេញបំណុលខុសឈ្មោះ ឬ អក្សរឡាតាំង និងលេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ គឺកម្មករនិយោជិតត្រូវមកប្តូរបំណុល ប.ស.ស នៅស្នាក់ការកណ្តាល ឬសហគ្រាសខេត្ត/ខណ្ឌ ឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមឯកសារដើមរបស់ខ្លួន ដើម្បីកុំឱ្យបាត់បង់អត្ថប្រយោជន៍ដែលខ្លួនត្រូវទទួលបានពី ប.ស.ស ស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន។

៣.២.២.២. ការចុះបញ្ជីការប្រតិបត្តិការ និងអតីតប្រតិបត្តិការនិងអតីតយុទ្ធជន

និយោជក ឬម្ចាស់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ត្រូវមានកាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជីកាកម្មករនិយោជិតរបស់ខ្លួន មកក្នុង ប.ស.ស យ៉ាងយូររយៈពេល ៣ (បី) ថ្ងៃបន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទអនុញ្ញាតឱ្យចូលធ្វើការ។³¹ ការ ចុះបញ្ជីកាកម្មករនិយោជិតនេះនិយោជកអាចចុះបញ្ជីតាមរយៈ: Offline Registration និងតាមរយៈ: Online Registration ។ ការចុះបញ្ជីតាមរយៈ: Offline Registration គឺ ប.ស.ស បានចាត់ចែង ក្រុមការងាររបស់ខ្លួន ចុះទៅធ្វើប័ណ្ណ ប.ស.ស ជូនពួកគាត់ដល់សហគ្រាស តាមរយៈការស្នើសុំរបស់ និយោជកដើម្បីជួយសម្រួលដល់សង្វាក់ផលិតកម្មរបស់សហគ្រាស។ ចំណែកឯការចុះបញ្ជីតាមរយៈ: Online Registration គឺនិយោជកត្រូវបញ្ជូនកម្មករនិយោជិតរបស់ខ្លួនមកធ្វើប័ណ្ណប.ស.ស នៅ ស្នាក់ការកណ្តាលប.ស.ស (រាជធានីភ្នំពេញ) ឬសហគ្រាសខេត្ត/ខណ្ឌ។ ម៉្យាងទៀតចំពោះកម្មករនិយោជិត ដែលធ្លាប់បានធ្វើប័ណ្ណ ប.ស.ស រួចហើយ ដោយមិនចាំបាច់មកចុះបញ្ជីកាកម្មករទៀតនោះទេ គឺពួកគាត់ គ្រាន់តែយកប័ណ្ណប្រគល់ឱ្យខាងរដ្ឋបាល សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ដែលខ្លួនចូលបម្រើការងារដើម្បីឱ្យរដ្ឋ បាលបញ្ជូលលេខអត្តសញ្ញាណ១៥ខ្នង របស់កម្មករនិយោជិតចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ឬហៅ ថា (ទម្រង់ E-form) ដើម្បីបង់ភាគទានមក ប.ស.ស។

៣.២.២.៣. ផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រជូនសហគ្រាសគ្រឹះស្ថាន

បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម ត្រូវផ្តល់លេខអត្តសញ្ញាណសម្រាប់ សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន នីមួយៗបន្ទាប់ពីទទួលបានទម្រង់ “បញ្ជីកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន” ។ សហគ្រាស គ្រឹះស្ថានមួយ ត្រូវ ទទួលបានលេខអត្តសញ្ញាណតែមួយគត់ ដែលឱ្យឈ្មោះថា “វិញ្ញាបនបត្របញ្ជីកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន”។ ប.ស.ស. ត្រូវផ្តល់ “វិញ្ញាបនបត្របញ្ជីកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន” ជូនទៅសហគ្រាស គ្រឹះស្ថានដែលបានចុះបញ្ជីកាកម្មករ ហើយវិញ្ញាបនបត្រនេះចាំបាច់ត្រូវមានចុះលេខ “អត្តសញ្ញាណសហ គ្រាស គ្រឹះស្ថាន” និងកាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជីកាកម្មករ។ និយោជកត្រូវដាក់តាំងវិញ្ញាបនបត្របញ្ជីកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន នៅនឹងការិយាល័យបើកប្រាក់ឈ្នួលរបស់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថានរបស់ខ្លួន។³²

³¹ប្រកាសផ្ទៃក្នុង, ប្រការ ៧។

³²ប្រកាសស្តីពី បញ្ជីកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន និងកម្មករនិយោជិតក្នុងបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម (ប.ស.ស) សម្រាប់ជនទាំងឡាយណាដែលស្ថិតនៅ ក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ,លេខ ៤៤៨ ក.ប/ប្រ.ក.ប.ស.ស, ១០ វិច្ឆិកា ២០១៧, ប្រការ ៩។

៣.២.២.៤. ការផ្តល់បន្ទុកសមាជិក

បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម ត្រូវផ្តល់លេខអត្តសញ្ញាណសម្រាប់ សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន នីមួយៗបន្ទាប់ពីទទួលបានទម្រង់ “បញ្ជីកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន” ។ សហគ្រាស គ្រឹះស្ថានមួយ ត្រូវ ទទួលបានលេខអត្តសញ្ញាណតែមួយគត់ដែលឱ្យឈ្មោះថា “វិញ្ញាបនបត្របញ្ជីកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន”។ ប.ស.ស. ត្រូវផ្តល់វិញ្ញាបនបត្របញ្ជីកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន” ជូនទៅសហគ្រាស គ្រឹះស្ថានដែលបានចុះបញ្ជីការរួច ហើយវិញ្ញាបនបត្រនេះចាំបាច់ត្រូវមានចុះលេខ “អត្តសញ្ញាណសហ គ្រាស គ្រឹះស្ថាន” និងកាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជីការ។ និយោជកត្រូវដាក់តាំងវិញ្ញាបនបត្របញ្ជីកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន នៅនឹងការិយាល័យបើកប្រាក់ឈ្នួលរបស់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថានរបស់ខ្លួន។³³

៣.៣. នីតិវិធីនៃការបង់ភាគទានសម្រាប់សមាជិក

៣.៣.១. អត្រាភាគទានសម្រាប់សមាជិកវិស័យឯកជន

និយោជក ឬម្ចាស់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថានដែលបានចុះបញ្ជីការ សហគ្រាស គ្រឹះស្ថានរបស់ខ្លួន ផ្នែកហានិភ័យការងារ និងផ្នែកថែទាំសុខភាពមកក្នុងបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គមរួចហើយត្រូវមាន កាតព្វកិច្ចបង់ភាគទានផ្នែកសន្តិសុខសង្គមទាំងពីរនេះ តាមការជូនដំណឹងរបស់បេឡាជាតិរបបសន្តិ សុខសង្គម។ អត្រាភាគទានដែលនិយោជកត្រូវមានកាតព្វកិច្ចបង់ គឺ ផ្នែកហានិភ័យការងារស្មើនឹង ០,៨ ភាគរយ នៃប្រាក់ឈ្នួលមធ្យមក្នុងលំដាប់ថ្នាក់នៃប្រាក់ឈ្នួលប្រចាំខែរបស់កម្មករនិយោជិតមុន កាត់ពន្ធ និងភាគទានផ្នែកថែទាំសុខភាពស្មើនឹង ២,៦ ភាគរយ នៃប្រាក់ឈ្នួលមធ្យមជាប់ភាគទាន នៃប្រាក់ឈ្នួលប្រចាំខែរបស់កម្មករនិយោជិតមុនកាត់ពន្ធ។³⁴

៣.៣.២. អត្រាភាគទានសម្រាប់សមាជិកវិស័យសាធារណៈ

ភាគទាននៃរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ ជាបន្ទុករួមគ្នារវាងរដ្ឋ និងសាមីជន។ អត្រាភាគទាននេះ ត្រូវកំណត់ស្មើនឹង ១(មួយ) ភាគរយនៃប្រាក់បៀវត្សមូលដ្ឋាន ឬប្រាក់កម្រៃប្រចាំខែរបស់មន្ត្រីសាធារណៈដែលក្នុងនោះ ៖

- ០,៥០ (សូន្យក្បៀសហាសិប) ភាគរយ ជាបន្ទុករបស់រដ្ឋ
- ០,៥០ (សូន្យក្បៀសហាសិប) ភាគរយ ជាបន្ទុករបស់សាមីជន³⁵។

³³ប្រកាសស្តីពី បញ្ជីកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន និងកម្មករនិយោជិតក្នុងបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម (ប.ស.ស) សម្រាប់ជនទាំងឡាយណាដែលស្ថិតនៅ ក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ,លេខ ៤៤៨ ក.ប/ប្រ.ក.ប.ស.ស, ១០ វិច្ឆិកា ២០១៧, ប្រការ ៩។

³⁴ប្រកាសស្តីពីការកំណត់អត្រាភាគទានបែបបទ និងនីតិវិធីនៃការបង់ភាគទានសម្រាប់ ផ្នែកហានិភ័យការងារ និងផ្នែកថែទាំសុខភាព,លេខ ៤៤៩ ក.ប/ ប្រ.ក ប.ស.ស,១០ វិច្ឆិកា ២០១៧, ប្រការ ៤ កថាខណ្ឌ ១,២។

³⁵ អនុក្រឹត្យស្តីពីការកំណត់អត្រាភាគទានបែបបទ និងនីតិវិធីនៃការបង់ភាគទានរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ អតីត មន្ត្រីរាជការ និងអតីយុទ្ធជន, លេខ ៥៩ អនក្រ.បក, ០៨ ឧសភា ២០១៤, មាត្រា ៤ ។

ចំណែកឯភាគទានសម្រាប់អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន ជាបន្ទុករបស់សាមីជន។ អត្រាភាគទាននេះ ត្រូវកំណត់ស្មើនឹង ០,៥០ (សូន្យក្បៀសហាសិប) ភាគរយ នៃប្រាក់សោធនរបស់សាមីជន ដោយមិនរាប់បញ្ចូលប្រាក់បន្ទាប់បន្សំ ឬប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗ។^{៣៦}

៣.៣.៣. ការអនុវត្តរបបសន្តិសុខសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន

និយោជក ឬម្ចាស់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ត្រូវចាប់ផ្តើមបង់ភាគទានដំបូងត្រូវកំណត់ក្នុងអំឡុងពេល ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទបានចុះបញ្ជីកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ដែល ប.ស.ស បានចេញវិញ្ញាបនបត្របញ្ជីកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន។ ការប្រគល់វិញ្ញាបនបត្រនេះត្រូវមានបញ្ជាក់កាលបរិច្ឆេទដែលសហគ្រាស គ្រឹះស្ថានបានទទួលពី ប.ស.ស។ ការចាប់ផ្តើមបង់ភាគទានដំបូងសម្រាប់ផ្នែកហានិភ័យការងារ និងផ្នែកថែទាំសុខភាពចំពោះសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ដែលបានចុះបញ្ជីកម្រិតហើយ នោះ ប.ស.ស នឹងកំណត់ថ្ងៃខែ ដែលនិយោជកត្រូវបង់ភាគទានមកកាន់ ប.ស.ស ។ និយោជក ឬម្ចាស់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ត្រូវបង់ភាគទានផ្នែកហានិភ័យការងារ និងផ្នែកថែទាំសុខភាពក្នុងពេលដំណាល់គ្នាសម្រាប់ខែនីមួយៗយ៉ាងយូរមុនបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ១៥ នៃខែបន្ទាប់^{៣៧}។ ចំពោះមន្ត្រីរាជការសាធារណៈ ក្រសួងមុខងារសាធារណៈត្រូវផ្តល់ទិន្នន័យមន្ត្រីរាជការសាធារណៈ និងទំហំថវិកាភាគទានតាមក្រសួងស្ថាប័នមក ប.ស.ស ជារៀងរាល់ខែ រីឯក្រសួង ស្ថាប័ន ឬអង្គភាព ដែលគ្រប់គ្រងផ្ទាល់លើមន្ត្រីសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជនត្រូវផ្តល់ទិន្នន័យមន្ត្រីសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន និងទំហំថវិកាភាគទានដែលមិនស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងមុខងារសាធារណៈមក ប.ស.ស ជារៀងរាល់ខែ។^{៣៨}

៣.៣.៤. ថែមបង់នៃការបង់ភាគទាន

និយោជក ឬម្ចាស់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន អាចបង់ភាគទានផ្ទាល់ចូលទៅក្នុងគណនីរបស់បេឡា ជាតិរបបសន្តិសុខសង្គមដែលរួមមាន ធនាគារអេស៊ីលីដា ធនាគារកាណាឌីយ៉ា ក.អ ធនាគារឯកទេសរឹង ធនាគារវឌ្ឍនៈអាស៊ីចំកាត់ (ABA BANK) និងក្រុមហ៊ុន លីហ្សូ ផេ ប្រូ ភីអិលស៊ី (លីហ្សូ វេលុយ)។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើនិយោជកបង់តាមរយៈសេវាកម្មអ៊ីនធឺណែតប៊ែងប៊ែង ឬសេវាកម្មយូនីធី ការចំណាយលើសេវាកម្មនេះ គឺជាបន្ទុករបស់និយោជក។ បន្ទាប់មកនិយោជក ឬម្ចាស់សហគ្រាស

^{៣៦} អនុក្រឹត្យដែល,មាត្រា ៥។

^{៣៧} ប្រកាសស្តីពីការកំណត់អត្រាភាគទានបែបបទ និងនីតិវិធីនៃការបង់ភាគទានសម្រាប់ផ្នែកហានិភ័យការងារ និងផ្នែកថែទាំសុខភាព,លេខ ៤៤៩ ក.ប/ប្រ.ក ប.ស.ស,១០ វិច្ឆិកា ២០១៧,ប្រការ ៥។

^{៣៨} អនុក្រឹត្យស្តីពីការកំណត់អត្រាភាគទានបែបបទ និងនីតិវិធីនៃការបង់ភាគទានរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន, លេខ ៥៩ អនក្រ.បក, ០៨ ឧសភា ២០១៨, មាត្រា ៧ ។,

គ្រឹះស្ថានត្រូវយកឯកសារដែលបានបង់ភាគទានបញ្ជូនដោយផ្ទាល់មក ប.ស.ស ឬសាខាប.ស.ស ខេត្ត/ខណ្ឌ ឬតាមរយៈសារអេឡិចត្រូនិច។

❖ ឯកសារភ្ជាប់មក ប.ស.ស រួមមាន ៖

- បញ្ជីកាកម្មករនិយោជិត (E-form)
- តារាងបើកបៀវត្ស (Payroll list)
- លិខិតប្រកាសបង់ភាគទាន
- លិខិតបញ្ជាក់ពីនិយោជក (Form B)
- បង្កាន់ដៃបង់ប្រាក់ពីធនាគារ (Bank slip) ។

បន្ទាប់មក ប.ស.ស ធ្វើការត្រួតពិនិត្យឃើញថាត្រឹមត្រូវហើយ មន្ត្រី ឬបុគ្គលិក ប.ស.ស នឹងចេញលិខិតបញ្ជាក់ការបង់ភាគទានជូនទៅនិយោជក ឬម្ចាស់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថានវិញ។³⁹

៣.៣.៥. មេមបទនៃការប្រកាសរបាយការណ៍កម្មករនិយោជិត

រៀងរាល់ខែ និយោជក ឬម្ចាស់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ត្រូវផ្តល់របាយការណ៍អំពីចំនួនកម្មករនិយោជិតទៅបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គមយ៉ាងយូរឃ្លាបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ២០ នៃខែបន្ទាប់។ របាយការណ៍អំពីចំនួនកម្មករនិយោជិត ត្រូវបញ្ជាក់អំពីចំនួនកម្មករនិយោជិតទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងខែត្រូវរាយការណ៍។ របាយការណ៍អំពីចំនួនកម្មករនិយោជិតដែលត្រូវផ្តល់ជូនបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គមអាចធ្វើតាម “ទម្រង់ក្រដាស” ឬ “ទម្រង់អេឡិចត្រូនិច” ដោយមានភ្ជាប់លិខិតបញ្ជូនចុះហត្ថលេខាដោយនិយោជក ឬម្ចាស់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន។⁴⁰

៣.៣.៦. ទោស និងការពិន័យចំពោះការយឺតយ៉ាវ

និយោជក ឬម្ចាស់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ដែលខកខានមិនបានបង់ភាគទានតាមកាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់ ឬមិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ចរាយការណ៍ពីកម្មករនិយោជិតឱ្យបានត្រឹមត្រូវនោះ និយោជកត្រូវបង់ប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍ពី ១០ (ដប់) ដង ទៅ ៣០ (សាមសិប) ដង នៃប្រាក់ឈ្នួលយោងប្រចាំខែ។ ការពិន័យនេះត្រូវអនុវត្តស្មើនឹងចំនួនមនុស្ស ដែលនិយោជកបានប្រើប្រាស់ក្នុងលក្ខខណ្ឌផ្ទុយពីបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់។⁴¹

³⁹ ប្រកាសស្តីពីការកំណត់អត្រាភាគទានបែបបទ និងនីតិវិធីនៃការបង់ភាគទានសម្រាប់ផ្នែកហានិភ័យការងារ និងផ្នែកថែទាំសុខភាព,លេខ ៤៤៩ ក.ប/ប្រ.ក ប.ស.ស,១០ វិច្ឆិកា ២០១៧,ប្រការ ៧។

⁴⁰ ប្រកាសស្តីពី បញ្ជីកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន និងកម្មករនិយោជិតក្នុងបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម (ប.ស.ស) សម្រាប់ជនទាំងឡាយណាដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិ នៃច្បាប់ស្តីពីការងារ,លេខ ៤៤៨ ក.ប/ប្រ.ក.ប.ស.ស, ១០ វិច្ឆិកា ២០១៧, ប្រការ ១១។

⁴¹ ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម, លេខ ០១៨ នស/រកម/១១១៩, ០២ វិច្ឆិកា ២០១៩, មាត្រា ៩៨ ។

៣.៤. មូលដ្ឋានសុខាភិបាលសាធារណៈនិងឯកជនដែលបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀង

៣.៤.១. កាតព្វកិច្ចមូលដ្ឋានសុខាភិបាល

មូលដ្ឋានសុខាភិបាលសាធារណៈ ត្រូវមានកាតព្វកិច្ចចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយ ប.ស.ស ដោយអនុវត្តតាមទម្រង់កិច្ចព្រមព្រៀងដូចចែងក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធ១ សម្រាប់មណ្ឌលសុខភាព ឧបសម្ព័ន្ធ២ សម្រាប់មន្ទីរពេទ្យបង្អែកកម្រិត១ កម្រិត២ និងកម្រិត៣ និងឧបសម្ព័ន្ធ៣ សម្រាប់មន្ទីរពេទ្យជាតិ ហើយឧបសម្ព័ន្ធទាំងអស់នេះមានកំណត់ក្នុងប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ២៩១ ក.ប/ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីកិច្ចព្រមព្រៀងការប្រើប្រាស់ និងការផ្តល់សេវាសុខាភិបាលរវាង បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម និងមូលដ្ឋានសុខាភិបាលសម្រាប់ផ្នែកថែទាំសុខភាព។ ចំណែកមូល ដ្ឋានសុខាភិបាលឯកជនអាចចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយ ប.ស.ស បានលុះត្រាតែមានអាជ្ញាប័ណ្ណទទួល ស្គាល់ដោយក្រសួងសុខាភិបាល និងត្រូវឆ្លងកាត់ការវាយតម្លៃលើកម្រិតសេវា និងគុណភាពសេវាពី ប. ស.ស។⁴²

៣.៤.២. មូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀង

ការចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយមូលដ្ឋានសុខាភិបាលនេះ បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គមបានបែង ចែកជាពីរថ្នាក់ គឺថ្នាក់កណ្តាល និងថ្នាក់ខេត្ត ។ មូលដ្ឋានសុខាភិបាលថ្នាក់កណ្តាលដែលបានចុះកិច្ច ព្រមព្រៀងផ្នែកហានិភ័យការងាររួមមាន មន្ទីរពេទ្យថ្នាក់ជាតិចំនួន ៥, មន្ទីរពេទ្យបង្អែកចំនួន ៦, មណ្ឌលសុខភាពចំនួន ១៣ និងមូលដ្ឋានសុខាភិបាលឯកជនចំនួន ៣១ រីឯថ្នាក់ខេត្តមាន មន្ទីរពេទ្យ បង្អែក ចំនួន ៨៦ ,មណ្ឌលសុខភាពចំនួន ៨៥ និងមូលដ្ឋានសុខាភិបាលឯកជនចំនួន ៥០⁴³។ ចំណែកមូលដ្ឋានសុខាភិបាល ដែលបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយ ប.ស.ស ផ្នែកថែទាំសុខភាព ថ្នាក់ កណ្តាលរួមមាន ថ្នាក់ជាតិចំនួន ៥ , មន្ទីរពេទ្យបង្អែកចំនួន ៨, មណ្ឌលសុខភាពចំនួន ៤២ និងមន្ទីរ សុខាភិបាលឯកជនចំនួន ៤៩ រីឯថ្នាក់ខេត្តមានមន្ទីរពេទ្យបង្អែកចំនួន ១០៧ ,មណ្ឌលសុខភាពចំនួន ១,១៤៧ និងមូលដ្ឋានសុខាភិបាលឯកជនចំនួន ៨៤ ។ សរុបមូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលបានចុះព្រម ព្រៀងជាមួយ ប.ស.ស ផ្នែកហានិភ័យការងារចំនួន ២៣៣ និងផ្នែកថែទាំសុខភាពចំនួន ១៣៩៣⁴⁴។

៣.៥. មេបឋមនៃការប្រើប្រាស់ និងទទួលបានតាវលិក

តារាកាលិកផ្នែកហានិភ័យការងារ ជាអត្ថប្រយោជន៍ដែល ប.ស.ស ធ្វើការផ្តល់ជូនដល់សមាជិក របស់ខ្លួននៅពេលជួបប្រទះ ជរាភាព ទុព្វលភាព មរណភាព និងហានិភ័យការងារ ដោយពួកគាត់នឹង

⁴² ប្រកាសអន្តរក្រសួង ស្តីពីកិច្ចព្រមព្រៀងការប្រើប្រាស់ និងការផ្តល់សេវាសុខាភិបាលរវាងបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម និងមូលដ្ឋានសុខាភិបាល សម្រាប់ផ្នែកថែទាំសុខភាព,លេខ ២៩១ ក.ប/ប្រ.ក,២៥ កក្កដា ២០១៦,ប្រកាស ចំណុច ៣.១ និងចំណុច ៣.២។

⁴³ អ៊ុក សមីឡា, របាយការណ៍ស្តីពី លទ្ធផលការងារសម្រេចបាន ឆ្នាំ ២០១៩ និងទិសដៅអនុវត្តបន្តរបស់បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម (ប.ស.ស), គ្មានលេខ (ភ្នំពេញ ៖ បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម, ០៦ មករា ២០២០), ៧ ។

⁴⁴អ៊ុក សមីឡា, របាយការណ៍ស្តីពី លទ្ធផលការងារសម្រេចបាន ឆ្នាំ ២០១៩ និងទិសដៅអនុវត្តបន្តរបស់បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម (ប.ស.ស),គ្មាន លេខ (ភ្នំពេញ ៖ បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម, ០៦ មករា ២០២០), ១២។

ទទួលបានការធានារ៉ាប់រងពី ប.ស.ស តាមច្បាប់ជាធរមាន។ កម្មករនិយោជិតក្នុងប្រព័ន្ធ សំដៅដល់ជន គ្រប់ប្រភេទ និងគ្រប់សញ្ជាតិដែលបានចុះកិច្ចសន្យាយកកំរើជាសាធារណៈ ឬឯកជន។ ហើយ លក្ខណៈសម្បត្តិនៃកម្មករនិយោជិតមិនត្រូវគិតពីលក្ខន្តិកៈគតិយុត្តនៃនិយោជក ឬលក្ខន្តិកៈនៃកម្មករ និយោជិតព្រមទាំងមិនត្រូវគិតពីប្រាក់ឈ្នួលតិច ឬច្រើន។⁴⁵ ចំណែកសមាជិក ប.ស.ស ដែលជាមន្ត្រី រាជការ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន ព្រមទាំងកម្មករនិយោជិតក្រៅប្រព័ន្ធ ពុំទាន់ទទួលបាន របបនេះនៅឡើយ ដោយសារតែ ប.ស.ស អនុវត្តជាជំហានៗ និងតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ។

របបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាព គឺជាប្រព័ន្ធនៃរបបធានារ៉ាប់រងសង្គម ជំហានបន្ទាប់របស់បេឡា ជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម បន្ទាប់ពីទទួលបានជោគជ័យលើការអនុវត្តជំហានទីមួយផ្នែកហានិភ័យ ការងារ។ ការកាត់កែផ្នែកថែទាំសុខភាព គឺជាអត្ថប្រយោជន៍ដែល ប.ស.ស ផ្តល់ជូនដល់សមាជិករបស់ ខ្លួន ដូចជា សេវាព្យាបាល និងថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រ ឬគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗក្រៅពីហានិភ័យការងារ និង សម្រាកលំហែមាតុភាព ព្រមទាំងអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗទៀត។

៣.៥.១. របបសោធន៍និវត្តន៍

ក្នុងអនុវត្តន៍ និងដាក់ដំណើរការរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកសោធន៍សម្រាប់បុគ្គលទាំងឡាយ ដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារតាមរយៈយន្តការ លក្ខខណ្ឌបែបនៃនីតិវិធីនៃការចុះ បញ្ជី ការបង់ភាគទាន អត្រាភាគទាន អត្រាសមាច័យ ការទាមទារ និងការផ្តល់តារាវិក។⁴⁶

របបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិលត្រូវបាន បង្កើតឡើងនៅពាក់កណ្តាលទស្សវត្ស ១៩៥០។ របបទាំងនេះត្រូវបានបាត់បង់ទាំងស្រុងក្នុងសម័យ ប៉ុល ពត។ មកដល់ដើមទស្សវត្ស ១៩៨០ របបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល ត្រូវបានរៀបចំឡើងវិញ ក្រោមការឧបត្ថម្ភធន ទាំងស្រុងពីរដ្ឋ។ ក្រោយមកការបង់បញ្ចប់សង្គ្រាមអនុក្រឹត្យត្រូវបានដំណើរការឡើងវិញដើម្បីសម្រួល ដល់ការបើប្រាក់សោធន៍ ចំពោះមន្ត្រីរាជការដែលជានិវត្តន៍ ជនបាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈ ជនបាត់បង់ សមត្ថភាពការងារ ជនពិការ និងគ្រួសារជនពលី គ្រួសារជនមរណៈដែលទទួលបានមុខតំណែងជាអ្នក នយោបាយ និងអ្នកនៅក្នុងបន្ទុក។⁴⁷

⁴⁵ ប្រកាសស្តីពី បញ្ជីកាសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន និងកម្មករនិយោជិតក្នុងបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម (ប.ស.ស) សម្រាប់ជនទាំងឡាយណាដែលស្ថិត នៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ, លេខ ៤៤៨ ក.ប/ប្រ.ក.ប.ស.ស, ១០ វិច្ឆិកា ២០១៧, ប្រការ ៤ ចំណុច ៣។

⁴⁶ អនុក្រឹត្យស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកសោធន៍សម្រាប់បុគ្គលទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ, លេខ៣២អនក្រ.កប ចុះថ្ងៃ ទី៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២១ ជំពូកទី១ មាត្រា១

⁴⁷ អនុក្រឹត្យកែសម្រួលការអនុវត្តបើកប្រាក់សោធន៍ចំពោះមន្ត្រីរាជការដែលជានិវត្តន៍ ជនបាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈ ជនបាត់បង់សមត្ថភាពការងារ ជនពិការ និងគ្រួសារជនពលី គ្រួសារជនមរណៈ ដែលទទួលបានមុខតំណែងជាអ្នកនយោបាយ លេខ៤២ អនក្រ.កប, ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ ប្រការ១។

៣.៥.១.១.៦. លក្ខខណ្ឌទទួលបានភាវូបនីយកម្មសេវាធន់អយ្យកម្មប្បញ្ញត្តិ

របបនេះត្រូវបានផ្តល់ជូនសមាជិកលុះត្រាតែ ជាសមាជិកបានចុះបញ្ជីការផ្អែកសេវាធន ដែល អាយុលើស៣០(សាមសិប)ឆ្នាំ ដែលបានបង់វិភាគទានបានយ៉ាងតិច២៤ខែក្នុងរយៈពេល៣៦ខែ ដោយគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដំណើរការផ្អែកប្រាក់សេវាធន

៣.៥.២.របបថែទាំសុខភាព

៣.៥.២.១.លក្ខខណ្ឌទទួលបានភាវូបនីយកម្មនិងការប្រើប្រាស់របបថែទាំសុខភាព

ក្នុងការប្រើប្រាស់សេវាផ្នែកថែទាំសុខភាពសមាជិក ប.ស.ស ត្រូវទៅប្រើប្រាស់សេវានៅតាម មូលដ្ឋានសុខាភិបាលសាធារណៈ ឬឯកជនដែលបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយ ប.ស.ស និងមាន លើកក្នុងករណីបណ្តោះអាសន្ន ប.ស.ស ជាសម្គាល់។ ក្នុងករណីជួយសង្គ្រោះជីវិតជនរងគ្រោះបន្ទាន់សមាជិក ប.ស.ស អាចទៅប្រើប្រាស់សេវានៅមន្ទីរពេទ្យដែលនៅជិតបំផុត។ ប្រសិនបើមូលដ្ឋានសុខាភិបាល នោះមិនមានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយ ប.ស.ស ជនរងគ្រោះ ឬ អ្នកតំណាងត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ មក ប.ស.ស ។⁵¹

៣.៣.១.២.១. លក្ខខណ្ឌក្នុងការប្រើប្រាស់សេវា

កម្មករនិយោជិតកំពុងបម្រើការងារក្នុងសហគ្រាសដែលបានចុះបញ្ជីជាមួយ ប.ស.ស ផ្អែក ថែទាំសុខភាព និងមានប័ណ្ណសមាជិក ប.ស.ស ទោះបីជានិយោជកមិនទាន់បង់ភាគទានសម្រាប់ខែ ដំបូងក៏ដោយ (ត្រូវមានលិខិតបញ្ជាក់ពីសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន មកជាមួយ)។

និយោជិកបានបង់ភាគទាន ០៦ ខែ ក្នុងអំឡុង ១២ ខែចុងក្រោយ គិតរហូតមកទល់ខែដែល មានបញ្ហាសុខភាព ឬមាតុភាព។និយោជិកបានបង់ភាគទាន ០២ (ពីរ) ខែ ជាប់គ្នា ប៉ុន្តែអស់ កាតព្វកិច្ចបង់ភាគទាន សមាជិក ប.ស.ស មានសិទ្ធិទទួលសេវាព្យាបាល និងថែទាំវេជ្ជសាស្ត្ររយៈ ពេល ២ (ពីរ) ខែ គិតពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអស់កាតព្វកិច្ចបង់ភាគទាន។⁵²

❖ សមាជិក ប.ស.ស ត្រូវមានឯកសារភ្ជាប់ដូចជា៖

- ប័ណ្ណសមាជិក ប.ស.ស
- អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ ឬ
- ប័ណ្ណបម្រើការងារក្នុងសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន⁵³។

⁵¹ ប្រកាសស្តីពីការកាលិកថែទាំសុខភាព,លេខ ១០៩ ក.ប/ប្រ.ក, ១៧ មីនា ២០១៦, ប្រការ ១០ ថ្មី។

⁵² ប្រកាសស្តីពី ការកែសម្រួល ប្រការ ២ ប្រការ ៤ ប្រការ ៥ ប្រការ ៦ ប្រការ ៧ និងប្រការ ១០ នៃប្រកាសលេខ ១០៩ ក.ប/ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីការកាលិកថែទាំសុខភាព, លេខ ១៤៤ ក.ប/ប្រ.ក ប.ស.ស, ២៥ មេសា ២០១៤, ប្រការ ៦ ថ្មី ចំណុច ៦.១។

⁵³ ប្រកាសស្តី ពីការកាលិកថែទាំសុខភាព,លេខ១០៩ ក.ប/ប្រ.ក, ១៧ មីនា ២០១៦, ប្រការ ៩ ។

នៅក្នុងមូលដ្ឋានសុខាភិបាលមួយចំនួន ប.ស.ស បានដាក់ភ្នាក់ងារប្រចាំការនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យ ដើម្បីជួយសម្រួលដល់សមាជិកដែលចូលទៅប្រើប្រាស់សេវា។ សមាជិក ប.ស.ស នៅពេលទៅប្រើ ប្រាស់សេវាចាំបាច់ត្រូវទៅជួបភ្នាក់ងារ ប.ស.ស ជាមុនសិន (ប្រសិនបើមាន) ដើម្បីធ្វើការកំណត់អត្តសញ្ញាណសមាជិកភាពមុននឹងទៅទទួលបានសេវាក្នុងមន្ទីរពេទ្យ។

៣.៣.១.២.២. មូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលភ្នាក់ងារ ប.ស.ស ប្រចាំការ

ក្នុងមូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលមានដាក់ភ្នាក់ងារ ប.ស.ស ប្រចាំការក្នុងមន្ទីរពេទ្យ ភ្នាក់ងារត្រូវ មានកាតព្វកិច្ចដូចជា ៖

- ស្នើសុំអត្តសញ្ញាណសម្គាល់ខ្លួនសមាជិក ប.ស.ស និងធ្វើការកំណត់សិទ្ធិនៃការប្រើប្រាស់សេវា សុខភាព ។
- ករណីមានសិទ្ធិ ភ្នាក់ងារ ប.ស.ស ត្រូវសួរនាំពីបញ្ហាសុខភាពរបស់សមាជិក។
- ធ្វើការបោះពុម្ពទម្រង់លិខិតប្រើប្រាស់សេវាសុខាភិបាលផ្នែកថែទាំសុខភាព។
- ពន្យល់ណែនាំដល់សមាជិករាល់ឯកសារវេជ្ជសាស្ត្រ ដែលទទួលបានពីគ្រូពេទ្យព្យាបាល ហើយ តម្រូវត្រូវយកទៅដាក់ច្បាប់នៅកន្លែងធ្វើការជាចាំបាច់ នឹងត្រូវយកឯកសារទាំងនោះមកបោះត្រា ប.ស.ស នៅកន្លែងភ្នាក់ងារ ប.ស.ស។
- រក្សាប័ណ្ណសម្គាល់ខ្លួនសមាជិកទុកនៅកន្លែង ក្នុងករណីអ្នកជំងឺសម្រាកពេទ្យ និងផ្តល់ជូនទៅ វិញពេលដែលអ្នកជំងឺចេញពីមន្ទីរពេទ្យ។
- ក្នុងករណីមានបញ្ហាណាមួយកើតឡើងទាក់ទង នឹងការផ្តល់សេវារបស់មន្ទីរពេទ្យចំពោះសមាជិក ភ្នាក់ងារត្រូវមានកាតព្វកិច្ចសម្របសម្រួលដោះស្រាយបញ្ហា ដែលកើតឡើងជូនសមាជិកឱ្យបាន ទាន់ពេលវេលា។

៣.៣.១.២.៣. មូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលគ្មានភ្នាក់ងារ ប.ស.ស. ការប្រចាំ ការប្រកួតប្រជែងមន្ទីរពេទ្យឯកជន

ក្នុងករណីសមាជិកទៅប្រើប្រាស់សេវានៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យដែលគ្មានភ្នាក់ងារប.ស.ស. សមាជិក ត្រូវទៅជួបបុគ្គលិកក្នុងមន្ទីរពេទ្យ ដើម្បីឱ្យបុគ្គលិកធ្វើការកំណត់អត្តសញ្ញាណសមាជិកភាពមុននឹងទៅ ទទួលសេវាក្នុងមន្ទីរពេទ្យ។

❖ កាតព្វកិច្ចបុគ្គលិកក្នុងមន្ទីរពេទ្យមាន ៖

- ស្នើសុំអត្តសញ្ញាណសម្គាល់ខ្លួនសមាជិក ប.ស.ស និងធ្វើការកំណត់សិទ្ធិនៃការប្រើប្រាស់សេវា សុខភាព ។

- ករណីមានសិទ្ធិ បុគ្គលិកមន្ទីរពេទ្យត្រូវរៀបចំបំពេញឯកសារសមាជិកឱ្យទៅបញ្ជូនបង់ប្រាក់ និង ណែនាំសមាជិកឱ្យទៅទទួលបានសេវាព្យាបាលក្នុងមន្ទីរពេទ្យ។

- ធ្វើការបោះពុម្ពទម្រង់លិខិតប្រើប្រាស់សេវាសុខាភិបាលផ្នែកថែទាំសុខភាព។

ពន្យល់ណែនាំដល់សមាជិករាល់ឯកសារវេជ្ជសាស្ត្រ ដែលទទួលបានពីគ្រូពេទ្យព្យាបាល ហើយ តម្រូវត្រូវយកទៅដាក់ច្បាប់នៅកន្លែងធ្វើការជាចាំបាច់ នឹង ត្រូវយកឯកសារទាំងនោះមកបោះត្រា ប.ស.ស.។

៣.៥.២.៣. កំណត់ប្រភេទសេវាសម្រាប់សមាជិកក្នុងវិស័យឯកជន

៣.៥.២.៣.១. ការផ្តល់កញ្ចប់សម្រាប់សមាជិក ប.ស.ស.

ការប្រើប្រាស់សេវាផ្នែកថែទាំសុខភាពនៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលជាដៃគូ ប.ស.ស បានផ្តល់សេវាជាកញ្ចប់ការកាលិកដល់សមាជិករបស់ខ្លួន។ សេវាជាកញ្ចប់ការកាលិកមានការកាលិកសុខភាព នឹងសេវាបង្ការសុខភាព។ កញ្ចប់ការកាលិកសុខភាពរួមមាន សេវាព្យាបាល និងថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រ សេវា បញ្ជូនអ្នកជំងឺ ឬជនរងគ្រោះ និងសេវាបញ្ជូនសព និងប្រាក់បំណាច់ប្រចាំថ្ងៃ ។ ចំណែកសេវាបង្ការសុខភាពដែលផ្តល់ដោយ ប.ស.ស កម្មវិធីជាតិ អង្គការ ឬស្ថាប័ន និងអង្គការទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាសុខភាពដទៃទៀត។⁵⁴

៣.៥.២.៣.២. សេវាដែលមិនរាប់បញ្ចូលក្នុងសេវាវេជ្ជសាស្ត្រ

សេវាដែល ប.ស.ស មិនរាប់បញ្ចូលក្នុងសេវាព្យាបាលវេជ្ជសាស្ត្ររួមមាន៖

- ការព្យាបាលដោយមិនគិតថ្លៃ ដែលមានចែងក្នុងគោលនយោបាយសុខាភិបាលសាធារណៈ
- ការថែទាំធ្មេញ (ការសំអាតធ្មេញ ការប៉ះធ្មេញ និងការដាក់ធ្មេញ)
- ការព្យាបាល និងការវះកាត់ប្តូរភេទ
- សេវាបង្កកំណើតដោយសិប្បនិម្មិត
- ការព្យាបាលដោយខ្លួនឯង
- ការព្យាបាល ឬការវះកាត់ដើម្បីជាប្រយោជន៍នៃការកែលម្អផ្នែកណាមួយនៃរាងកាយ
- ឧបករណ៍ជំនួយភ្នែកសិប្បនិម្មិត និងការព្យាបាលដោយកាំរស្មីឡាស៊ែរ
- ការព្យាបាលញៀនសុរា និងផ្តាច់គ្រឿងញៀន
- ការព្យាបាលអសមត្ថភាពផ្តល់កំណើត
- ការវះកាត់ដោយដាក់គ្រាប់ភ្នែកសិប្បនិម្មិត

⁵⁴ ប្រកាសស្តីពីការកាលិកថែទាំសុខភាព,លេខ ១០៩ ក.ប/ប.ក,១៧ មីនា ២០១៦,ប្រការ ៣។

- ការវះកាត់បេះដូង និងសរសៃឈាមបេះដូង
- ការលាងឈាម
- ការពិនិត្យសុខភាពទូទៅ។

ក្នុងករណីសង្គ្រោះបន្ទាន់សេវាដូចមានកំណត់ខាងលើត្រូវបានផ្តល់ជូន⁵⁵។ ចំណែកសេវាដែលមិនរាប់បញ្ចូលក្នុងសេវាព្យាបាលវេជ្ជសាស្ត្រសម្រាប់សមាជិក ប.ស.ស ជាមន្ត្រីសាធារណៈដូចគ្នាជាមួយកម្មករនិយោជិតក្នុងប្រព័ន្ធដែរ ដោយយោងតាមមាត្រា ១៧នៃអនុក្រឹត្យលេខ ១៣៤ អនក្រ.បក ស្តីពីលក្ខខណ្ឌ បែបបទ និងនីតិវិធីនៃការផ្តល់ការកាលិកផ្នែកហានិភ័យការងារសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ និងផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន ។

៣.៥.២.៣.៣. ការកំណត់ប្រភេទជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ

ប្រភេទជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ ដែលត្រូវកំណត់ដោយបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គមរួមមាន៖

- ជំងឺខ្សោយបេះដូង (Cardiac Failure)
- ជំងឺសាច់ដុំបេះដូង (Cardiomyopathy)
- ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទបេរ៉ាវី (Chronic Hepatitis B)
- ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទសេរ៉ាវី (Chronic Hepatitis C)
- ជំងឺតំរងនោមរ៉ាំរ៉ៃ (Chronic renal disease)
- ជំងឺក្រិនថ្លើម (Cirrhosis of the liver)
- ជំងឺសរសៃឈាមក្រហមបេះដូង (Coronary Artery Disease)
- ជំងឺទឹកនោមផ្អែមប្រភេទទី១ និងទី២ (Diabetes Mellitus Type 1 & 2)
- ជំងឺរីបត្តិចង្វាក់បេះដូង (Dysrhythmias)
- ជំងឺក្រិនសរីរាង្គ (Multiple Sclerosis)
- ជំងឺវិកលចរិត (Schizophrenia)
- ជំងឺលុយពុស (Systemic Lupus Erythematosus)
- ជំងឺលើសឈាម (Hypertension)

⁵⁵ ប្រកាសស្តីពីការកែសម្រួលប្រការ ២ ប្រការ៤ ប្រការ៥ ប្រការ៦ ប្រការ៧ ប្រការ៨ និងប្រការ១០ នៃប្រកាសលេខ ១០៩ ក.ប/ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីការកំណត់ថែទាំសុខភាព,លេខ ១៨៤ ក.ប/ប្រ.ក.ប.ស.ស, ២៥ មេសា ២០១៨, ប្រការ ៤ ថ្មី។

- ជំងឺតាឡាសស៊ីមី (Thalassemia) ⁵⁶។

ការផ្តល់សេវាចំពោះជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ ត្រូវធ្វើឡើងតែក្នុងមូលដ្ឋានសុខាភិបាលសាធារណៈ នឹងត្រូវប្រើប្រាស់ឱសថសាវ័ន្តតែប៉ុណ្ណោះ។ ចំពោះឱសថព្យាបាលក្រៅពីបញ្ជីឱសថសាវ័ន្ត ជាបន្ទុកចំណាយផ្ទាល់របស់អ្នកជំងឺ លើកលែងតែឱសថព្យាបាលទឹកនោមផ្អែម និងជំងឺលើសសម្ពាធឈាមមិនមាននៅក្នុងបញ្ជីឱសថសាវ័ន្ត និងការព្យាបាលជំងឺមហារីកដោយសារធាតុគីមី ត្រូវទូទាត់តាមសេវាព្យាបាលនីមួយៗ⁵⁷។ ចំពោះការកំណត់ជំងឺរ៉ាំរ៉ៃសសម្រាប់មន្ត្រីរាជសាធារណៈដូចគ្នាជាមួយនឹងកម្មករនិយោជិតក្នុងប្រព័ន្ធដែរ (ដោយយោងតាមមាត្រា១៨ នៃអនុក្រឹត្យលេខ ១៣៤ អនក្រ.បកស្តីពីលក្ខខណ្ឌ បែបបទ និងនីតិវិធីនៃការផ្តល់ការកាលិកផ្នែកហានិភ័យការងារសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ និងផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន) ។

៣.៥.២.៣.៤. សេវាព្យាបាល និងថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រ

❖ ការព្យាបាលដោយសម្រាកនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យ

- សេវាព្យាបាលថែទាំតាមបច្ចេកទេសវិជ្ជាជីវៈវេជ្ជសាស្ត្រ
- សេវាធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ សេវាមន្ទីរពិសោធន៍ និងសេវាពិនិត្យវេជ្ជសាស្ត្រផ្សេងទៀត
- ឧបករណ៍ផ្នែកសល្យសាស្ត្រ និងសម្ភារបរិក្ខារផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រដែលជាតម្រូវការចាំបាច់សម្រាប់ការព្យាបាល
- ឱសថតាមវេជ្ជបញ្ជា
- បន្ទប់ (ធម្មតា) និងអាហារដែលផ្តល់ដោយមូលដ្ឋានសុខាភិបាល។

❖ សេវាពិគ្រោះជំងឺក្រៅ

- សេវាព្យាបាលថែទាំតាមបច្ចេកទេសវិជ្ជាជីវៈវេជ្ជសាស្ត្រ
- សេវាធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ សេវាមន្ទីរពិសោធន៍ រូបភាពវេជ្ជសាស្ត្រ និងសេវាពិនិត្យវេជ្ជសាស្ត្រផ្សេងទៀត
- បរិក្ខារសល្យសាស្ត្រ និងវេជ្ជសាស្ត្រផ្សេងៗដែលជាតម្រូវការចាំបាច់សម្រាប់ការព្យាបាល
- ឱសថតាមវេជ្ជបញ្ជា។

❖ សេវាសង្គ្រោះបន្ទាន់

⁵⁶ ប្រកាសស្តីពីការកំណត់បញ្ជីជំងឺរ៉ាំរ៉ៃនៅក្នុងរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាព,លេខ ២៣៨ ក.ប/ប្រ.ក, ២១ មិថុនា ២០១៦, ប្រការ២។

⁵⁷ ប្រកាសស្តីពីការកែសម្រួលប្រការ ២ ប្រការ៤ ប្រការ៥ ប្រការ៦ ប្រការ៧ ប្រការ៨ និងប្រការ១០ នៃប្រកាសលេខ ១០៩ ក.ប/ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីការកាលិកថែទាំសុខភាព,លេខ ១៨៤ ក.ប/ប្រ.ក.ប.ស.ស, ២៥ មេសា ២០១៨, ប្រការ ៥ ថ្មី។

សេវាសង្គ្រោះបន្ទាន់ គឺជាអន្តរាគមន៍ទាំងឡាយណា ដែលធ្វើឡើងក្នុងកាលៈទេសៈមួយដែល មិនបានគ្រោងទុក ហើយអន្តរាគមន៍ទាំងនោះអាចត្រូវធ្វើឡើងភ្លាមក្នុងគោលបំណងជួយសង្គ្រោះជីវិត ឬជួយការពារបាត់បង់អវៈយវៈណាមួយនៃសេរីរវាងរបស់អ្នកជំងឺ ឬជនរងគ្រោះ។ ក្នុងករណីសង្គ្រោះ បន្ទាន់អ្នកជំងឺអាចទៅព្យាបាលនៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលនៅជិតបំផុត។ ប្រសិនបើមូលដ្ឋានសុខាភិបាលនោះមិនមានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយ ប.ស.ស ជនរងគ្រោះ ឬអ្នកតំណាងត្រូវជូនដំណឹង បន្ទាន់ដល់ ប.ស.ស ក្នុងអំឡុងពេលយ៉ាងយូរ ៤៨ ម៉ោង តាមរយៈលេខទូរស័ព្ទបន្ទាន់ ១២៨៦⁵⁸។

- ❖ សេវាព្យាបាលដោយស្ម័គ្រ និងចលនា ។
- ❖ សេវាសម្រាលកូន និងសេវាព្យាបាលថែទាំមុន និងក្រោយពេលសម្រាល។
- ❖ សេវាស្តារនីតិសម្បទា

សេវាស្តារនីតិសម្បទា គឺជាសេវាព្យាបាលថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រសម្រាប់របបថែទាំសុខភាពក្នុង គោលបំណងជួយដល់ជនរងគ្រោះរក្សា ស្តារ ឬធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងវិញនូវសមត្ថភាពជំនាញ និង មុខងារសម្រាប់ការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ និងជំនាញប្រាស្រ័យទាក់ទងដែលបានបាត់បង់ ឬខូចខាត ដោយសារជំងឺ ការរងបួស ឬពិការភាព។

៣.៥.២.៣.៥. សេវាបញ្ជូនអ្នកជំងឺ ឬជនរងគ្រោះ និងសេវាបញ្ជូនសព

សេវាបញ្ជូនអ្នកជំងឺ ឬជនរងគ្រោះ ប.ស.ស ផ្តល់ជូនតែក្នុងករណីសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងដោយ រថយន្តគិលានសង្គ្រោះរបស់មូលដ្ឋានសុខាភិបាល ឬតាមមធ្យោបាយផ្សេងទៀតដែលទទួលស្គាល់ ដោយ ប.ស.ស ។ ចំណែកសេវាបញ្ជូនសព ឬបញ្ជូនអ្នកជំងឺធ្ងន់ធ្ងរព្យាបាលមិនជា អាចធ្វើតាម មធ្យោបាយបញ្ជូនរបស់មូលដ្ឋានសុខាភិបាល ឬប្រភេទមធ្យោបាយជាក់ស្តែងផ្សេងទៀត។⁵⁹

៣.៥.២.៣.៦. សេវាបញ្ជូនសុខភាព

សេវាបញ្ជូនអ្នកជំងឺ ឬជនរងគ្រោះ ប.ស.ស ផ្តល់ជូនតែក្នុងករណីសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងដោយ រថយន្តគិលានសង្គ្រោះរបស់មូលដ្ឋានសុខាភិបាល ឬតាមមធ្យោបាយផ្សេងទៀតដែលទទួលស្គាល់ ដោយ ប.ស.ស ។ ចំណែកសេវាបញ្ជូនសព ឬបញ្ជូនអ្នកជំងឺធ្ងន់ធ្ងរព្យាបាលមិនជា អាចធ្វើតាម មធ្យោបាយបញ្ជូនរបស់មូលដ្ឋានសុខាភិបាល ឬប្រភេទមធ្យោបាយជាក់ស្តែងផ្សេងទៀត។⁶⁰

⁵⁸ ប្រកាសស្តីពីការកាត់ថែទាំសុខភាព,លេខ ១០៩ ក.ប/ប្រ.ក,១៧ មីនា ២០១៦,ប្រការ ៩ ចំណុច ៩.២។

⁵⁹ ប្រកាសស្តីពីការកែសម្រួលប្រការ ២ ប្រការ៤ ប្រការ៥ ប្រការ៦ ប្រការ៧ ប្រការ៨ និងប្រការ១០ នៃប្រកាសលេខ ១០៩ ក.ប/ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីការកាត់ថែទាំសុខភាព,លេខ ១៨៤ ក.ប/ប្រ.ក.ប.ស.ស,២៥ មេសា ២០១៨, ប្រការ ៧ ថ្មី។

⁶⁰ ប្រកាសស្តីពីការកែសម្រួលប្រការ ២ ប្រការ៤ ប្រការ៥ ប្រការ៦ ប្រការ៧ ប្រការ៨ និងប្រការ១០ នៃប្រកាសលេខ ១០៩ ក.ប/ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីការកាត់ថែទាំសុខភាព,លេខ ១៨៤ ក.ប/ប្រ.ក.ប.ស.ស,២៥ មេសា ២០១៨, ប្រការ ៧ ថ្មី។

៣.៥.២.៣.៧. ភាវលិកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីរាជសាធារណៈ

សម្រាប់មន្ត្រីរាជការសាធារណៈសេវាដែលប.ស.ស. ធ្វើការផ្តល់ជូនរួមមានដូចជាសេវាព្យាបាលនិងថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រ សេវាបញ្ជូនអ្នកជំងឺឬជនរងគ្រោះនិងសេវាបញ្ជូនសព សេវាបង្ការសុភាព និងសេវាស្តារនីតិសម្បទា ដែលសេវាទាំងនេះមិនខុសគ្នាជាមួយកម្មករនិយោជិតក្នុងប្រព័ន្ធឡើយ។⁶¹

៣.៥.២.៣.៨. សេវាស្តារនីតិសម្បទា

សមាជិក ប.ស.ស ដែលទទួលរងគ្រោះថ្នាក់ ឬជំងឺ ក្រៅពីហានិភ័យការងារ ត្រូវទទួលបានតែសេវាស្តារនីតិសម្បទាផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រប៉ុណ្ណោះ ។ សេវាស្តារនីតិសម្បទាផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រត្រូវបានផ្តល់ជូនសម្រាប់គាំទ្រដល់ការព្យាបាល និងថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រ ឬបន្ទាប់ពីទទួលបានសេវាព្យាបាល និងថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រ ហើយទទួលរងពិការភាព។⁶²

៣.៥.២.៣.៩. ប្រាក់បំណាច់ប្រចាំថ្ងៃសម្រាប់សមាជិកក្នុងវិស័យឯកជន

សមាជិក ប.ស.ស ដែលបានសម្រាកព្យាបាលជំងឺ ឬមុខរបួសនៅតាមមូលដ្ឋានសុខាភិបាលសាធារណៈ ឬឯកជនដែលបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយ ប.ស.ស ហើយបានអាក់ខានការងារដោយសារសម្រាកព្យាបាលនេះតាមវេជ្ជបញ្ជាមានរយៈពេលជាប់គ្នាលើសពី ០៧ (ប្រាំពីរ) ថ្ងៃ ដោយរាប់ចាប់ពីថ្ងៃទី ០១ ដែលសមាជិក ប.ស.ស បានចូលទៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល នោះគាត់នឹងទទួលបានប្រាក់បំណាច់ប្រចាំថ្ងៃ ៧០% (ចិតសិបភាគរយ) នៃប្រាក់ឈ្នួលមធ្យមជាប់ភាគទានប្រចាំ ថ្ងៃរបស់គាត់ពីបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម។ ការផ្តល់ប្រាក់បំណាច់នេះផ្តល់ជូនមិនលើសពី ១៨០ (មួយរយប៉ែតសិប) ថ្ងៃក្នុងរយៈពេល ១២ (ដប់ពីរ)ខែ ចុងក្រោយដោយមិនរាប់បញ្ចូលរយៈពេលសម្រាកមាតុភាព ៩០(កៅសិប) ថ្ងៃ។⁶³ ចំណែកបុគ្គលដែលស្ថិតនៅក្នុងវិស័យសាធារណៈត្រូវបានរក្សាបានប្រាក់បៀវត្សដែល ក្នុងរយៈពេលព្យាបាលថែទាំសុខភាពមុន និងក្រោយពេលសម្រាល ដូចមានកំណត់ក្នុងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន⁶⁴។

៣.៥.២.៣.១០. ប្រាក់បំណាច់ពេលសម្រាប់មាតុភាពក្នុងវិស័យឯកជន

សមាជិក ប.ស.ស ដែលបានសម្រាលកូននៅតាមមូលដ្ឋានសុខាភិបាលជាដៃគូ ប.ស.ស នឹងបានបង់ភាគទានបាន ០៩ ខែ ក្នុងអំឡុងពេល ១២ ខែ ចុងក្រោយគិតរហូតទល់ខែដែលបានសម្រាលកូន នោះគាត់នឹងទទួលបានប្រាក់បំណាច់ប្រចាំថ្ងៃ ៧០% (ចិតសិបភាគរយ) នៃប្រាក់ឈ្នួល

⁶¹ អនុក្រឹត្យស្តីពីលក្ខខណ្ឌ បែបបទ និងនីតិវិធីនៃការផ្តល់ការកាលិកផ្នែកថែទាំសុខភាព សម្រាប់មន្ត្រីរាជសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន ,លេខ ១៣៤ អនក្រ.បក, ២៣ សីហា ២០១៧, មាត្រា ១៣,១៤, ១៥,១៦។

⁶² ប្រកាសស្តីពីសេវាស្តារនីតិសម្បទាសម្រាប់របបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ, លេខ ៤៧៧ ក.ប/ប្រ.ក.ប.ស.ស, ១៦ តុលា ២០១៨,ប្រការ ៨។

⁶³ ប្រកាសស្តីពីការកែសម្រួលប្រការ ២ ប្រការ៤ ប្រការ៥ ប្រការ៦ ប្រការ៧ ប្រការ៨ និងប្រការ១០ នៃប្រកាសលេខ ១០៩ ក.ប/ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីការកាលិកថែទាំសុខភាព,លេខ ១៨៤ ក.ប/ប្រ.ក.ប.ស.ស, ២៥ មេសា ២០១៨, ប្រការ ៧ ថ្មី ចំណុច ៧.១។

⁶⁴ ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម, លេខ ០១៨ នស/រកម/១១១៩, ០២ វិច្ឆិកា ២០១៩, មាត្រា ៤៩ ។

មធ្យមជាប់ភាគទានប្រចាំថ្ងៃរបស់គាត់សម្រាប់រយៈពេល ៩០ (កៅសិប) ថ្ងៃនៃការឈប់សម្រាកមុន និងក្រោយសម្រាលកូនពីបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម^{៦៥}។ ផ្ទុយមកវិញប្រសិនបើសមាជិក ប.ស.ស ទៅសម្រាលកូននៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលមិនមែនដៃគូ អាចទាមទារប្រាក់ ៧០% ពី ប.ស.ស បាន លុះត្រាតែគាត់ត្រូវទៅពិនិត្យសុខភាពក្រោយពេលសម្រាលនៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលជាដៃគូ។ ចំណែកបុគ្គលិកនៃវិស័យសាធារណៈជាស្ត្រីមានសិទ្ធិទទួលបានប្រាក់បៀវត្សពេញក្នុងរយៈពេល សម្រាកមាតុភាព ឬក្នុងរយៈពេលព្យាបាលថែទាំសុខភាពមុន និងក្រោយពេលសម្រាលដូចមានកំណត់ ក្នុងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន។^{៦៦}

៣.៥.២.៣.១១. ប្រាក់ឧបត្ថម្ភរដ្ឋាភិបាលក្នុងវិស័យឯកជន

កម្មនិយោជិតជាស្ត្រីទាំងអស់ ទាំងក្នុង និងក្រៅប្រព័ន្ធ ដែលសម្រាលកូននៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាល សាធារណៈ ត្រូវទទួលបានប្រាក់ឧបត្ថម្ភដូចជា ៖

- សម្រាលកូនទោល (មួយ) ទទួលបាន ៤០០,០០០ (បួនសែន) រៀល។
- សម្រាលកូនភ្លោះ (ពីរ) ទទួលបាន ៨០០,០០០ (ប្រាំបីសែន) រៀល។
- សម្រាលកូនភ្លោះ (បី) ទទួលបាន ១,២០០,០០០ (មួយលានពីរសែន) រៀល។

ប្រាក់ឧបត្ថម្ភនេះ ត្រូវផ្តល់ជូនដោយផ្ទាល់ពី ប.ស.ស ក្រោយពេលសម្រាលកូនទោះបីទារករស់ ឬស្លាប់ក៏ដោយ^{៦៧}។

❖ លក្ខខណ្ឌនៃការជូនដំណឹងជាមុនសម្រាប់ទទួលបានប្រាក់ឧបត្ថម្ភពេលសម្រាលកូន

- សមាជិក ប.ស.ស ជាស្ត្រី ឬសាច់ញាតិរបស់ខ្លួន ក្នុងអំឡុងពេលយ៉ាងយូរ៣ (បី) ខែ មុនសម្រាលកូនត្រូវអញ្ជើញមកយកទម្រង់ស្នើសុំប្រាក់ឧបត្ថម្ភ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលពេល សម្រាលកូននៅស្នាក់ការ ប.ស.ស ក្នុងរាជធានី ខេត្ត/ខណ្ឌ។
- ក្រោយពេលសម្រាលកូនរួច សាមីខ្លួន ឬសាច់ញាតិរបស់ខ្លួន ត្រូវយកទម្រង់ស្នើសុំប្រាក់ឧបត្ថម្ភ បន្ថែមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលពេលសម្រាលកូនដែលមានហត្ថលេខា និងឈ្មោះរបស់គ្រូពេទ្យ បញ្ជាក់ថា សាមីខ្លួនពិតជាសម្រាលកូនពិតប្រាកដយកមកដាក់នៅទីស្នាក់ការប.ស.សក្នុងរាជ ធានី ខេត្ត/ខណ្ឌ។

សុពលភាពទទួលបានប្រាក់ឧបត្ថម្ភបន្ថែម របស់រាជរដ្ឋាភិបាលនេះមានរយៈពេល ១ ខែ បន្ទាប់ ពីថ្ងៃសម្រាលកូនរួច។ ប្រាក់ឧបត្ថម្ភនេះ ប.ស.ស.នឹងផ្តល់ជូនតាមរយៈធនាគារអេស៊ីលីដា ភី អិល ស៊ី

^{៦៥}ប្រកាសស្តីពីការកែសម្រួលប្រការ ២ ប្រការ៤ ប្រការ៥ ប្រការ៦ ប្រការ៧ ប្រការ៨ និងប្រការ១០ នៃប្រកាសលេខ ១០៩ ក.ប/ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ស្តីពីការលើកថែទាំសុខភាពលេខ ១៨៤ ក.ប/ប្រ.ក.ប.ស.ស, ២៥ មេសា ២០១៨ ៧ ថ្មី ចំណុច ៧.១។

^{៦៦} ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម, លេខ ០១៨ នស/រកម/១១១៩, ០២ វិច្ឆិកា ២០១៩, មាត្រា៥០ ។

^{៦៧}ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពី ការអនុវត្តថែទាំសុខភាពតាមប្រព័ន្ធមូលនិធិសមធម៌សុខាភិបាលសម្រាប់កម្មករនិយោជិតក្រៅប្រព័ន្ធ និងការផ្តល់ប្រាក់ ឧបត្ថម្ភបន្ថែមសម្រាប់កម្មករនិយោជិតជាស្ត្រីនៅពេលសម្រាលកូន, លេខ ៤០៤ ក.ប/ប្រ.ក.ប.ស.ស,១១ តុលា ២០១៧, ប្រការ ៨។

មណ្ឌលសុខភាព (កម្រិត MPA) មានសេវាព្យាបាល ៦ ករណី ដូចបានកំណត់ខាងលើតែមាន មណ្ឌលសុខភាពខ្លះអាចមានសេវាព្យាបាលលើសពីកម្រិតមណ្ឌលសុខភាព លើសករណីរលូត ឬ រំលូតកូន មួយករណី ហេតុដូច្នោះសេវាដែលលើសអាចចាត់ថ្នាក់ជាកម្រិត CPA1 ហើយទូទាត់តាម តម្លៃ CPA1។ ចំណែកសេវាដែលបានកំណត់នៅក្នុងមណ្ឌលសុខភាពជាកម្រិត MPA នៅតែទូទាត់ តាមតម្លៃកម្រិត MPA ដដែរ^{៦១} ។

៣.៥.២.៤.១. ការទូទាត់តាមប្រភេទករណី

វិធីសាស្ត្រទូទាត់តាមប្រភេទសេវាត្រូវអនុវត្តចំពោះប្រភេទករណីដូចមានក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ប្រកាស អន្តរក្រសួងស្តីពីការកែសម្រួលឧបសម្ព័ន្ធទី១ នៃប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ១៧៣ ក.ប/ប្រ.កចុះថ្ងៃទី ០៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីយន្តការទូទាត់ថ្លៃសេវាផ្នែកថែទាំសុខភាព,លេខ ៣២៧ ក.ប/ប្រ.ក ប. ស.ស, ១៧ សីហា ២០១៧។ ហើយដែលត្រូវការសេវាពិសេសបន្ថែម ឬសេវាព្យាបាលនិងថែទាំបន្ត និងករណីពិសេសផ្សេងទៀតដែលគ្មាននៅឧបសម្ព័ន្ធ (ប្រកាសលេខ៣២៧) ។

❖ ប្រភេទករណីដែលត្រូវការសេវាពិសេសបន្ថែម ឬសេវាព្យាបាល និងថែទាំបន្ត

- ការលាងឈាម
- MRI (Magnetic Resonance Imaging)
- CT SCAN
- ការព្យាបាលដោយការស្ទីអ៊ុច
- ការវិភាគកកោសិកាមហារីក
- MATERIEL SOTEOSYNTHESE
- បន្ទប់ម៉ាស៊ីនត្រជាក់
- សេវាបញ្ជូនអ្នកជំងឺ ឬជនរងគ្រោះសម្រាប់របបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាព
- ការបញ្ជូនសព
- សេវាស្តារនីតិសម្បទា។

❖ ករណីពិសេសផ្សេងទៀតដែលគ្មាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ (ប្រកាសលេខ៣២៧)

- ការចោះ ឬដាប់ឆ្អឹងលលាដីក្បាល
- ការវះកាត់បេះដូង និងសរសៃឈាម
- ការព្យាបាលសង្ក្រាន់បន្ទាន់ជំងឺបេះដូង។

ប.ស.ស នឹងធ្វើការទូទាត់តាមប្រភេទសេវាសម្រាប់ករណីសេវាពិសេសបន្ថែមឬសេវាព្យាបាល និងថែទាំបន្តនេះ មូលដ្ឋានសុខាភិបាលនឹងទទួលបានការទូទាត់តាមប្រភេទសេវាសម្រាប់ថ្លៃ សេវាពិសេស

^{៦១} ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីការកែសម្រួលឧបសម្ព័ន្ធទី១ នៃប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ១៧៣ ក.ប/ប្រ.កចុះថ្ងៃទី ០៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០១៦ស្តីពីយន្តការ ទូទាត់ថ្លៃសេវាផ្នែកថែទាំសុខភាព,លេខ ៣២៧ ក.ប/ប្រ.ក ប.ស.ស, ១៧ សីហា ២០១៧។

បន្ថែម ឬសេវាព្យាបាល និងថែទាំបន្តទៅតាមហិរញ្ញប្បទានផ្លូវការរបស់មូលដ្ឋានសុខាភិបាល ឬ តាមការព្រមព្រៀង។ ការទូទាត់នេះមិនរាប់បញ្ចូលការទូទាត់តាមករណី ដែលបានកំណត់ ក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធប្រកាសលេខ៣២៧)ទេ ចំណែកករណីពិសេសផ្សេងទៀតដែលគ្មាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ (ប្រកាសលេខ៣២៧) មូលដ្ឋានសុខាភិបាលនឹងទទួលបានការទូទាត់សេវាតាមប្រភេទហិរញ្ញប្បទាន ផ្លូវការរបស់មូលដ្ឋានសុខាភិបាល ឬទៅតាមការព្រមព្រៀង⁷⁰។

៣.៥.២.៤.២. ការទូទាត់ថ្លៃសេវាផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីរាជការ សាធារណៈ

ការផ្តល់សេវាព្យាបាល និងថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ អតីត មន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន ត្រូវធ្វើតាមយន្តការទូទាត់ថ្លៃសេវាដូចគ្នានឹងយន្តការទូទាត់ថ្លៃសេវា សម្រាប់ជនទាំងឡាយ ដែលស្ថិតក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារលើកលែងតែការព្យាបាលជំងឺ មហារីកដោយសារធាតុគីមី និងឱសថសារវន្តដែលត្រូវទូទាត់ថ្លៃសេវាព្យាបាលនីមួយៗ។⁷¹

៣.៥.៣. របបហានិភ័យការងារ

៣.៥.១. សេវាកម្មផ្នែកហានិភ័យការងារ

ការផ្តល់សេវាព្យាបាល និងថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ អតីតមន្ត្រី រាជការ និងអតីតយុទ្ធជន ត្រូវធ្វើតាមយន្តការទូទាត់ថ្លៃសេវាដូចគ្នានឹងយន្តការទូទាត់ថ្លៃសេវាសម្រាប់ ជនទាំងឡាយ ដែលស្ថិតក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារលើកលែងតែការព្យាបាលជំងឺមហារីក ដោយសារធាតុគីមី និងឱសថសារវន្តដែលត្រូវទូទាត់ថ្លៃសេវាព្យាបាលនីមួយៗ⁷² ។

៣.៥.២. លក្ខខណ្ឌក្នុងការប្រើប្រាស់សេវាហានិភ័យការងារ

- កម្មករនិយោជិតកំពុងបម្រើការងារនៅក្នុងសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ដែលបានចុះបញ្ជីកាផ្នែកហានិ ភ័យការងារ ។
- និយោជកត្រូវចេញលិខិតបញ្ជូនជនរងគ្រោះ ដោយគ្រោះថ្នាក់ការងារ។
- លិខិតព្យាបាលបន្ត (ព្យាបាលលើកទី២) ដែលចេញដោយ ប.ស.ស។

ក្នុងករណីសមាជិក ប.ស.ស. ទៅប្រើប្រាស់សេវា នៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលមិនមែនជាដៃគូរ ប.ស.ស. ពុំចាំបាច់មានលិខិតបញ្ជូនជនរងគ្រោះទេ ក៏ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពីព្យាបាលរួចត្រូវមានលិខិតវេជ្ជបញ្ជា របស់គ្រូពេទ្យផ្លូវការដើម្បីធ្វើការទាមទារតាមលិខិតព្យាបាលពី ប.ស.ស.។

⁷⁰ ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពី យន្តការទូទាត់ថ្លៃសេវាផ្នែកថែទាំសុខភាព, លេខ១៧៣ ក.ប/ប្រ.ក, ០៥ ឧសភា ២០១៦, ឧបសម្ព័ន្ធ ២ ។

⁷¹ អនុក្រឹត្យស្តីពីលក្ខខណ្ឌ បែបបទ និងនីតិវិធីនៃការផ្តល់ការកាលិកផ្នែកថែទាំសុខភាព សម្រាប់មន្ត្រីរាជការសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន ,លេខ ១៣៤ អនក្រ.បក, ២៣ សីហា ២០១៧, មាត្រា ២១។

⁷² អនុក្រឹត្យស្តីពីលក្ខខណ្ឌ បែបបទ និងនីតិវិធីនៃការផ្តល់ការកាលិកផ្នែកថែទាំសុខភាព សម្រាប់មន្ត្រីរាជការសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន ,លេខ ១៣៤ អនក្រ.បក, ២៣ សីហា ២០១៧, មាត្រា ២១។

៣.៥.៣. ការផ្តល់ព័ត៌មានហានិភ័យការងារកាន់ប.ស.ស.

ជនរងគ្រោះដោយគ្រោះថ្នាក់ការងារ គ្រោះថ្នាក់ក្នុងពេលធ្វើដំណើរ ឬជំងឺវិជ្ជាជីវៈ ឬក៏អ្នកតំណាងជនរងគ្រោះ ត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ទៅ ប.ស.ស និយោជក ឬអ្នកតំណាងនិយោជក អំពី គ្រោះថ្នាក់ដែលធ្លាក់មកលើខ្លួន លើកលែងតែក្នុងករណីប្រធានសក្តិ។

បែបបទនៃការជូនដំណឹងពីហានិភ័យការងារ ការអង្កេតហានិភ័យការងារ និងការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចរបស់និយោជក មូលដ្ឋានសុខាភិបាល និងជនរងគ្រោះថ្នាក់ការងារក្នុងពេលធ្វើដំណើរ និងជំងឺវិជ្ជាជីវៈ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យរបបសន្តិសុខសង្គមតាមសំណើរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃ ប.ស.ស។⁷³

៣.៥.៤. ការអន្តេតហានិភ័យការងារ

បន្ទាប់ពីទទួលបានរបាយការណ៍ហានិភ័យការងារ ការិយាល័យតារកាលិក ឬការិយាល័យខេត្ត/ខណ្ឌ នៃ ប.ស.ស ត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ទៅអធិការ ឬអភិបាលសន្តិសុខសង្គម។ អធិការ ឬអភិបាលសុខសង្គមត្រូវធ្វើការអង្កេត និងផ្តល់លទ្ធផលលើករណីនីមួយៗមកការិយាល័យតារកាលិកឱ្យបានឆាប់បំផុត។ ក្នុងករណីដែលមានលក្ខណៈសុគតស្នាញ អធិការ ឬអភិបាលសន្តិសុខសង្គមអាចស្នើសុំជំនួយពីអ្នកឯកទេស ឬសុំកិច្ចសហការពីអធិការ ឬអភិបាលការងារ។

ការចំណាយសម្រាប់ផ្នែកនេះ គឺជាបន្ទុករបស់ ប.ស.ស ។ ចំពោះគ្រោះថ្នាក់ពេលធ្វើដំណើរ អធិការ ឬអភិបាលសន្តិសុខសង្គមត្រូវស្នើសុំព័ត៌មានដែលទាក់ទងនឹងទីកន្លែង ពេលវេលា មូលហេតុនៃគ្រោះថ្នាក់ពីសាក្សី ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៅនឹងទីកន្លែងកើតហេតុ⁷⁴។

៣.៥.៥. ការទាមទារតារកាលិក

ការទាមទារតារកាលិកសម្រាប់ការថែទាំ និងព្យាបាលអាចត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលព្យាបាលជនរងគ្រោះ ឬនិយោជក ឬក៏កម្មករនិយោជិតជាជនរងគ្រោះតាមទម្រង់ “តារកាលិកហានិភ័យការងារ” ។

ការទាមទារប្រាក់បំណាច់ប្រចាំថ្ងៃ សម្រាប់ការបាត់បង់សមត្ថភាពការងារបណ្តោះអាសន្នត្រូវធ្វើឡើងដោយជនរងគ្រោះ ឬតំណាងតាមទម្រង់ “តារកាលិកហានិភ័យការងារ” ។ បែបបទនៃការទាមទារនេះត្រូវមានភ្ជាប់ជាមួយនូវវេជ្ជបញ្ជា និងលិខិតបញ្ជាក់ពីគ្រូពេទ្យព្យាបាលផ្លូវការ។

ការទាមទារតារកាលិកសម្រាប់ការបាត់បង់សមត្ថភាពការងារជាអចិន្ត្រៃយ៍ ត្រូវធ្វើឡើងដោយជនរងគ្រោះតាមទម្រង់ “តារកាលិកហានិភ័យការងារ” ។ ក្នុងករណីដែលជនរងគ្រោះមិនអាចមាន

⁷³ ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម, លេខ ០១៨ នស/រកម/១១១៩, ០២ វិច្ឆិកា ២០១៩, មាត្រា៦៦ ។

⁷⁴ ប្រកាសស្តីពីតារកាលិកហានិភ័យការងារ, លេខ ១០៩ កប/ប្រ.ក, ១៦ មិថុនា ២០០៨, ប្រការ៣។

សមត្ថភាពក្នុងការទាមទារនេះអាចត្រូវធ្វើឡើងដោយអ្នកតំណាងជនរងគ្រោះ។ អ្នកតំណាងជនរងគ្រោះអាចជា ប្តី ប្រពន្ធ កូន ឬជនដែលមានការថែរក្សាដោយផ្ទាល់ចំពោះជនរងគ្រោះ។

ការទាមទារតារាវិកាខ្ពស់ និងសោហ៊ុយបូជាសព ត្រូវធ្វើឡើងដោយសិទ្ធិវន្តនៃជនរងគ្រោះ ឬអ្នកតំណាងតាមទម្រង់ “តារាវិកាហានិភ័យការងារ” ។ សមាជិក ប.ស.ស. មានសិទ្ធិនៃការទាមទារប្រាក់បំណាច់ប្រចាំថ្ងៃសម្រាប់ហានិភ័យការងារ និងប្រាក់វិភាជន៍បូជាសពត្រូវអស់សុពលភាពត្រឹមរយៈពេល ០១ (មួយ) ឆ្នាំ ។ ចំពោះសិទ្ធិក្នុងការទាមទារប្រាក់ធនលាភត្រូវអស់សុពលភាពត្រឹមរយៈពេល ០៥ ឆ្នាំ ហើយក្នុងការបើកប្រាក់ធនលាភត្រូវបើកជាប្រចាំខែ^{៧៥}។

៣.៥.១. ផ្តល់ការទូទាត់ត្រឡប់ទៅវិញសម្រាប់ករណីសង្គ្រោះបន្ទាន់

ក្នុងករណីសមាជិក ប.ស.ស ដែលគ្រោះថ្នាក់កើតនៅនឹងកន្លែងធ្វើការ និយោជកត្រូវផ្តល់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់នៅមន្ទីរពេទ្យដែលនៅកន្លែងជិតបំផុត និងបន្ទាប់មកត្រូវបញ្ជូនជនរងគ្រោះទៅមន្ទីរពេទ្យឬមន្ទីរពហុព្យាបាល ដែលទទួលស្គាល់ដោយបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម។ ការចំណាយលើការសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងការបញ្ជូនជនរងគ្រោះត្រូវស្ថិតនៅក្នុងបន្ទុករបស់ ប.ស.ស។ ក្នុងករណីសមាជិក ប.ស.ស ដែលគ្រោះថ្នាក់នៅពេលធ្វើដំណើរ ជនរងគ្រោះ ឬនិយោជកអាចទាមទារការទូទាត់សងលើការចំណាយសម្រាប់ការសង្គ្រោះនេះពីបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម^{៧៦} លើកលែងតែមូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលមិនបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយ ប.ស.ស គឺតម្រូវឱ្យសមាជិក ប.ស.ស ចំណាយប្រាក់ក្នុងការសង្គ្រោះបន្ទាន់ បន្ទាប់មកពួកគាត់ត្រូវយកវិក្កយបត្រដែលទទួលស្គាល់ដោយគ្រូពេទ្យផ្លូវការដើម្បីធ្វើការទូទាត់ពី ប.ស.ស វិញ។

៣.៥.២. ការផ្តល់ការថែទាំ និងការព្យាបាលវេជ្ជសាស្ត្រ

សមាជិក ប.ស.ស ដែលរងគ្រោះដោយហានិភ័យការងារ ត្រូវទៅព្យាបាលនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យ ឬមន្ទីរពហុព្យាបាលដែលទទួលស្គាល់ដោយបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម ដោយផ្អែកលើកិច្ចព្រមព្រៀងរវាង ប.ស.ស ជាមួយនឹងមន្ទីរពេទ្យ ឬមន្ទីរពហុព្យាបាលសាមី នឹងមានសិទ្ធិទៅព្យាបាលនៅតាមបណ្តាលមន្ទីរពេទ្យដែលមិនមែនជាដៃគូ ប.ស.ស បានផងដែរ។ ក្នុងករណីដែលគ្រូពេទ្យតម្រូវឱ្យទិញឱសថ ឬសំភារៈឧបករណ៍ដែលចាំបាច់សម្រាប់ការថែទាំ និងព្យាបាលដែលពុំមានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង ប.ស.ស អាចទូទាត់ទៅជនរងគ្រោះ ឬអ្នកតំណាងវិញបានលុះណាតែមានវេជ្ជបញ្ជា និងវិក្កយបត្រត្រឹមត្រូវ^{៧៧}។ ប្រសិនបើការថែទាំ និងព្យាបាលធ្វើនៅមន្ទីរពេទ្យ ឬមន្ទីរពហុព្យាបាលផ្សេង

⁷⁵ ប្រកាសស្តីពីការសម្រួលប្រការ ៦ ប្រការ ១១ និងប្រការ ១៣ នៃប្រកាសលេខ ១០៩ ក.ប/ប្រ.កចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីតារាវិកាហានិភ័យការងារ,លេខ ៤៨០ ក.ប/ប្រ.ក.ប.ស.ស,១៨ តុលា ២០១៨,ប្រការ ១៣ ថ្មី។

⁷⁶ ប្រកាសស្តីពីតារាវិកាហានិភ័យការងារ,លេខ ១០៩ ក.ប/ប្រ.ក, ១៦ មិថុនា ២០០៨,ប្រការ ៤។

⁷⁷ ប្រកាសស្តីពីតារាវិកាហានិភ័យការងារ,លេខ ១០៩ ក.ប/ប្រ.ក, ១៦ មិថុនា ២០០៨,ប្រការ ៥។

ក្រៅពីការកំណត់របស់បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម ការទូទាត់សងវិញត្រូវធ្វើតាមអត្រាតម្លៃដែល ប.ស.ស បានកំណត់។

៣.៥.៣.ការផ្តល់ប្រាក់បំណាច់ជនរងគ្រោះ

កម្មករនិយោជិតដែលបានសម្រាកព្យាបាលមុខរបួស ឬជំងឺវិជ្ជាជីវៈនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យ ឬមន្ទីរពហុព្យាបាល និងការសម្រាកព្យាបាលក្រោយពេលមុខរបួសជាសះស្បើយតាមវេជ្ជបញ្ជាចំពោះការបាត់បង់សមត្ថភាពការងារបណ្តោះអាសន្ន។

សមាជិក ប.ស.ស ដែលរងគ្រោះដោយហានិភ័យការងារ មានសិទ្ធិទទួលបានការកាលិកពី ប.ស.ស ដូចជា ៖

- ប្រាក់បំណាច់ប្រចាំថ្ងៃ ៧០% នៃប្រាក់ឈ្នួលមធ្យមប្រចាំថ្ងៃសម្រាប់ការបាត់បង់សមត្ថភាពការងារបណ្តោះអាសន្នដែលត្រូវផ្តល់ជូនគិតចាប់ពីថ្ងៃទីពីរ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការកើតឧបទ្វវហេតុបណ្តាលឱ្យទទួលរងនូវហានិភ័យការងារ។
- ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសម្រាប់អ្នកថែទាំនៅមន្ទីរពេទ្យ ឬមន្ទីរពហុព្យាបាលត្រូវស្មើនឹង ៥០ % នៃប្រាក់បំណាច់ប្រចាំថ្ងៃរបស់ជនរងគ្រោះ ក្នុងរយៈពេលសម្រាកព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យ ឬមន្ទីរពហុព្យាបាល។
- ចំពោះប្រាក់ឈ្នួលថ្ងៃផ្អាកការងារដំបូងរបស់ជនរងគ្រោះថ្នាក់ការងារ ត្រូវនៅក្នុងបន្ទុករបស់និយោជក។

ប្រាក់បំណាច់ប្រចាំថ្ងៃសម្រាប់ការបាត់បង់សមត្ថភាពការងារបណ្តោះអាសន្ននេះ ត្រូវផ្តល់ជូនជនរងគ្រោះរហូតដល់មុខរបួសជាសះស្បើយ⁷⁸។

ខ. ការផ្តល់ការកាលិកអចិន្ត្រៃយ៍

សមាជិក ប.ស.ស ដែលទទួលរងហានិភ័យការងារ បណ្តាលឱ្យបាត់បង់សមត្ថភាពការងារជាអចិន្ត្រៃយ៍តិចជាង ២០% មានសិទ្ធិទទួលបានប្រាក់វិភាជន៍សម្រាប់ការបាត់បង់សមត្ថភាពការងារ។

តាមរូបមន្តដូចខាងក្រោម ៖

វិបក = បឈម × កបក × ២០% មតប

- វិបក : វិភាជន៍បាត់បង់សមត្ថភាពការងារ
- បឈម : ប្រាក់ឈ្នួលមធ្យមប្រចាំថ្ងៃរបស់ជនរងគ្រោះ
- កបក : កម្រិតបាត់បង់សមត្ថភាពការងាររបស់ជនរងគ្រោះ

⁷⁸ ប្រកាសស្តីពីការកែសម្រួលប្រការ ៧ និងប្រការ ៩ នៃប្រកាសលេខ ១០៩ កប/ប្រក ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការកាលិកហានិភ័យការងារ,លេខ ១៤០ កប/ប្រ.ក, ១៥ មិថុនា ២០១០, ប្រការ ៧ ថ្មី។

- មតិប : មេគុណតម្លៃបច្ចុប្បន្ន ⁷⁹។

គ. របៀបនៃការគណនាវិភាជន៍

លោក សម្បត្តិ មានអាយុ ២៥ ឆ្នាំ បានចុះកិច្ចសន្យាការងារជាមួយក្រុមហ៊ុន X Co.,Ltd ក្នុងរយៈពេល ២ ឆ្នាំ។ កិច្ចសន្យានេះបានចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃទី ០១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៩ រហូតដល់ថ្ងៃទី ០១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២១ និងលោក វិបុល ទទួលបានប្រាក់ខែចំនួន ២,០០០,០០០ (ពីរលាន) រៀល ក្នុងមួយខែ ។ ក្រុមហ៊ុន X Co.,Ltd បានចុះបញ្ជីកាជាមួយ ប.ស.ស ផ្នែកហានិភ័យការងារក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ នឹងបានបង់ភាគផ្នែកនេះរហូតមក។ នៅថ្ងៃទី ០១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០២០ លោក សម្បត្តិ បានជួបគ្រោះថ្នាក់ការងារនៅកន្លែងធ្វើការបណ្តាលឱ្យដាច់ម្រាមដៃចង្កុលដៃទាំងមូល។

ចូរគណនាវិភាជន៍ដែលលោកសម្បត្តិទទួលបានពី ប.ស.ស.?

១. គណនាប្រាក់ឈ្នួលមធ្យមរបស់លោក សម្បត្តិ

តាមសម្មតិកម្ម : ប្រាក់ឈ្នួលរបស់លោក សម្បត្តិ ទទួលបានក្នុង ១ ខែ ចំនួន ២,០០០,០០០ (ពីរលាន) រៀល ថេរ ក្នុងរយៈពេល ៦ ខែមុនគ្រោះថ្នាក់ ហើយប្រាក់ឈ្នួលជាប់ភាគទានរបស់គាត់ គឺចំនួន ១,២០០,០០០ រៀល ។

ដោយប្រាក់ឈ្នួលមធ្យម = $\frac{១,២០០,០០០ \times ៦}{៦ \text{ ខែ}} = ១,២០០,០០០$

២. គណនាប្រាក់ឈ្នួលមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ

នាំឱ្យប្រាក់ឈ្នួលមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ = $\frac{១,២០០,០០០ \text{ រ}}{៣០ \text{ ថ្ងៃ}} = ៤០,០០០$

៣. គណនាវិភាជន៍របស់ លោក សម្បត្តិ

តាមរូបមន្ត វិបក = បឈម × កបក × ២០% មតិប

ដោយបឈម = ៤០,០០០ រ , កបក (ដាច់ម្រាមដៃចង្កុលទាំងមូល) = ១៤%

មតិប (អាយុ ២៥ឆ្នាំ) = ១០,៤៧០

នាំឱ្យ វិបក = ៤០,០០០រ × ០.១៤ × ០.២ × ១០,៤៧០ = ១១,៧២៦,៤០០រ

ដូចនេះ ប្រាក់វិភាជន៍ដែលលោក សម្បត្តិ ទទួលបានពី ប.ស.ស ស្មើ ១១,៧២៦,៤០០រ គឺបើកបានតែម្តងគត់។

⁷⁹ ប្រកាសស្តីពីការកែសម្រួលប្រការ ៨ និងប្រការ ១០ នៃប្រកាសលេខ ១០៩ កប/ប្រកចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការកាលិកហានិភ័យការងារ, លេខ ២៣៣ ក.ប/ប្រ.ក, ០៧ វិច្ឆិកា ២០១១,ប្រការ ៨ ថ្មី កថាខណ្ឌទី ១។

៣.៥.៤ ករណីបាត់បង់សមត្ថភាពការងារលើស ២០%

កម្មករនិយោជិតដែលទទួលរងហានិភ័យការងារបណ្តាលឱ្យបាត់បង់សមត្ថភាពការងារចាប់ពី ២០% ភាគរយឡើង មានសិទ្ធិទទួលបានធនលាភសម្រាប់ការបាត់បង់សមត្ថភាពភាពការងារអចិន្ត្រៃយ៍តាមរូបមន្តដូចខាងក្រោម ៖

ធន = បឈម × [កបក-១/៥កបក]

ធន : ធនលាភសម្រាប់ការបាត់បង់សមត្ថភាពការងារ

ប្រាក់ធនលាភសម្រាប់ការបាត់បង់សមត្ថភាពការងារអចិន្ត្រៃយ៍ ត្រូវចាត់ទុកជាបណ្តោះអាសន្នជានិច្ច។ ប.ស.ស ត្រូវរៀបចំឱ្យមានការពិនិត្យសុខភាព និងសមត្ថភាពការងារ អ្នករងគ្រោះឡើងវិញក្នុងរយៈពេល ១(មួយ)ឆ្នាំយ៉ាងយូរ។ ជនរងគ្រោះដែលទទួលបានធនលាភត្រូវមានកាតព្វកិច្ចមកពិនិត្យតាមការកំណត់របស់ ប.ស.ស។ ប្រាក់ធនលាភសម្រាប់ការបាត់បង់សមត្ថភាព ការងារអចិន្ត្រៃយ៍ត្រូវបានពិនិត្យឡើងវិញជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដោយអនុលោមតាមអត្រាអតិផរណា ដែលចេញដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។^{៨០}

ក. ការផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភ ៥០% ចំពោះអ្នកមើលថែជនរងគ្រោះ

ក្នុងករណីសមាជិក ប.ស.ស ដែលទទួលរងហានិភ័យការងារបណ្តាលឱ្យបាត់បង់សមត្ថភាពការងារអចិន្ត្រៃយ៍ដែលតម្រូវឱ្យមានអ្នកចាំថែរក្សា នោះអ្នកមើលថែមានសិទ្ធិទទួលបានការឧបត្ថម្ភបន្ថែមស្មើនឹង ៥០ (ហាសិប) ភាគរយនៃប្រាក់ធនលាភរបស់ជនរងគ្រោះ។ សិទ្ធិទទួលបានរបស់អ្នកចាំថែរក្សាត្រូវសម្រេច ដោយនាយកបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គមអនុលោមទៅតាមការវាយតម្លៃរបស់គណៈកម្មការវេជ្ជសាស្ត្រ^{៨១}។

ខ. សេវាបុណ្យនីតិសម្បទា

សមាជិក ប.ស.ស ដែលទទួលរងហានិភ័យការងារបណ្តាលឱ្យបាត់បង់សមត្ថភាពការងារអចិន្ត្រៃយ៍មានសិទ្ធិទទួលបានសេវាស្តារ នីតិសម្បទាផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ ឬសេវាស្តារនីតិសម្បទាផ្នែកបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈឡើងវិញ ឬសេវាស្តារនីតិសម្បទាផ្នែកសង្គម^{៨២} ដោយឥតគិតថ្លៃ។

^{៨០} ប្រកាសស្តីពីការកែសម្រួលប្រការ ៨ និងប្រការ ១០ នៃប្រកាសលេខ ១០៩ កប/ប្រកចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការកាលិកហានិភ័យការងារ, លេខ ២៣៣ ក.ប/ប្រ.ក, ០៧ វិច្ឆិកា ២០១១,ប្រការ ៨ ថ្មី ។

^{៨១} ប្រកាសស្តីពីការកែសម្រួលប្រការ ៨ និងប្រការ ១០ នៃប្រកាសលេខ ១០៩ កប/ប្រកចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការកាលិកហានិភ័យការងារ, លេខ ២៣៣ ក.ប/ប្រ.ក, ០៧ វិច្ឆិកា ២០១១,ប្រការ៩ ថ្មី។

^{៨២} ប្រកាសស្តីពីសេវាស្តារនីតិសម្បទាសម្រាប់បបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកហានិភ័យការងារសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ, លេខ ៤៧៧ ក.ប/ប្រ.ក.ប.ស.ស, ១៦ តុលា ២០១៨,ប្រការ ៨។

○ប្តី ឬប្រពន្ធរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាថ្មី ស្របតាមនីតិវិធីច្បាប់ដែលមានជាធរមាន។ ក្នុងករណីនេះ សាមីជនត្រូវជូនដំណឹងមក ប.ស.ស. យ៉ាងយូរ ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មី^{៨៥} ។

○សាមីជនដល់នីតិភាព។

^{៨៥} ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម, លេខ នស/រកម/១១១៩/០១៨, ០២ វិច្ឆិកា ២០១៩, មាត្រា៦៨។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ក្រោយពីយើងខ្ញុំបានចុះកម្មសិក្សានៅក្នុងស្ថាប័ន និងធ្វើការសិក្សាលើទិន្នន័យប្រចាំឆ្នាំ ព្រមទាំងច្បាប់បទដ្ឋានគតិយុត្តិផ្សេងៗ ជាមួយបេឡាជាតិសន្តិសុខដោយផ្ទាល់ស្តីពីដំណើរការវិវត្តន៍របស់របបសន្តិសុខសង្គមរួមទាំងស្វែងយល់ពីសកម្មភាពដែលស្ថាប័ននេះ បានអនុវត្តការងាររបស់គណៈគ្រប់គ្រងគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ មន្ត្រី បុគ្គលិករបស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម យើងអាចធ្វើការសន្និដ្ឋានបានថា បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមគឺជាស្ថាប័នមួយដែលផ្តល់សេវាកម្មលើធានារ៉ាប់រងផ្នែកថែទាំហានិភ័យការងារ ផ្នែកថែទាំសុខភាព ផ្នែកប្រាក់សោធន៍និវត្តន៍ ដែលសម្រួលដល់ជីវិតភាពកម្មករនិយោជិត មន្ត្រីរាជការក្នុងវិស័យសាធារណៈ ព្រមទាំងអតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជនដែលជួបសម្របសម្រួលដល់ជីវភាពគ្រួសារក្នុងការសម្រាកព្យាបាលជំងឺ ទទួលបានការពារពេលមានគ្រោះថ្នាក់ការងារនឹងសម្រាកព្យាបាលដោយទទួលបានប្រាក់បំណាច់ប្រចាំថ្ងៃដែលជួយជំរុញដល់សេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារ និងសង្គមឱ្យបានកាន់តែល្អប្រសើរ ដោយប្រកបស្តង់ដារសង្គមធម្មរមកម្រិតទាប។

លើសពីនេះរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្នបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ក៏បន្តគ្រប់ដណ្តប់លើវិសាលយ៉ាងធំទូលាយ ក្នុងកម្ពុជាដែលសបញ្ជាក់ថាការវិវត្តន៍ប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមនូវកម្ពុជាបន្តជួយសម្រួលជាច្រើនដល់និយោជក បន្ទាប់ពីសហគ្រាសបានបំពេញកាតព្វកិច្ចក្នុងបង់ភាគទាន និងទូទាត់ភាគទានជូនបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមទាន់ពេលវេលា។ លើសពីទៀតវិស័យសន្តិសុខសង្គមបាននឹងបន្តជួយសម្របសម្រួល ព្រមទាំងកែតម្រូវដល់មូលដ្ឋានសុខាភិបាលដើម្បីឱ្យសមាជិកខ្លួនបានទទួលសេវាកម្មដូចអតិថិជនដែលបង់ប្រាក់ក្នុងតម្លៃពេញឬទូទាត់ភ្លាមៗ ព្រមទាំងផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ជាសាច់ជាច្រើនដល់សមាជិក ឬអ្នកក្នុងបន្ទុក។ ក្នុងករណីមានគ្រោះថ្នាក់ការងាររហូតដល់ពិការភាព ប.ស.ស. និង ផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់សមាជិកដូចជាឧបករណ៍សប្បុរសភាព ព្រមទាំងមានការបង្ហាត់បង្រៀនវិជ្ជាជីវៈ ឬស្តារនីតិសម្បទាឡើងវិញជូនដល់ពួកគាត់។ លើសពីនេះស្ថាប័នមួយនេះបានបម្រើសមាជិករបស់ខ្លួនប្រកបដោយសីលធម៌ ពេលពេញដោយសមត្ថភាព ចំណេះដឹង និងកាយវិការល្អដល់សមាជិក ដើម្បីសម្រេចគោលដៅរួមរបស់ស្ថាប័ន។ លើសពីនេះទៅទៀតប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះបេឡាជាតិសន្តិសុខបានវិវត្តន៍ខ្លួន ឥតឈប់ឈររហូតដល់យ៉ាងសម្បើម លើរបបសន្តិសុខសង្គមនៅកម្ពុជាដោយបានក្តាប់ដណ្តប់លើរបបចំនួនពីរគឺ របបហានិភ័យការងារ និងរបបថែទាំសុខភាព ហើយនាពេលខាងនេះមុខនឹងដាក់ដំណើរនៅរបបសោធន៍ នៅក្នុងវិស័យឯកជន និងមន្ត្រីរាជការសាធារណៈ។ ទោះបីជាក្នុងរបបប្រល័យពូជរបបនេះត្រូវបានបំបាត់ចោលទាំងស្រុង និងព្រមបានបំផ្លាញចោល ក៏នាពេលបច្ចុប្បន្នដោយបានគាំទ្រពីរដ្ឋាភិបាលបានធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ជាថ្មីម្តងទៀត បានធ្វើរបបសន្តិសុខសង្គមបានរះជាថ្មីលើដែនដីចាស់។

ជារួមការអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គមនៅកម្ពុជា បានបំពេញតម្រូវទាន់ពេលវេលាជូនសមាជិកខ្លួនដែលបានចុះបញ្ជីការ ជាមួយដោយចំណែកការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រក្នុងសង្គមជាតិខ្លួននាបច្ចុប្បន្ន

ព្រមទាំងបានជួយជំរុញ និងកែប្រែវិស័យសុខាភិបាលនៅកម្ពុជាប្រកបភាពមិនលំអៀង ប្រកាន់អ្នកក្រ ឬមាន ដោយប្រកបភាពវិសមភាពសម្រាប់សមាជិកទូទៅ។ ព្រមទាំងបន្តរីកចម្រើន និងបន្តដំណើរទៅ មុខជានិច្ចជាសមាជិកខ្លួន។

សរុបសេចក្តីមកបានបង្ហាញឱ្យកាន់តែឃើញ ដំណើរការវិវត្តន៍នៃរបបសន្តិសុខសង្គមនូវបាន បន្តនូវលក្ខណៈកាន់តែប្រសើរឡើង ក្នុងដំណើរបម្រើប្រជាជនខ្លួនឱ្យពីលទ្ធភាពដោយក្រោយការដឹកដំ ឆ្លាតវៃរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំប្រទេស ព្រមទាំងគណៈគ្រប់គ្រង ប.ស.ស. ទាំងអស់ ដោយចូលរួមដោះស្រាយ បញ្ហាដើម្បីបំពេញសេចក្តីត្រូវការរបស់សមាជិកខ្លួនកាន់ប្រសើរ លើសពីបាននឹងកំពុងបន្តពង្រីក និង ពង្រឹងវិសាលភាពឱ្យគ្រប់លើគ្រប់វិស័យ ជាហេតុនាំស្ថាប័ននេះមួយបាននឹងបន្តពង្រីកខ្លួនយ៉ាង សម្បើមព្រមទាំងភាពជោគជ័យរហូតដល់បច្ចុប្បន្ន។

២. ការផ្តល់អនុសាសន៍

ជាការពិតណាស់ បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម មានចំណុចខ្លាំងជាច្រើននៅក្នុងការប្រតិបត្តិការ របស់ខ្លួន ដែលបានធ្វើឱ្យស្ថាប័នមួយនៅបន្តឈរជើងយ៉ាងសង្ហាព្រមទាំងមានការរីកចម្រើនជាលំដាប់ ទៅមុខយ៉ាងរហ័ស។ ប៉ុន្តែស្ថាប័នមួយនេះនូវតែមានចំណុចខ្វះខាតបន្តិចបន្តួចសម្រាប់ការកែតម្រូវឱ្យ មានជឿលឿនជាងនេះទៅទៀត។ ដូចក្នុងការចូលរួមជាមតិយោបល់ដើម្បីស្ថាប័នទៅលើគ្រប់សកម្មភាព នៃដំណើរវិវត្តន៍នៃរបបសន្តិសុខសង្គម យើងខ្ញុំសូមចូលរួមចំណែកផ្តល់អនុសាសន៍ និងសំណូមពរ មួយចំនួនដើម្បីឱ្យស្ថាប័នមួយនេះពិចារណាក្នុងការកែលម្អដែលមានដូចជា៖

- ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងរបបសន្តិសុខសង្គមឱ្យកាន់តែមានភាពប្រសិទ្ធភាព
- ពង្រឹងសមត្ថភាព មន្ត្រី និងបុគ្គលិកតាមការិយាល័យជំនាញនីមួយៗឱ្យកាន់តែមានភាព ជំនាញ និងយល់ដឹងការងាររបស់ខ្លួនឱ្យតែច្បាស់លាស់
- ប្រើប្រាស់មន្ត្រី និងបុគ្គលិកឱ្យត្រូវនឹងជំនាញរបស់គាត់មាន
- គួរតែមានវិធានការណ៍នានា រឹតបន្តឹងចំពោះមន្ត្រី និងបុគ្គលិកដែលមិនគោរពតាមគោល ការណ៍ និងបទបញ្ជាផ្ទៃរបស់អង្គភាព
- ចុះពន្យល់ណែនាំ ដល់គ្រឹះស្ថានសហគ្រាសខ្នាត ដែលមិនទាន់យល់ពីការចុះបញ្ជីការនឹង អត្ថ ប្រយោជន៍ដែលខ្លួនត្រូវបានទទួលពី ប.ស.ស.
- ផ្តល់សេវាសុខាភិបាល និងអត្ថប្រយោជន៍ដល់សមាជិកឱ្យបានទាន់ពេលវេលានិងឆាប់រហ័ស
- រឹតបន្តឹងមូលដ្ឋានសុខាភិបាល ដែលបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយ ប.ស.ស. ដើម្បីផ្តល់សេវា កម្មសុខាភិបាលឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពដល់សមាជិកខ្លួន។
- គួរតែមានការផ្អាកពិន័យឱ្យបានតឹងរឹងចំពោះ និយោជិក ឬម្ចាស់សហគ្រាស គ្រឹះស្ថានដែល គេចរវះ ឬមិនព្រមចុះបញ្ជីកា ឬបង់ភាគទានមកកាន់ ប.ស.ស. ឱ្យទាន់ពេលវេលា។

ឯកសារយោង

ឯកសារជាសៀវភៅ និងច្បាប់

- ❖ ឯកឧត្តម អ៊ុក សមរិទ្យា របាយការណ៍សមិទ្ធផលរយៈពេល១០ឆ្នាំ (២០០៨ដល់ឆ្នាំ២០១៧) បន្តទិសដៅអនុវត្តទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១៨ ប.ស.ស. ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៨។
- ❖ សៀវភៅក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គម (២០១៦ដល់ឆ្នាំ២០២៥) ឯកសារទទួលបានពីទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ក្នុងសម័យប្រជុំពេញអង្គនាថ្ងៃទី២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៧។
- ❖ អនុក្រឹត្យលេខ ០១អនក្រ.កបចុះថ្ងៃទី០៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការបង្កើតរបបសន្តិសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ
- ❖ អនុក្រឹត្យលេខ ៣២អនក្រ.កប ចុះថ្ងៃទី៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២១ ស្តីពីការបង្កើតរបបសន្តិសង្គមផ្នែកប្រាក់សោធនសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ
- ❖ ព្រះរាជក្រឹត្យ នស/រកត/០៥២០/៥៨២ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការបង្កើតបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈ
- ❖ ព្រះរាជក្រម នស/រកម/១១១៩/០១៨ ចុះថ្ងៃទី៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៩ ស្តីពីច្បាប់សន្តិសង្គមនៅកម្ពុជា
- ❖ ប្រកាសលេខ ២១៦/២០ កប/ប្រ.ក.ប.ស.ស. ចុះថ្ងៃទី១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០២០ ស្តីពីការអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់និមិត្តសញ្ញាសម្គាល់របស់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម
- ❖ អ៊ុក សមរិទ្យា. របាយការណ៍ស្តីពី លទ្ធផលការងារសម្រេចបាន ឆ្នាំ ២០១៩ និងទិសដៅអនុវត្តបន្តរបស់បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម (ប.ស.ស). ភ្នំពេញ ឆ្នាំ២០២១។
- ❖ សៀវភៅ Global Challenges 10 for social security ប្រទេស អាមេរិក ឆ្នាំ២០១៧

ឯកសារគេហទំព័រ

- ❖ ដកស្រង់ចេញពី Website (<http://www.nssf.gov.kh/default/>) របស់បេឡាជាតិសុខសន្តិសង្គម ឆ្នាំ២០១៩ (ភ្នំពេញ)
- ❖ ដកស្រង់ចេញពី Website https://en.wikipedia.org/wiki/National_Social_Security_Fund ប្រទេស (Kenya)# ដកស្រង់ចេញថ្ងៃទី២១ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០២១
- ❖ ដកស្រង់ចេញពី Website https://en.wikipedia.org/wiki/Health_system ដកស្រង់ចេញថ្ងៃទី២៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០២១)
- ❖ ដកស្រង់ចេញពី Website <https://www.investopedia.com/terms/d/disability-insurance.asp> ប្រទេសបារាំង ដកស្រង់ថ្ងៃទី ២២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១

ឧបសម្ព័ន្ធ ១ ក្រុមបច្ចេកទេសនៃមេឡាសន្តិសុខសង្គម

១.១. ក្រុមបច្ចេកទេសនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិគាំពារសង្គម

រាល់ប្រតិបត្តិការសន្តិសុខសង្គមត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការសម្របសម្រួល តាមដាន និងតម្រង់ទិស ក្នុងកម្រិតគោលនយោបាយយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគាំពារសង្គម។ ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្ត ទៅរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគាំពារសង្គមត្រូវកំណត់ដោយព្រះរាជក្រឹត្យ។

១.២. ក្រុមបច្ចេកទេសនៃនិយ័តករសន្តិសុខសង្គម

ត្រូវបានបង្កើតនិយ័តករសន្តិសុខសង្គមដែលត្រូវទទឹង និងភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- ❖ កំណត់បទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន ស្តង់ដារប្រតិបត្តិការ វិធានចាំបាច់នានា និងគោលការណ៍ ណែនាំស្តីពីវិនិយោគមូលនិធិសន្តិសុខសង្គម។
- ❖ តាមដានស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់ស្ថាប័នប្រតិបត្តិការសន្តិសុខសង្គម។
- ❖ បង្កើតយន្តការការពារសមាជិក និងផ្សះផ្សារវិវាទនៅពេលមានទំនាស់។
- ❖ ត្រួតពិនិត្យអនុលោមភាពដើម្បីធានាថាប្រតិបត្តិការ នៅក្នុងការផ្តល់សេវាសន្តិសុខសង្គម ប្រព្រឹត្តទៅដោយតម្លាភាព គណនេយ្យភាព និងចរិយាហិរញ្ញវត្ថុ។

ការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅរបស់និយ័តករសន្តិសុខសង្គមត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

៣.១.៣. ក្រុមបច្ចេកទេសនៃក្រុមប្រឹក្សាភិបាលរបស់មេឡាសន្តិសុខសង្គម

ប.ស.ស. ត្រូវដឹកនាំដោយក្រុមប្រឹក្សាភិបាលមួយដែលមានសមាសភាពដូចខាងក្រោម៖

❖ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យរបបសន្តិសុខសង្គម	ប្រធាន
❖ តំណាងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ១រូប	សមាជិក
❖ តំណាងក្រសួងមុខងារសាធារណៈ១រូប	សមាជិក
❖ តំណាងក្រសួងសុខាភិបាល១រូប	សមាជិក
❖ តំណាងក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា១រូប	សមាជិក
❖ តំណាងទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី១រូប	សមាជិក
❖ តំណាងនិយោជក២រូប	សមាជិក
❖ តំណាងសមាជិក ប.ស.ស. ២រូប	សមាជិក
❖ អគ្គនាយក ប.ស.ស.	សមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍។

១.៤. ក្រុមបច្ចេកទេសនៃអង្គភាពប្រតិបត្តិការរបស់មេឡាសន្តិសុខសង្គម

ប.ស.ស. ត្រូវចាត់ចែង គ្រប់គ្រងការងារប្រចាំថ្ងៃដោយអគ្គនាយក១(មួយ)រូប ដែលត្រូវតែង តាំងដោយដោយព្រះរាជក្រឹត្យ និងអគ្គនាយករងមួយចំនួនជាជំនួយការ អនុលោមតាមលិខិតបទដ្ឋាន គតិយុត្តជាធរមាន។

ការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិដែលស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ ប.ស.ស. ដែលមាន កំណត់ក្នុងច្បាប់នេះ ជាសមត្ថកិច្ចរបស់អធិការសន្តិសុខសង្គម។ការតែងតាំង និងតួនាទីភារកិច្ចរបស់ អធិការសន្តិសុខសង្គម ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

បុគ្គលិករបស់ ប.ស.ស. ជាមន្ត្រីរាជការក្របខ័ណ្ឌមុខងារសាធារណៈ ដែលត្រូវបានផ្ទេរ ឬ ជ្រើសរើសថ្មីតាមសំណើរបស់អគ្គនាយកនៃ ប.ស.ស. និងបុគ្គលិកកិច្ចសន្យាដែលស្ថិតនៅក្រោមបទ បញ្ញត្តិនៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង និងលក្ខន្តិកៈបុគ្គលិកនៃ ប.ស.ស. ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីការងារ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ២ ក្រុមបច្ចេកទេសនៃការគ្រប់គ្រងមូលនិធិសន្តិសុខសង្គម

២.៥. ក្រុមបច្ចេកទេសនៃការគ្រប់គ្រងមូលនិធិសន្តិសុខសង្គម

ការគ្រប់គ្រងមូលនិធិរបស់នីមួយៗ នៃរបបសន្តិសុខសង្គមត្រូវស្ថិតនៅក្រោមក្រុមប្រឹក្សាធនាគារជាតិសន្តិសុខសង្គមនៃ ប.ស.ស.។ ក្រុមប្រឹក្សាធនាគារជាតិសន្តិសុខសង្គមនៃ ប.ស.ស. ត្រូវបានរៀបចំគោលការណ៍នៃការគ្រប់គ្រងមូលនិធិ ការគ្រប់គ្រងការវិនិយោគ ផែនការវិនិយោគ និងកញ្ចប់វិនិយោគ ដាក់ជូនក្រុមប្រឹក្សានៃ ប.ស.ស. ពិនិត្យ និងអនុម័តដោយអនុលោមតាមគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការវិនិយោគរបស់និយ័តករសន្តិសុខសង្គម ដើម្បីស្នើសុំការសម្រេចចុងក្រោយពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

ក្នុងការបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួន ក្រុមប្រឹក្សាធនាគារជាតិសន្តិសុខសង្គមនៃ ប.ស.ស. ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីការរក្សា និងការគ្រប់គ្រងមូលនិធិសុខសង្គមគ្រប់ ផ្នែកជូនក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃ ប.ស.ស. និយ័តករសន្តិសុខសង្គម និងអគ្គនាយកនៃ ប.ស.ស. ជាទៀងទាត់។

សមាសភាព គុណវុឌ្ឍិ ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធនាគារជាតិសន្តិសុខសង្គម ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ៣

២.២. ការពង្រឹង និងពង្រីកសក្តានុពលដើម្បីប្រយោជន៍សាធារណៈជន

២.២.១. ការពង្រឹងនិងការពង្រីកសក្តានុពលនៃការអនុវត្តផ្នែកហានិភ័យការងារ (ការងារស្ដារនីតិសម្បទា)

សម្រាប់នេះត្រូវរួមបញ្ចូលនៅការស្ដារនីតិសម្បទា ដើម្បីផ្តល់នូវឧបករណ៍ ឬអវៈយវៈសិប្បនិម្មិត និងសេវាសម្របសម្រួលមុខងារនិង បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈឡើងឱ្យពេញលេញ សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៧ នេះសម្រេចដូចខាងក្រោម៖

- ❖ សហការជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលស្ដារលទ្ធភាពពលកម្មតាមបណ្តាវាជនីខេត្ត ផ្តល់សេវាស្ដារនីតិសម្បទា ដល់សមាជិកដែលទទួលរងគ្រោះថ្នាក់ការងាររហូតដល់ពិការភាពបានជាមួយ
 - ❖ សហការជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលជនពិការបន្ទាយព្រាប ចុះសម្ភាសសមាជិកដែលទទួលរងពិការភាពដល់លំនៅស្ថាន និងផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ
 - ❖ តាមដាន ទំនាក់ទំនង សួរសុខទុក្ខ និងពិនិត្យស្ថានភាពរបួសសមាជិក ដើម្បីផ្តល់សេវាស្ដារនីតិសម្បទា
 - ❖ សហការជាមួយក្រុម Exceed ផ្តល់សេវាកម្មស្ដារនីតិសម្បទា ដល់សមាជិក ប.ស.ស.
 - ❖ សហការជាមួយមូលនិធិជនពិការ និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីជំរុញការផ្តល់សេវាស្ដារនីតិសម្បទាដល់សមាជិកឱ្យបានកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។
- ការអនុវត្តនូវការងារស្ដារនីតិសម្បទា

❖ រៀបចំសេចក្តីព្រាងប្រកាស ស្តីពីសេវាស្តារនីតិសម្បទាសម្រាប់របបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកហានិភ័យការងារ និងផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ

❖ សហការជាមួយអង្គការអន្តរជាតិខាងការងារ(ILO) អង្គការសុខភាពពិភពលោក(WHO)និងទីស្នាក់ការសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិអាឡឺម៉ង់(GIZ) ដើម្បីរៀបចំយន្តការផ្តល់សេវាស្តារនីតិសម្បទា

❖ ចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល និងទស្សនៈកិច្ចសិក្សា ស្តីពីការផ្តល់សេវាស្តារនីតិសម្បទានៅក្រៅប្រទេស

❖ សិក្សាស្រាវជ្រាវ និងរៀបចំបែបបទ នីតិវិធី ដាក់ឱ្យដំណើរការការផ្តល់សេវាស្តារនីតិសម្បទា

២.២.២. ការពង្រឹងនិងការពង្រីកសក្តានុពលនៃការអនុវត្តផ្នែកថែទាំសុខភាព

❖ ការដាក់ឱ្យដំណើរការរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាពចេញ ដោយអនុក្រឹត និងប្រកាស និងមានការចូលរួមពីដៃគូអភិវឌ្ឍ៖ ILO AFD GIZ និង WHO។

❖ ការចុះសម្របសម្រួលឱ្យអធិការចុះបើកផ្លូវមុខពេលមានក្រុមអត្តសញ្ញាណចុះកំណត់ (ចុះសម្របសម្រួល, សហការចុះ ពន្យល់ណែនាំពីនីតិវិធីចុះបញ្ជីការ សហការចុះចែកលិខិតឱ្យសហគ្រាស គ្រឹះស្ថានជាប់ភាគទាន សហការចុះទៅពន្យល់នាំ ពីការលើកថែទាំសុខភាព និងការបង់ភាគទានមកកាន់ ប.ស.ស.។

❖ ដោយគិតត្រឹមខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៨ នេះបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយមូលដ្ឋានសុខាភិបាលសរុបចំនួន ១.៣០០ មូលសុខាភិបាលទូទាំងរាជធានីខេត្ត។

២.២.៣. ការជំរុញ និងរៀបចំ ព្រមទាំងពង្រីកសក្តានុពលនៃផ្នែកសោធន

ការជំរុញដាក់ដំណើរការ ព្រមទាំងពង្រីកវិសាលភាពឱ្យបានទូលំទូលាយ ដើម្បីក្តោងក្តាប់យកទាំងវិស័យឯកជន នឹងវិស័យមន្ត្រីរាជការស៊ីវិលព្រមទាំងមន្ត្រីរាជការចូលនិវត្តន៍ទាំងអស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមានដូចជា៖

- ❖ បាន និងកំពុងចុះកំណត់អត្តសញ្ញាណកម្មករនិយោជិតឡើងវិញសម្រាប់ផ្នែកហានិភ័យការងារផ្នែកថែទាំសុខភាព ដែលជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ផ្នែកប្រាក់សោធនផងដែរ។
- ❖ រៀបចំប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា
- ❖ សហការជាមួយដៃគូពាក់ព័ន្ធ និងអង្គការអន្តរជាតិខាងការងារដើម្បីបញ្ជូនមន្ត្រីទៅចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល និងសិក្ខាសាលាជាច្រើនលើក
- ❖ កំពុងសិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពដាក់ឱ្យដំណើរការ ដោយការរំពឹងទុក និងគ្មានផលប៉ះពាល់ ដោយមានកិច្ចសហការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ(ILO,AFD)
- ❖ រៀបចំសេចក្តីព្រាងលិខិតគតិយុត្ត
- ❖ រៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ដើម្បីស្នើសុំវិសោធកម្មច្បាប់ស្តីពី របបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ស្តីពីការងារ

- ❖ នឹងរៀបចំប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ជាមួយជំនាញការ Hatichi, JICA, ILO រដ្ឋាករស្វ័យភាពជានី ភ្នំពេញ អគ្គិសនីជាតិកម្ពុជា ធនាគារពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេសនៃកម្ពុជា
- ❖ នឹងឱ្យដំណើរការនៅឆ្នាំ ២០១៩ ប៉ុន្តែដោយស្ថានភាពកូរ៉េបាននឹងបន្តអូសបន្លាញរហូតដល់ ២០២១ នៅតែបន្តទាន់បានដំណើរការឡើយ

២.២.៤. ការអនុវត្តរបបសន្តិសុខសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈអតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន

- ❖ លិខិតគតិយុត្តៈ
 - ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០២១៧/០៧៨ ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីការបង្កើតរបបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកហានិភ័យការងារសម្រាប់មន្ត្រីរាជការសាធារណៈ និងផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីរាជការ សាធារណៈ អតីតយុទ្ធជន
 - អនុក្រឹត្យ លេខ ១៣៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីលក្ខខណ្ឌ បែបបទ និងនីតិវិធីនៃការផ្តល់ការលើកផ្នែកហានិភ័យការងារសម្រាប់មន្ត្រីរាជការសាធារណៈ និងផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជន
 - រៀបចំសេចក្តីព្រាងលិខិតគតិយុត្តផ្សេងៗ

❖ ផ្នែកថែទាំសុខភាពសម្រាប់មន្ត្រីរាជការសាធារណៈ អតីតមន្ត្រីរាជការ និងអតីតយុទ្ធជនត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅឆ្នាំ២០១៨។ គិតត្រឹមខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៨ មានអ្នកទៅទទួលសេវា ៨២០ករណី ក្នុងនោះស្រ្តីសម្រាលកូន មានចំនួន ៤៧នាក់។

❖ ដោយឡែកផ្នែកហានិភ័យការងារមន្ត្រីសាធារណៈ បច្ចុប្បន្នក្រុមការងាររៀបចំ បាននិងកំពុងសិក្សាបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលឈានដល់ការរៀបចំសមិទ្ធិលទ្ធភាពដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅឆ្នាំ២០១៩ខាងមុខ។

២.២.៥. ការបើកប្រាក់ឧបត្ថម្ភបន្ថែមសម្រាប់កម្មករនិយោជិកជាស្រ្តីនៅពេលសម្រាលកូន

ការបើកប្រាក់ឧបត្ថម្ភបន្ថែមសម្រាប់កម្មករនិយោជិកជាស្រ្តីនៅពេលសម្រាលកូន ទាំងក្នុង និងក្រៅប្រព័ន្ធត្រូវដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅថ្ងៃទី១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលក្នុងនោះមានដូចជា៖

- ❖ ក្នុងប្រព័ន្ធចំនួនមួយ៨.២៨៤, ចំនួនទារក៨.៣៣៨, ចំនួនថវិការផ្តល់ជូន(ប៊ីលាន)៣.៣៤
 - ❖ ក្រៅប្រព័ន្ធចំនួនមួយ២៧, ចំនួនទារក២៨, ចំនួនថវិការផ្តល់ជូន(ប៊ីលាន)០.០១
 - ❖ សរុប(ចំនួនមួយ៨.៣១១, ចំនួនទារក៨.៣៦៦, ចំនួនថវិការផ្តល់ជូន(ប៊ីលាន)៣.៣៥)
- ក្នុងនោះស្រ្តីសម្រាលបានកូនឆ្ពោះចំនួន ៥៥នាក់។

ឧបសម្ព័ន្ធ៣ យន្តការផ្សព្វផ្សាយ និង បង្ការ

៣.១.១ ការងារផ្សព្វផ្សាយ និងបង្ការ

១. សហការជាមួយក្រុមការងារពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យការងារ

ក្រុមការងារនេះមានភារកិច្ចផ្សព្វផ្សាយដល់កម្មករនិយោជិតតាមរោងចក្រ សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាននិង លំនៅស្ថាន ដោយផ្អែកលើ៖

- ❖ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៣ របស់រដ្ឋាភិបាល
- ❖ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ
- ❖ ច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិតយុត្តពាក់ព័ន្ធវិស័យការងារ
- ❖ វិធានការទប់ស្កាត់វិវាទការងារ កូដកម្ម បាតុកម្ម និងគ្រោះថ្នាក់ការងារ
- ❖ វិធានការទប់ស្កាត់គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍លើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងសុវត្ថិភាពធ្វើដំណើរ

របស់កម្មករ

- ❖ វិធានការទប់ស្កាត់ករណីសន្លប់របស់កម្មករនិយោជិតតាមសហគ្រាស
- ❖ អត្ថប្រយោជន៍របបសន្តិសុខសង្គម
- ❖ កម្មវិធីនិយោបាយ និងគោលនយោបាយនានារបស់រដ្ឋាភិបាល

២. ក្រុមការងារទប់ស្កាត់ករណីកម្មករសន្លប់ និងបង្ការគ្រោះថ្នាក់ការងារ(ទ.ស.ប.ក.)

មូលហេតុដែលបណ្តាលឱ្យសន្លប់មកពី៖

- សាយភាយថ្នាំគីមីដែលប្រជាជនបាញ់ដាក់ស្រែ
- ផ្លិតទឹកដែលប្រើប្រាស់មានផ្ទុលីដី
- បរិយាកាសការណ៍កម្តៅក្នុងអគារផលិតកម្មក្តៅ និងហាប់
- តានតឹងអារម្មណ៍ និងស្លន់ស្លក់យតៗគ្នា

ក្រុមការងារបានចុះផ្សាយព្រឹត្តិបត្រផ្ទាល់នៅភ្នំពេញកន្លែងជូនកម្មករនិយោជិតតាមបណ្តារោងចក្រ សហគ្រាស នៃវិស័យកាត់ដេរ និងផលិតស្បែកជើង ដូចភ្ញៀវលើមធ្យោបាយប្រធានបទដូចខាងក្រោម៖

- ❖ លក្ខខណ្ឌការងារ
- ❖ លក្ខខណ្ឌអនាម័យ និងសុវត្ថិភាព ការងារ(វិធានការការពារ និងទប់ស្កាត់ករណីសន្លប់)
- ❖ អត្ថប្រយោជន៍របបសន្តិសុខសង្គម។

៣. ក្រុមការងារសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោកសម្រាប់គាំពារកម្មករនិយោជិត

ដើម្បីចូលរួមចំណែកក្នុងការកាត់បន្ថយ ក៏ដូចជាទប់ស្កាត់ករណីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍នេះ ប.ស.ស. តាមរយៈការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ បានបង្កើតក្រុមការងារសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវ គោកសម្រាប់គាំពារកម្មករនិយោជិតហៅកាត់ថា (ស.ផ.ក) ដែលមានសមាសមកពីក្រសួងពាក់ព័ន្ធ តំណាងភាគីនិយោជក កម្មករនិយោជិត និងអង្គការជនពិការអន្តរជាតិ(HI)។

- ❖ ផ្សព្វផ្សាយអំពីច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

❖ ផ្សព្វផ្សាយឱ្យយល់ដឹងអំពីការត្រួតពិនិត្យបច្ចេកទេសក្នុងការបើកបរ និងការត្រួតពិនិត្យថែទាំ យានយន្ត

- ❖ ការបណ្តុះបណ្តាលត្រៀមប្រលងយកបណ្តាបើកបរ
- ❖ ផ្សព្វផ្សាយអំពីផ្នែកសញ្ញា សិទ្ធិអាទិភាព ការកំណត់ល្បឿន និងការដាក់ពិន័យ។

៣.១.២. ការងារគាំទ្រការអនុវត្ត

❖ ការងាររដ្ឋបាល

គ្រប់គ្រងឯកសារចេញ ចូល
 ផ្គត់ផ្គង់ លំហែទាំបរិក្ខារ និងយានយន្ត...
 តាមដានការអនុវត្តបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងស្របក្នុងច្បាប់ស្តីសហលក្ខន្តិកៈមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល

❖ ការងារហិរញ្ញវត្ថុ

រៀបចំផែនការ និងរបាយការណ៍ចំណូល ចំណាយប្រចាំឆ្នាំ
 គ្រប់គ្រងចំណូល ចំណាយ ដោយសហប្រតិបត្តិការតាមរយៈប្រព័ន្ធធនាគារជាអាទិ៍៖

- ការប្រមូលភាគទាន និងប្រាក់ពិន័យ
- ការចំណាយតារកាលិក និងចំណាយរដ្ឋបាល

❖ ការងារក្នុងប្រទេស

រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលការងារផ្ទៃក្នុងដល់មន្ត្រី បុគ្គលិក និងចាត់មន្ត្រី ព្រមទាំងបុគ្គលិកឱ្យទៅ ចូលរួមឱ្យចូលរួមវគ្គបណ្តាល ទស្សនកិច្ចសិក្សា និងសិក្ខាសាលា។

❖ ការងារក្រៅប្រទេស

បានចាត់ ឬត្រូវបានដៃគូអភិវឌ្ឍអញ្ជើញមន្ត្រី ឱ្យទៅចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ទស្សនកិច្ច និង សិក្ខាសាលាក្រៅប្រទេស។

➢ ការគ្រងបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកផ្សេងនៃស្ថាប័ន

❖ ផ្នែកព័ត៌មានវិទ្យា

- Programming

កម្មវិធីបោះពុម្ពកាតសមាជិក ប.ស.ស. កម្មវិធីកំណត់អត្តសញ្ញាសមាជិក ប.ស.ស.

កម្មវិធីតារកាលិក កម្មវិធីស្នើសុំសេវាស្ដារលទ្ធភាពពលកម្ម

កម្មវិធីរដ្ឋបាល កម្មវិធីប្រឡងអង្កេតសមត្ថភាព កម្មវិធីអធិការកិច្ច កម្មវិធីអង្កេតគ្រោះថ្នាក់ការងារ

បឋម កម្មវិធី HSPIS កម្មវិធី NSSF Program v7.01

កម្មវិធី(E-form Web Application) សម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ

កម្មវិធីបញ្ជីការ និងភាគទាន សម្រាប់មន្ត្រីសាធារណៈ និងកម្មករនិយោជិតក្រៅប្រព័ន្ធ

- Networking
- Maintenance

❖ ការងារសវនកម្មផ្ទៃក្នុង

ក្នុងន័យលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពរបស់គ្រឹះស្ថាន សវនកម្មផ្ទៃក្នុងបានទទួលអនុវត្តចង្កោមសកម្មភាព ទី០៥ ការអភិវឌ្ឍន៍សវនកម្មផ្ទៃក្នុង“មានសកម្មភាពចំនួន ០៣គឺ”៖

- សកម្មភាពទី១ ពង្រឹងនឹង ពង្រីកអភិបាលកិច្ចសវនដ្ឋានផ្ទៃក្នុង
- សកម្មភាពទី២ គ្រប់គ្រងធនធានមនុស្សរបស់សវនកម្មផ្ទៃក្នុង
- សកម្មភាពទី៣ ពង្រឹងការអនុវត្តមុខងារសវនកម្មផ្ទៃក្នុង

❖ ការងារដោះស្រាយវិវាទ ឬបណ្តឹងផ្សេងៗនៃប.ស.ស.(ជ.វ.ប)

គណៈកម្មការដោះស្រាយវិវាទ ឬបណ្តឹងនៃ ប.ស.ស. ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោះស្រាយវិវាទ ឬបណ្តឹងដែលទាក់ទងទៅនឹងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិ និងបទបញ្ជាខាងវិស័យសន្តិសុខសង្គមរវាង សមាជិកប.ស.ស. និយោជក និងប.ស.ស. ដែលគណៈកម្មការនេះមានការចូលរួមត្រីភាគីរួមមាន តំណាងនិយោជក និងកម្មករនិយោជិត។

៣.២. បញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយនៃបេឡាសន្តិសុខសង្គម

៣.២.១. បញ្ហាប្រឈមនៃបេឡាសន្តិសុខសង្គម

ជាក់ស្តែងគ្រប់ដំណើរការនៃរបបសន្តិសុខសង្គមដែលគ្រប់ដណ្តប់ដោយបេឡាជាតិសន្តិសុខ សង្គមបានបង្កឱ្យមានបញ្ហាប្រឈមជាច្រើនដល់ស្ថាប័នមួយនេះដូចតទៅ៖

៣.២.១.១. បញ្ហាប្រឈមជាមួយសហគ្រាសគ្រឹះស្ថាន

- ❖ សហគ្រាសគ្រឹះស្ថានមួយចំនួនមិនទាន់បានចុះបញ្ជីកាបង់ភាគទាន និងផ្នែកទិន្នន័យកម្មករ មិនទាន់មានច្បាស់តាមខែនីមួយៗ
- ❖ សហគ្រាសគ្រឹះស្ថាននៅមានការបង់ភាគទានយឺតយ៉ាវ
- ❖ ពិបាកជួបផ្ទាល់ជាមួយម្ចាស់សហគ្រាស (ភោជនីយដ្ឋាន ក្លឹបកំសាន្ត ខាវ៉ាអូខេ....)
- ❖ បិទទ្វារ ផ្អាកសកម្មភាព ប្តូរអាសយដ្ឋាន ប្តូររដ្ឋបាលថ្មី ប្តូរម្ចាស់ ប្តូរយីហោរថ្មី ដោយមិនបាន ជូនដំណឹងមក ប.ស.ស.
- ❖ ប្រភេទសិប្បកម្មមិនរៀបរយគ្មានឯកសារគតិយុត្តមិនត្រឹមត្រូវ
- ❖ និយោជកសហគ្រាស គ្រឹះស្ថានមួយចំនួនតូចធ្វើការពន្យារពេលក្នុងចុះកំណត់អត្តសញ្ញាណ កម្មករនិយោជិត ខ្លាចប៉ះពាល់ដល់សង្វាក់ផលិតកម្មដោយបញ្ជូនកម្មករនិយោជិតមកតិច ព្រមទាំងខ្លាច ILO រករឿងរាយការណ៍ទៅអ្នកបញ្ជាទិញ
- ❖ មិនបានរាយការណ៍ពីចំនួនបុគ្គលិកចូលថ្មី និងលាឈប់ពីការងារ និងមួយចំនួនទៀតបានរាយ ការណ៍ដែរ តែមិនមានភាពច្បាស់លាស់

៣.២.១.២. បញ្ហាប្រឈមជាមួយសមាជិកនៃបេឡាសន្តិសុខសង្គម

- ❖ កម្មករនិយោជិតមួយចំនួនតូច មិនទាន់យល់ច្បាប់ពីអត្តសញ្ញាណច្បាប់លាស់ និងទាមទារ តារកាលិកមិនមែនគ្រោះថ្នាក់ការងារ
- ❖ មិនចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍

- ❖ ទៅទទួលការព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យដែលមិនបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយប.ស.ស.
- ❖ កម្មករនិយោជិកមួយចំនួនតូចបានខ្ចីឯកសារគប្រើប្រាស់ មិនហានប្រាប់ខ្លាចគេបញ្ឈប់ពីការងារ មិនទាន់យល់ច្បាស់ពីអត្ថប្រយោជន៍ផ្នែកថែទាំសុខភាព ខ្លាចបាត់បង់អតីតភាពការងារពេលប្តូរឈ្មោះត្រឹមត្រូវវិញ
- ❖ ព្យាយាមលាក់បាំងមិនព្រមបង្ហាញកាតដោយយល់ថា គ្រូពេទ្យផ្តល់សេវាល្អទាល់តែបង់ប្រាក់ប្រាក់ភ្លាមៗ
- ❖ កម្មករនិយោជិកជាស្ត្រីមិនមានអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណមិនច្បាស់លាស់
- ❖ ការប្រើប្រាស់កម្រិតទូរស័ព្ទទំនើបមិនមានភាពច្បាស់ច្បាស់លាស់
- ❖ កម្មករនិយោជិតមិនទាន់យល់ច្បាស់ពីការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធធនាគារ
- ❖ ទូរស័ព្ទមិនមែនជាប្រភេទស្ថាតហ្វូនទើបការផ្សព្វផ្សាយមិនទូលំទូលាយ
- ❖ និយោជក និងកម្មករនិយោជិតមួយចំនួនមិនយល់ថា ឬស្គាល់ថា ប.ស.ស.

៣.២.១.៣. បញ្ហាប្រឈមជាមួយមូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលជាដៃគូ

- ❖ គុណភាពនៃការផ្តល់សេវាព្យាបាលផ្នែកថែទាំវេជ្ជសាស្ត្ររបស់មូលដ្ឋានមួយចំនួនតូចនៅមានកម្រិត
- ❖ មូលដ្ឋានសុខាភិបាលមួយចំនួនតូចមានគ្រូពេទ្យមួយចំនួនដែលមិនទាន់យល់ច្បាប់អំពីលំហូរនៃការផ្តល់សេវាជូនសមាជិកដោយរលូន(បញ្ជូនអ្នកជំងឺមួយទៅមួយ) និងផ្តល់ឱសថសារវ័ន្តដល់សមាជិកមិនគ្រប់គ្រាន់
- ❖ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យសុពលភាពសមាជិកមិនទាន់រលូនដែលនាំឱ្យការផ្តល់សេវាមានភាពយឺតយ៉ាវ
- ❖ កម្មករនិយោជិកនៅតែមានបញ្ហាសន្លប់នៅតែបន្តកើនឡើង
- ❖ កម្មករនិយោជិតនៅតែមានគ្រោះចរាណ៍បង្កឡើង ដោយអ្នកបើកបរដឹកកម្មករមានការកើនឡើង

៣.៣.១.៤. បញ្ហាប្រឈមជាមួយការអនុវត្តជាក់លាក់នៃស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច

បញ្ហាដែលស្ថាប័នមានសមត្ថភាពធ្វើឱ្យមានបញ្ហាប្រឈមដូចជា:

- ❖ ការចុះបញ្ជីមន្ត្រីរាជការសាធារណៈមិនទាន់ឆ្លើយតបទៅនឹងមន្ត្រីរាជការសរុប
- ❖ មន្ត្រីរាជការសាធារណៈមិនទាន់បានយល់បានច្បាស់ពីអត្ថប្រយោជន៍ដែលខ្លួនទទួលបាន
- ❖ ការផ្សព្វផ្សាយជូនមន្ត្រីរាជការមិនទាន់ទូលំទូលាយ
- ❖ បញ្ហាធនធានមនស្សនៅមានកម្រិត
- ❖ ការអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គមមិនទាន់ទូលំទូលាយ
- ❖ ពិបាករកជំនាញវេជ្ជបណ្ឌិត

៣.៣.១. ដំណោះស្រាយនៃបេឡាស្កិស្កុខស្កុម

៣.៣.១.១. ដំណោះស្រាយជាមួយសហគ្រាសគ្រឹះស្ថាន

- ❖ ស្នើសុំសូមនិយោជកសហគ្រាស គ្រឹះស្ថាន ដើម្បីចុះធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ និងពន្យល់ណែនាំយន្តការអនុវត្តជាធរមាន
- ❖ ជម្រុញ ពន្លឿនការប្រមូល បង់ភាគទាន
- ❖ បន្តព្យាយាមសម្របសម្រួលណាត់ជួបនៅពេលរសៀល និងពន្យល់ឱ្យអស់លទ្ធភាពមុននឹងចាត់វិធានការ
- ❖ ចុះពិនិត្យទីតាំងសហគ្រាសផ្ទាល់ ដើម្បីកំណត់ស្ថានភាពសហគ្រាសដំណើរ ឬមិនដំណើរការ
- ❖ ព្យាយាមទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ដើម្បីជួយបង្រៀនឱ្យចេះរៀបចំឯកសារបង់ភាគទាន និងឯកសារទាមទារតារកាលិក
- ❖ បន្តពន្យល់ពីនីតិវិធីនៃការកំណត់អត្តសញ្ញាណសមាជិក និងការផ្តល់សេវាជូនសហគ្រាសគ្រឹះស្ថានដល់និយោជិកឱ្យយល់ដឹងកាន់តែប្រសើរ
- ❖ ណែនាំប្រាប់ពីរបៀបនៃការរៀបចំរបាយការណ៍ពិសេសមានកម្មករនិយោជិតគ្រប់ចំនួនមិនមានការលាក់បាំងធ្វើឱ្យមានសុក្រឹតភាព

៣.៣.១.២. ដំណោះស្រាយជាមួយសមាជិកនៃបេឡាស្កិស្កុខស្កុម

- ❖ ការចុះសម្របសម្រួល និងពន្យល់ផ្ទាល់ពីគោលការណ៍អនុវត្តជាធរមានដល់កម្មករនិយោជិត
- ❖ បន្តជំរុញ និងដាស់តឿនឱ្យអញ្ជើញឱ្យទៅចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍
- ❖ បន្តណែនាំឱ្យទៅទទួលយកសេវាកម្មមូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយ ប.ស.ស. វិញ
- ❖ បន្តចុះពន្យល់ពីនីតិវិធីនៃការកំណត់អត្តសញ្ញាណសមាជិកថ្មី (ផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីជូនដំណឹងលេខ១២៧ ក.ប/ស.ជ.ណ ស្តីពីការចុះបញ្ជីកាកម្មករនិយោជិតក្នុងប.ស.ស.)
- ❖ បន្តចុះណែនាំ និងផ្សព្វផ្សាយពីតារកាលិកថែទាំសុខភាព និងសម្របសម្រួលសមាជិកឱ្យប្រើប្រាស់សេវាតាមរយៈភ្នាក់ងារ ប.ស.ស. នៅមូលដ្ឋានសុខាភិបាលជាដៃគូ
- ❖ ព្យាយាមពន្យល់ដល់កម្មករនិយោជិតដោយផ្ទាល់នៅពេលកម្មករនិយោជិតមកបំពេញទម្រង់ឯកសារស្នើសុំប្រាក់ឧបត្ថម្ភនៅទីស្នាក់ការកណ្តាល និងសាខាជានីខេត្តរបស់ ប.ស.ស.
- ❖ បន្តពន្យល់ណែនាំការប្រើប្រាស់លេខទូរស័ព្ទយល់ពីលេខទូរស័ព្ទបន្ទាប់ ១២៨៦
- ❖ បន្តពន្យល់ និងជម្រុញឱ្យមានអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណច្បាស់លាស់
- ❖ បង្កើនការផ្សព្វផ្សាយពីលក្ខខណ្ឌអនាម័យ សុវត្ថិភាពការងារ វិធានការទប់ស្កាត់ករណីសន្លប់

៣.៣.១.៣. ដំណោះស្រាយជាមួយមូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលជាដៃគូ

- ❖ ចុះប្រជុំសម្របសម្រួលជាមូលដ្ឋានសុខាភិបាលដែលបានចុះ កិច្ចព្រមព្រៀងដោយផ្តល់សេវាបឱ្យកាន់តែប្រសើរ ដើម្បីកំណត់ចំណុចក្តៅក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនានាដែលបានជួប
- ❖ បន្តប្រជុំពិភាក្សា ដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយក្នុងការផ្តល់ឱសថស និងសេវាឱ្យល្អ

- ❖ ធ្វើរួមបញ្ចូលសហការជាមួយការិយាល័យពាក់ព័ន្ធ និងអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមហ៊ុន Nokor IT រៀបចំ និងសាកល្បងប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា

៣.៣.១.៤. ដំណោះស្រាយជាមួយការអនុវត្តជាក់លាក់នៃស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច

- ❖ ជំរុញការចុះបញ្ជីមន្ត្រីរាជការសាធារណៈ ដោយសហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គភាពសាមី
- ❖ ត្រូវបង្កើនការផ្សព្វផ្សាយគ្រប់វិធីសាស្ត្រតាមរយៈ ការប្រជុំផ្សព្វផ្សាយដោយផ្ទាល់ ផ្សព្វផ្សាយតាមរយៈទូរទស្សន៍ វិទ្យុកាសែត Facebook website និងតាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយនានា
- ❖ សហការជាមួយស្ថាប័ន និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធជម្រុញឱ្យអ្នកបើកបររថយន្តដឹកកម្មករត្រូវមានការផ្លាស់ប្តូរ មកប្រើប្រាស់រថយន្តដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរដែលមានកោអីត្រឹមត្រូវ ព្រមទាំងចុះបង្រៀនអំពីច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ដល់អ្នកបើកបររថយន្តដឹកកម្មករ
- ❖ បង្កើនការផ្សព្វផ្សាយពីគោលនយោបាយរបបសន្តិសុខសង្គមដល់និយោជក និងកម្មករនិយោជិតឱ្យបានកាន់ទូលំទូលាយ

៣.៣.១.៥. ការបណ្តុះបណ្តាល និងរៀបចំបទដ្ឋានគតិយុត្ត

- ❖ បណ្តុះបណ្តាលរៀបចំធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់របបសន្តិសុខសម្រាប់ជន ទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ(ព្រោះការចែងការចូលនិវត្តន៍ ពីអាយុនៅ ៥៥ឆ្នាំ គឺជាបញ្ហាអាចនឹងជិះឥទ្ធិពលដល់ការអនុវត្ត)
- ❖ រៀបចំសេចក្តីព្រាងប្រកាស
- ❖ សិក្សាកែសម្រួលលក្ខខណ្ឌ និងសិទ្ធិទទួលបានសេវា
- ❖ រៀបចំលំហូរការងារសម្រាប់អនុវត្តដោយការទទួលខុសត្រូវ
- ❖ សិក្សាយន្តការសម្រាប់ធ្វើស្វ័យប្រកាសសម្រាប់កម្មករនិយោជិត
- ❖ រៀបចំប្រព័ន្ធស្វ័យត្រួតពិនិត្យបង់ភាគទាន
- ❖ រៀបចំដាក់ឱ្យដំណើរការផ្នែកសោធននៅឆ្នាំ ២០១៩
- ❖ បន្តរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ស្នើសុំដៃគូអភិវឌ្ឍនូវវគ្គបណ្តុះបណ្តាលទាំងខាងក្នុងនិងក្រៅព្រមទាំងបៀបយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សសម្រាប់រយៈពេលវែងទៅធនធានមនុស្សក្នុងស្ថាប័នឱ្យល្អបំផុត
- ❖ បន្តរៀបចំធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ
- ❖ បន្តរៀបចំឡើងវិញនូវលក្ខន្តិកៈដោយឡែកសម្រាប់ ការលើកទឹកចិត្តបន្ថែមលើជំនាញវេជ្ជបណ្ឌិត

ឧបសម្ព័ន្ធ ៤ កម្រងសំណួរ

១. តើច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ស្តីពីការងារមានសារៈសំខាន់ដូចម្តេចខ្លះសម្រាប់កម្មករនិយោជិត?
២. តើការកាលិកសំខាន់ៗមានប៉ុន្មាន យោងតាមអនុសញ្ញាអន្តរជាតិលេខ ១០២ ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមរបស់អង្គការអន្តរជាតិខាងការងារ (ILO) ចូររៀបរាប់ពីការកាលិកនីមួយៗ។
៣. យោងតាមច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ តើការកាលិកហានិភ័យការងារមានអ្វីខ្លះ?
៤. ដូចម្តេចដែលហៅថា ហានិភ័យការងារ(គ្រោះថ្នាក់ការងារ)?
របបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកប្រាក់សោធនសម្រាប់កម្មករនិយោជិតដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារមានការកាលិកអ្វីខ្លះ? ចូររៀបរាប់ការកាលិកនីមួយៗ។
៥. ចូររៀបរាប់ពីវិសាលភាព និងដែនអនុវត្តនៃច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ?
៦. របបសន្តិសុខសង្គមផ្នែកថែទាំសុខភាពមានការកាលិកអ្វីខ្លះ? ចូររៀបរាប់ពីការកាលិកនីមួយៗ។
៧. តើបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គមស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលក្រសួងណាខ្លះ? ហើយសមាសភាពក្រុមប្រឹក្សាភិបាលមានតំណាងមកពីក្រសួង ស្ថាប័ន ឬអង្គភាពណាខ្លះ?
៨. តើបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គមស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលក្រសួងណាខ្លះ? ហើយសមាសភាពក្រុមប្រឹក្សាភិបាលមានតំណាងមកពីក្រសួង ស្ថាប័ន ឬអង្គភាពណាខ្លះ?
៩. តើអត្ថប្រយោជន៍ នៃរបបសន្តិសុខសង្គមមានអ្វីខ្លះ?
១០. តើអ្នកយល់យ៉ាងណាចំពោះគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលបង្កើតរបបសន្តិសុខសង្គម?
១១. ដូចម្តេចដែលហៅថាហានិភ័យសង្គម? ចូររៀបរាប់? មានគោលការណ៍គ្រឹះប៉ុន្មានចំណុច?
១២. ចូររៀបរាប់ពីទិសដៅអនុវត្តបន្តសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៦ របស់បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម?
១៣. ចូររៀបរាប់ពីប្រភពធនធានរបស់បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម?
១៤. ឧត្តរជីវីគឺជាជនប្រភេទណាខ្លះ? ចូរឲ្យឧទាហរណ៍?
១៥. ដើម្បីទទួលបានការកាលិកឧត្តរជីវី តើត្រូវមានលក្ខខណ្ឌអ្វីខ្លះ?
១៦. ដូចម្តេចដែលហៅថាជម្ងឺវិជ្ជាជីវៈ?
១៧. ចូលរៀបរាប់ភារកិច្ចសំខាន់របស់បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម?
១៨. តើអ្នកគិតយ៉ាងថាសន្តិសុខសង្គមជួយអ្វីខ្លះដល់អ្នក?
១៩. តើបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម មានបុព្វសិទ្ធិនៃអំណាចសាធារណៈអ្វីខ្លះ?
២០. តើសេវាស្ថានីតិសម្បទាមានអ្វីខ្លះ?